

Nhất Linh - Khái Hưng

Đời mưa giò

Tiểu thuyết

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

ĐỜI MƯA GIÓ

KHAI HUNG
&
NHẤT LINH

Khai Trí
xuất bản 1964

đời mưa gió

**Khái Hưng
&
Nhất Linh**

Bìa: *NXB Hội Nhà Văn*

Nguồn: *Internet*

Trình bày: *Muôn Phương*

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

đời mưa gió

KHÁI HƯNG
&
NHẤT LINH

PHẦN THỨ NHẤT

1.1

Ở NHÀ BÀ PHỦ VỀ, TUY ĐÊM
ĐÃ KHUYA, Chương còn để
đèn điện, chưa đi ngủ.

Chàng đưa mắt nhìn ngắm gian
phòng, cảm thấy sự lạnh lẽo của đời
mình.

Ra hiên gác tựa lan can, chàng ngược
nhìn trời.

Trời đầy sao lấp lánh tia vàng, đuôi chòm Bắc đẩu đã quay quá nửa vòng.

Mặt đường nhựa phản chiếu ánh đèn điện thành từng vệt sáng dài. Không một chiếc xe qua.

Cảnh ban đêm hoàn toàn yên lặng, trái ngược với cảnh rạo rực của tâm hồn Chương. Tâm hồn Chương buổi chiều còn bình tĩnh như hồ nước im phẳng, trong vắt như da trời xanh không vẩn một gợn mây, bỗng trở nên hỗn loạn như mặt biển đầy sóng gió.

Là vì ban nãy chàng đánh tổ tôm bên bà phủ, hình ảnh cô Thu, một cô gái đến thì, mơn mớn như bông hoa xuân đượm hạt móc, đã in sâu vào khối óc chàng tư tưởng êm đềm của một gia đình êm ấm.

Bỗng chàng rùng mình, thốt nhớ tới một quãng đời qua.

Bốn năm trước, một cô thiếu nữ xinh đẹp. Cô Loan! Thu với Loan không biết có ý nghĩa gì nối liền với nhau, không biết vì sự liên tưởng chi mà vừa thoát nghĩ tới cô Thu, Chương nhớ ngay đến cô Loan.

Chương buông một tiếng thở dài ... Phải, năm ấy Loan cũng vào trạc tuổi Thu ngày nay, có phần còn trẻ hơn. Loan cũng xinh tươi, cũng yếu điệu dịu dàng. Trong một năm Chương mơ mộng, Chương ao ước, Chương bài trí ra những cảnh tượng lai tốt đẹp.

Rồi một buổi chiều... Buổi chiều hôm ấy, Chương còn bao giờ quên được?...

Chương buồn rầu đến báo tin hồng thi với người vợ chưa cưới, tưởng sẽ được nàng an ủi khuyến khích, sẽ được nàng đem lời âu yếm vỗ về.

Nhưng trời ơi! Trái hẳn, Chương chỉ gặp vẻ mặt lạnh đậm của ông bố và dáng điệu khinh bỉ của bà mẹ. Nhất, câu nói rất có lý của bà ta, thì luôn luôn, mãi mãi còn văng vẳng bên tai chàng: «Người lấy con tôi phải là người có nghề nghiệp, căn bản».

Chương phần chí về học, bỏ hết tính mơ mộng, vì chàng nhận ra sự mơ mộng về tình ái đã làm cho chàng thất bại về đường học vấn, thi cử.

Mấy tháng sau, hình ảnh Loan, Chương đã xóa hẳn trong tâm tư. Không những thế, tính tình chàng trở nên cứng cỏi, mất hẳn sự cảm động dễ dàng khi xưa. Chàng cho rằng những cốt cách yếu điệu, mềm mại kia chỉ chứa có một khối hồn khô khan, vụ danh, vị lợi.

Năm sau Chương đỗ đầu kỳ thi Cao đẳng Sư Phạm và được bổ giáo sư tại trường Trung học Bảo hộ.

Từ đó đến nay, không một cặp má hồng nào được lọt vào cặp mắt xanh của chàng. Mỗi cái mỉm cười tươi thắm như hoa xuân đàm tiếu, chàng cho có giấu những tư tưởng vật chất đê hèn, mỗi cái nhìn của cặp mắt trong như nước hồ thu, chàng cho chỉ là cái bình phong che bao tâm hồn thô sơ, trưởng giả.

Chàng đã nổi danh trong giáo giới là một người ghét phụ nữ. Anh em bạn, vô ý nói chuyện gái, chuyện tình ở trước mặt chàng, chàng yên lặng lảng xa ngay. Mà người nào, dẫu thân với chàng đến đâu, nhưng hễ có vợ trẻ, đẹp là chàng không bao giờ bước chân đến chơi nhà. Hơn nữa, những bà giáo, bạn đồng nghiệp, người Pháp hay người Nam cũng vậy,

chàng không hề nói chuyện với, và chàng hết sức tìm cách lánh mặt.

Những người biết Chương đều lấy làm lạ về sự thay đổi tâm tính mau chóng như thế. Họ thì thầm bảo nhau: «Không ngờ một người mơ mộng ái tình đến nỗi biếng lười cả học mà nay bỗng trở nên một người ghét phụ nữ một cách cay độc!».

Nghe thấy anh bàn luận lào xào về mình, Chương càng tỏ ra một người như anh em phỏng đoán: một người ghét đàn bà.

Nơi chàng ở cũng không phải là một gian phòng chật hẹp, tối tăm của kẻ ẩn sĩ. Trái lại, căn nhà gác chàng thuê ở đường Quan Thánh thật cao ráo, sáng sủa, có cây lá lẫn tăn bao bọc. Khi mặt trời mọc, chiếu in bóng rung rinh vào tường và lên

trên bãi cỏ, trông vui tươi như một người trẻ tuổi ham sống.

Song ta nhận xét thấy hai điều này: Chung quanh nhà chàng tuy có vườn, nhưng tuyệt nhiên không trồng một cây hoa, và trong các phòng quét vôi màu xanh thắm và màu đỏ sẫm, không treo một bức tranh nhỏ. Có lẽ Chương cho hoa và tranh là hình ảnh của mỹ nhân chẳng? Hay cô Loan, vị hôn thê tàn nhẫn của chàng, khi xưa thích hoa và tranh? Chẳng biết vì cớ gì, nhưng học trò còn nhớ một lần, năm mới, đem đến dâng chàng một bó hoa cúc, chàng trả lời một cách sượng rỗng rằng nhà chàng không có lọ để cắm. Rồi vừa ra tới cổng, một người trong bọn học trò ngoài cổ lại, trông thấy Chương tức giận ném bó hoa vào trong sọt giấy. Lại một lần, mở quyển vở thấy có bức ảnh cô gái mơ mộng.

Chương xé nát và phạt cậu học sinh phải ở lại trong trường ngày chủ nhật sắp tới.

Cái tính nết khó chịu ấy, bọn phụ nữ dễ dàng trong một trong một vài gia đình mới đã đặt cho cái tên «Nan du» và lâu dần, họ chỉ gọi Chương là anh chàng «Nan du», khi Chương có việc gì đến chơi với chồng họ hay anh em họ.

Về phần Chương thì chàng cũng chẳng thèm lưu ý đến những lời dị nghị của bọn «đàn bà» mà hể thoáng trông thấy, hể thoáng nghĩ đến là chàng bấu môi một cách khinh bỉ.

Nhưng có sao tối hôm nay, Chương lại sang đánh tổ tôm bên nhà bà phủ?

Câu ấy, chính Chương cũng đương đứng hút thuốc lá, loay hoay tự hỏi. Lấy

cớ rằng ham chơi tổ tôm mà sang thì chưa đủ. Chẳng lẽ tính ham mê cờ bạc lại thắng nổi được lòng khinh bỉ đàn bà? Vả chẳng, Chương cũng chỉ đánh tổ tôm để tiêu khiển đỡ buồn mà thôi. Cho rằng chàng tưởng bên nhà bà phủ có đàn ông lại càng vô lý. Trong ba năm, một ngày bốn buổi qua biệt thự «Bạch Cúc», chàng còn lạ gì mặt bà phủ và cô Thu. Đến lai lịch hai người chàng còn biết, nữa là.

Chương dụi tàn thuốc lá vào lan can, mỉm cười. Vì chàng vừa tưởng tới ông huyện Khiết và ông tham Đoàn, nhớ tới dáng điệu xoắn xít của họ đối với bà phủ và cô Thu. Chàng cười mũi, lẩm bẩm:

– Trong hai thằng thế nào cũng có một thằng sẽ bị khốn đốn. Hừ! ái tình... khốn nạn!

Nhưng, chàng lấy làm ngượng với lương tâm. Ủ, vì sao chàng cứ loay hoay nghĩ tới Thu và hai người kia? Cô Thu, cô lảng giềng mà chàng gặp mặt có đến hàng trăm, hàng nghìn lần có sao đêm nay chàng phải băn khoăn nghĩ tới? Cô ấy tốt hay xấu, cô ấy sẽ vợ Khiết hay sẽ là vợ Đoàn thì phỏng có can dự gì đến chàng! Đêm đã khuya rồi, vì đồng hồ treo đã đánh hai giờ từ nãy, sao chàng chẳng tắt đèn đi ngủ?

Chương nghe như có ai thì thầm bên tai những câu ấy... Nhưng đêm xuân yên tĩnh, mát mẻ, dịu dàng vẫn gợi những tư tưởng êm đềm về một cuộc đời mơ mộng. Trái tim chàng đập mạnh, chàng thổn thức vì ai. Phải chăng vì ban nãy cặp mắt cô Thu nhìn cặp mắt chàng một cách khác thường? Phải chăng vì ban nãy cô Thu đã cố cãi cho chàng có lý về

một ván bài bỏ ù? Phải chăng vì những lời bông lơn có ý vị, vì những câu ca tụng kín đáo của một thiếu nữ như có cảm tình với chàng?

Trời ơi! giả dối! giả dối hết! Chương như xua đuổi những ý nghĩ bậy bạ đi.

Chàng vừa mới nhận thấy, chàng vừa mới nhớ ra rằng hai tiếng «thưa ông» của Thu y hết lời nói của Loan khi xưa. Chàng cau mày lắm lắm:

"Chà! họ giống nhau hết! Có ra gì cái phường giả dối?". Ngẫm nghĩ một lúc, Chương lại mỉm cười:

"Thì làm gì mà mình phải giận dữ như thế? Đừng nghĩ đến người ta nữa có hơn không? Ta cũng ngộ thật, ban nãy ở bên ấy thì ta cố moi móc tìm những câu mới pha trò có duyên ... Bây giờ về nhà

ta lại đứng đây hàng giờ mà nghĩ vợ nghĩ vãn? Giá anh em bạn họ biết thì thật là ta làm trò cười cho họ".

Chương vào trong nhà đóng cửa chớp, rồi thay quần áo.

Một cái gương để trên bàn rửa mặt. Cầm lấy soi, thấy tóc lòa xòa xuống trán, Chương tự lấy làm ngượng về cách trang điểm lười biếng của mình. Chàng nghiêng đầu về bên này, nghiêng đầu về bên kia, nhếch một nụ cười, lấy làm vui sướng vì chàng nhận ra rằng mình có duyên lắm. Phải, anh em bạn đều bảo chàng có duyên, nhưng lần này là lần đầu chàng nhận thấy như thế. Rồi nhìn vào gương, chàng ôn lại những câu chàng nói với Thu ban nãy, xem khi nói những câu ấy thì vẻ mặt mình ra sao?

Bỗng như tỉnh ngộ, nhận thấy mình
lố lằng, Chương ném cái gương xuống
đồng quần áo rồi tắt đèn đi ngủ.

1.2

SÁNG HÔM SAU, CHƯƠNG THỨC DẬY, nhìn đồng hồ túi, treo ở đầu giường thấy đã hơn chín giờ rồi. "May gặp ngày chủ nhật, không phải đi dạy học".

Chương nghĩ thế thì lấy làm sung sướng, khoan khoái đứng xuống dép, vươn vai trước cái gương cánh cửa tủ quần áo.

Ánh mặt trời chiếu qua rèm ren, in bóng cành cây sâu xuống ván gác. Gió xuân thoảng qua, bóng lá như chạy, như nhảy múa lẫn với bóng mỏng mảnh, nhẹ nhàng của bức rèm.

Một con chim chích chòe đậu đầu trên nóc nhà cất tiếng hót lạnh lạnh. Nhớ đến câu chữ nho:

«Thiếu tiểu tu cần học» tựa tựa như giọng chim hót, Chương mím cười ngược mắt nhìn lên đám lá cây xanh.

Chàng chẳng hiểu vì sao sáng hôm nay chàng sung sướng. Vì hôm qua chàng được tổ tôm chẳng? Quyết không phải. Tổ tôm một hội góp có hai đồng thì được thua phỏng là bao. Có lẽ tại đưa mắt ngắm hai dãy cây bên đường, chàng thấy búp non mới mọc, màu xanh vàng mơn mớn, mũm mĩm như chứa đầy

những nhựa xuân, như biểu hiện cho cái sức mạnh của tuổi trẻ.

Tuổi trẻ hai tiếng ấy gợi bao mối cảm tình trong lòng một chàng niên thiếu.

Chương ngẫm nghĩ lấy làm lạ rằng mình đã hai mươi lăm tuổi mà trong ba, bốn năm nay, tình yêu đương không hề rung động tâm hồn.

Có lẽ thất vọng một lần về tình ái nên trái tim chàng rắn lại không thể hồi hộp được nữa vì những sự tươi tốt, êm đềm?

Những búp non mới nhú ở cành cây kia không đủ là câu trả lời có ý nghĩa sâu xa chăng? Gặp tiết đông giá lạnh cây cối khô héo thì sang xuân đâm ươm lại nảy chồi non.

Lòng người ta sao không thể? Một lần khô héo sao không một lần nảy nở tốt tươi? ...

Đồng hồ đánh mười tiếng. Chương đứng lắng tai đếm nhẩm đủ mười lần.

Chàng bỗng giật mình nhớ ra rằng, tối hôm trước đã nhận lời sáng nay sang ăn cơm bên nhà bà phủ. Chàng cau mày lẩm bẩm:

«Không sang là hơn hết. Phải, sang làm gì?... Sang mà nhìn cái điệu bộ khả ố của hai anh chàng... Không sang, nhất định không sang, ta sẽ gửi giấy cáo từ».

Song nghĩ như thế, chàng vẫn vào buồng tắm rửa mặt, chải đầu, rồi lấy bộ quần áo mới ra mặc. Người bếp lên gác, chàng vội nói:

– Vi, tao có thư từ gì không?

Chẳng mấy khi chàng nhận được thư. Nhưng hôm nay, chàng chắc chắn rằng có người gửi thư cho chàng. Vi đáp:

– Bẩm có.

– Có à? Đâu? Thư ai gửi thế?

– Bẩm, con không biết. Lúc ông ngủ, con để ở bàn giấy.

– Thế à? Sao không đánh thức tao dậy?

Chương hỏi xoắn xít khiến anh bếp lấy làm ngạc nhiên rằng mọi khi ông chủ lạnh lùng, điềm đạm mà sao hôm nay lại nóng nảy, hốt hoảng đến thế.

Chương chạy vội xuống nhà, đến bên bàn giấy. Một cái phong bì màu tím nhạt chung quanh viền nẹp tím thẫm. Giòng chữ Monsieur Chương nét viết rất mềm

mại, có duyên. Chương bóc vôi ra xem. Trong có một tờ giấy cũng đồng màu với phong bì. Chàng đọc đi đọc lại mãi một câu văn tắt:

"Xin mời ông đứng mười một giờ sáng, sang xơi cơm và đánh tổ tôm với chúng tôi". Dưới ký tháu, chỉ hơi rõ có hai chữ Th. Chương đoán chắc rằng là chữ Thanh, tên bà phủ, nhưng vẫn hy vọng rằng đó là chữ Thu.

Chàng tắc lưỡi, lấy giấy viết thư trả lời từ tạ. Viết xong lại xé, rồi viết bức thư khác, rồi lại xé.

Sau cùng chàng vụng vằng vút bút, đi lên gác. Đồng hồ điểm mười một tiếng. Chẳng biết thế nào, Chương chép miệng ra đi, đến nhà bà phủ.

Nghe tiếng chuông ở cổng, Thu vội chạy ra sân, rồi vui mừng nói:

– Anh giáo Chương đã đến.

Chương cau mày, nhìn chiếc xe ô-tô đậu bên cổng, rồi thung thỉnh bước vào.

Chàng ngả đầu chào bà phủ. Khiết và Đoàn đưa tay bắt tay chàng, còn Thu thì đứng nhìn chàng nửa như buồn rầu, nửa như bẽn lễn.

Bà phủ cười bảo Chương:

– Ông đốc ngủ trưa lắm nhỉ.

– Bẩm bà lớn, một tuần lễ cháu chỉ được ngủ trưa có ngày chủ nhật.

– Mời ông ngồi chơi. Thu! Con đi pha nước ông đốc xơi.

Rồi bảo chia bài. Đánh xong một hội, ăn cơm cũng vừa.

Đoàn tán một câu:

– Bấm cụ vàng, ắp-pê-ti-tip một hồi thì vừa lắm.

Chương cúi xuống để giấu sự bất bình hiện ra nét mặt. Lúc đặt chén nước lên bàn, Thu thoáng thấy thế, liền quay lại nói với mẹ.

– Bấm mẹ, sắp được cơm. Xin để ăn rồi hãy đánh.

Chương đưa mắt nhìn Thu, Thu hơi mỉm cười. Chương cũng đáp lại bằng một nụ cười kín đáo như để cảm ơn nàng đã đồng ý với mình.

Rồi Thu lảng xuống nhà, sắp cơm. Chương sung sướng. Chàng chỉ muốn Thu không có ở trong phòng khách vì lấy làm chướng mắt thấy Đoàn sẵn sốc quanh mình nàng. Còn một lẽ nữa, chàng không dám tự thú: là chẳng biết

sao, hể thấy cặp mắt dịu dàng của Thu để tới mắt mình thì chàng lại ngong nghịu và nóng bừng cả mặt. Chàng nhận thấy rằng cái tính bền lễn ấy chàng vừa mới có.

Hay là bởi bấy lâu ghét đàn bà, chàng không gần gũi chuyện trò với bọn họ, nên nay cặp mắt đen láy của một thiếu nữ làm cho chàng phải khó chịu.

Đã lắm lúc, Chương tự lấy làm đáng tức cười và toan đứng dậy chào bà phủ để đi về, thoái thác là mình nhức đầu. Nhưng tuy nghĩ thế mà chàng vẫn ngồi lì ở ghế, không nhúc nhích. Và, đưa mắt liếc chỗ sập gụ, Chương thấy bà phủ đương thân mật nói chuyện với Khiết nên chàng không muốn lại gần.

– Mời ông xơi nước.

Bấy giờ Chương mới kịp để ý đến Đoàn ngồi trước mặt.

– Không dám, mời ông.

– Thưa ông, ông làm giáo sư ở trường Bảo Hộ?

– Vâng.

– Ông thi ra năm nào?

– Năm hai mươi bốn.

– Thảo nào mà tôi không biết ông. Năm ấy tôi mới vào Cao đẳng.

Hai người ngồi nói chuyện về việc học, hỏi thăm nhau về các ông giáo, các bạn cũ, về mọi sự thay đổi trong trường. Thỉnh thoảng tiếng cười nịnh của Khiết lại khiến Chương phải quay nhìn tới chỗ sập gụ. Có lẽ Đoàn cũng có một ý tưởng như Chương vì chàng thì thầm hỏi:

– Ông có quen ông huyện Khiết?

– Thưa không. Nhưng tôi thường nghe anh em nói chuyện đến ông ta.

– Vậy ông quen bà phủ?

– Cũng không. Tôi ở gần đây, nên bà phủ tìm sang đánh tổ tôm.

Chàng mỉm cười nói tiếp:

– Mà mới mãi hôm qua tôi mới đánh canh đầu.

Chương cố lấy giọng điềm nhiên nói câu ấy, làm như mình không lưu ý đến bà phủ và cô Thu. Thực ra, ngày bốn buổi qua biệt thự «Bạch Cúc», chàng chẳng khỏi nhìn vào trong vườn, và hể thoáng gặp bóng Thu ở đó, chàng lại ngoảnh mặt đi ngay. Lâu nay đã trót đóng vai ghét phụ nữ, chàng vẫn phải giữ cử chỉ, ngôn ngữ và dáng bộ lãnh đạm như thế. Thành

thử lúc bất thần, trái tim chàng hồi hộp thì chàng lại cố sức tự phản kháng, tự chế lòng yêu của mình. Rồi chàng sung sướng hay tự cho mình là sung sướng với cái đời tro tro, cái đời không tình, không cảm.

Chương tự hỏi:

"Nhưng về phần Thu sao bỗng dưng nàng lại có cảm tình với ta?". Tự hỏi rồi chàng tự trả lời ngay:

"Đã biết đâu người ta có cảm tình với mình!". Chàng nghĩ thế thì chàng mỉm cười thâm, khiến Đoàn tưởng chàng chế nhạo mình, đứng dậy đi ra ngoài hiên hút thuốc lá. Song Chương cũng chẳng lưu ý tới Đoàn. Chàng đương đắm đắm nghĩ đến câu phê bình của một bạn đồng nghiệp. Câu ấy còn như văng vẳng bên tai chàng:

"Anh Chương ạ, thằng Phương nó gan quá, hễ thấy con gái nào nhìn nó là nó cho rằng người ta yêu nó, người ta cảm động, hồi hộp vì nó, thế là đêm hôm ấy, nó loay hoay mất ngủ".

– Mời anh giáo xơi nước.

Chương giật mình ngẩng mặt nhìn lên. Thu tươi cười đặt hộp thuốc lá Ănglê xuống bàn.

– Cám ơn cô.

Chàng cho chữ «anh» là âu yếm. Nếu chàng biết rằng các cô thiếu nữ tân thời thường gọi bọn trẻ bên nam giới là anh như thế thì chàng cũng chẳng cho là lạ. Song có mấy khi chàng được nói chuyện với các cô!

1.3

TỐI HÔM ẤY, ĂN CƠM XONG, CHUÔNG đi bách bộ trên đường Cổ Ngư. Tuy về tiết xuân, trời mát mẻ, chàng vẫn thấy nóng bức, khó chịu.

Ban chiều, sao Thu lại giữ chàng ở lại? Đó là câu chàng loay hoay tự hỏi có đến mấy mươi lần. Phải, chàng còn nhớ, khi đánh tổ tôm xong, Đoàn cáo từ ra về, nói nhà có việc bận, thì Thu dừng dừng. Cho cả lúc Khiết ra ô-tô, tuy Thu có tuân ý mẹ tiến đến tận cổng, song nàng chẳng

biểu lộ chút tình lưu luyến. Thế mà khi thấy chàng đứng dậy toan chào bà phủ để về nhà, Thu lại đưa mắt và thì thầm bảo:

"Anh giáo ở lại em hỏi tí việc".

Trời ơi! Nhớ lại lời nói êm dịu của Thu, Chương còn có cảm giác sung sướng nồng nàn. Rồi chàng lấy làm lạ về sự thay đổi tâm tính của mình chóng đến thế. Một câu nói đùa của anh em vụt trở lại trong ký ức:

"Liệu hôn! Hỏa diệm sơn yên lặng lâu ngày không phun lửa, đến khi phun lửa càng mạnh, càng ghê gớm, tai hại". Mọi khi nghe anh em dọa như thế, Chương chỉ cười. Nhưng hôm nay, chàng cho là câu ấy có nghĩa rất sâu xa.

"Hay trái tim ta là một ngọn lửa thật! Ta tưởng nó tắt hẳn rồi, nhưng có lẽ nó

chỉ nghỉ tạm ít lâu đó thôi".

Sự so sánh ngộ nghĩnh khiến Chương phải mỉm cười. Rồi chàng đỡ thốn thúc, đỡ nóng ruột, có thể bình tĩnh nghĩ tới những việc đã xảy ra lúc ban chiều.

Phải, đã có gì là gồm ghiếc, là đáng lưu ý một cách quá sốt sắng như thế?

Thu giữ chàng lại để hỏi ý kiến về sự chọn kiểu áo, về mấy câu Pháp văn tối nghĩa trong quyển mẫu ren thì đã có gì đáng làm cho chàng sung sướng! Vẫn biết lúc hai người cùng mở trang sách, những ngón tay ngọc ngà của Thu có chạm vào tay chàng, nhưng sự đó có chi lạ. Có một mình chàng tính tình mọi rợ, thù ghét đàn bà, con gái thì chàng cho là Thu cố ý làm ra thế, chứ trai gái các nhà tử tế ngày nay người ta bắt tay nhau thì đã sao?

Bồng Chương lại cười. Chàng vừa nhớ tới câu hỏi ngây thơ của Thu:

"Anh giáo ạ, sao người ta lại gọi anh là nan Du nhỉ? Thật anh chả nan du một tí nào!"

Lúc bấy giờ chàng đã toan trả lời rằng vì chàng ghét phụ nữ, nên họ đặt cho chàng cái tên ấy. Nhưng cặp mắt đen láy của Thu nhìn chàng, làm cho chàng mất hết can đảm, và ấp úng đáp lại một câu vô nghĩa:

"Thưa cô, thế à?"

Chương lấy làm xấu hổ. Cái tính tự cao tự đại của chàng, chàng thấy bị lung lay. Phải, bốn, năm năm nay, cái lòng ghen ghét đàn bà đã làm tôn giá trị của chàng, đã làm cho chàng có những tư tưởng triết lý độc địa đối với anh em

đồng nghiệp. Thế mà nay, chẳng lẽ chàng đem lòng yêu một người con gái, nhất người con gái ấy lại là con nhà giàu sang. Đừng nói lấy người ta làm vợ vội, hãy nói ngay sự yêu thầm nhớ trộm cũng đủ làm cho chàng không ra sao rồi, vì ý nghĩ trái ngược hẳn với bản tính chàng.

Đèn điện chiếu xuống mặt hồ Trúc Bạch những luồng sáng dài, rung động, ngoằn ngoèo như đàn rắn vàng đùa giỡn, bơi lượn. Trên đường Cổ Ngư không một người qua. Có lẽ đêm đã khuya, nhưng Chương cũng chẳng biết là mấy giờ, chàng chỉ nhớ rằng chàng đã đi hai lần khứ hồi từ đền Trần Võ đến dốc đê Yên Phụ.

Bỗng Chương đứng dừng lại, tò mò nhìn hai cái bóng đen vừa vượt qua chàng. Lần này là lần thứ hai chàng gặp trai gái ấy, mà ban nãy mãi nghĩ đến Thu,

chàng không lưu ý đến. Hai người khoác tay nhau mà đi, ra chiều âu yếm, thân mật. Thập thoáng Chương thấy cái đầu vấn tóc trần đặt vào vai người bạn âu phục. Rồi, ý chừng có Chương theo sau, họ đứng lại bên đường. Chương vượt qua. Mấy mẩu câu, giọng buồn rầu có ý kêu van của người thiếu phụ lọt vào tai chàng:

"Em lạy anh, anh tha lỗi cho em ... anh đừng đi...".

Chương lăm bắm. "Đó! Đàn bà! Họ lừa dối mình, họ đã cho là đủ đâu? Họ còn giở những giọng thỏ thẻ, nũng nịu để mê hoặc lòng mình nữa kia". Chương thấy lạnh, toan trở về ngủ.

Cử chỉ và ngôn ngữ của người thiếu phụ vừa gặp làm cho tâm hồn chàng cứng cỏi, khiến chàng quên hẳn được Thu.

Lúc Chương đi đến chỗ rẽ ra đường Quan Thánh chợt nghe một tiếng hét ở sau lưng, chàng vội quay đầu lại.

Rồi tiếng giày chạy thành thịch, tiếng người thiếu phụ ban nãy kêu la:

– Trời ơi! Cứu tôi với, nó giết tôi đây!

Chương toan chạy lại thì người đàn ông đã đuổi kịp người đàn bà cách ngay chỗ chàng đứng chỉ độ ba, bốn bước.

Thấy người đàn ông níu tóc người đàn bà và ấn đầu nàng vào cột đèn điện, Chương nhảy xổ lại đưa tay gạt hai bên ra, hỏi:

– Sao vậy? Sao lại đánh người ta thế?

Người đàn bà quần tóc lại, vừa hỗn hển:

– Thưa ông... thằng khốn nạn... nó đánh tôi.

Người đàn ông, thấp thoáng dưới ánh đèn điện. Chương trông như có vẻ tuần tú, và vào trạc hăm lăm, hăm sáu tuổi. Chàng khuyên can một câu:

– Ông chả nên thế, người ta là đàn bà.

Người kia đứng im lặng, vẻ mặt căm tức. Khi nghe Chương nói câu ấy thì chàng hục hặc, hất hàm mắng:

– Việc gì đến anh đấy? Rõ khéo! Nếu anh biết con mụ này thế nào thì anh đã chả tưởng nó là một người đàn bà yếu đuối.

Chương ngây người, chưa kịp đáp, thì người ấy lại nói tiếp:

– Anh đi đi, để mặc kệ nó với tôi.

Chương cũng cúi tiết:

– Tôi có quyền đi, hay ở lại. Không ai bắt được tôi đi.

Chừng biết mình vô lý, người đàn ông đầu dụ:

– Vậy tôi xin ông đi cho.

– Nhưng trước khi đi, tôi muốn ông cam đoan với tôi, ông viện danh dự thể với tôi rằng ông không hành hạ người đàn bà này nữa.

Nghe Chương nói, người kia cất tiếng cười sảng sặc, đáp lại:

– Trời ơi! Ông chưa biết cô Tuyết của tôi, tôi xin giới thiệu với ông (vừa nói chàng ta vừa trở người đàn bà). Đây là cô Tuyết, tình nhân của tôi mà tôi yêu, tôi

thương hơn hết những người thân yêu của tôi ở trên đời, mà tôi sắp cưới làm vợ chính thức. Thế mà cô ấy lừa tôi đi ngủ với hết thầy với mọi người.

– Đồ khốn nạn! Đồ ganh đều.

Đó là lời đáp lại của cô Tuyết, khiến người đàn ông nháy xỏ toan đánh nữa.

Chương giữ lại nói:

– Dẫu thế nào mặc lòng, ông cũng không nên dùng võ lực với một người bên phái yếu. Như thế, tôi thiết tưởng hèn nhất lắm.

Anh tình nhân sùng sộ:

– Mà bảo ai hèn nhất? Có phải mà bảo tao hèn nhất không?

Chương tức giận đã đến cực điểm, trả lời liền:

– Tao bảo mày đấy.

Tức thì người ấy sấn vào đánh Chương. Rồi hai bên níu nhau mà đấm. Bỗng Chương thoáng nghe tiếng người thiếu phụ hét:

«Ông cẩn thận, nó rút dao đấy».

Chương chỉ kịp lùi lại đưa tay gạt. Một nhát đâm trúng bàn tay làm cho máu chảy ròng ròng... Ý chừng kẻ hành hung nghe Chương kêu "ái" một tiếng to, tưởng chàng bị trọng thương nên ù té chạy về phía trường Bảo Hộ. Còn Tuyết thì đứng la thất thanh:

– Trời ơi! Nó giết người!

Một người lính cảnh sát phóng xe đạp lại hỏi:

– Cái gì thế?

– Nó giết người. Thằng giết người nó chạy về phía...

Tuyết toan giơ tay trở theo người tình nhân vừa tẩu thoát. Bỗng nàng ngừng lại vờ quay hỏi Chương:

– Ông có sao không thưa ông?

– Tôi không hề gì, chỉ hơi xây da.

Người lính cảnh sát hỏi:

– Đầu đuôi ra sao? ... Cả hai người về bót.

Chương lại gần nói:

– Có gì đâu. Tôi bắt gặp một người đàn ông đánh người đàn bà này. Tôi lại cứu, bị nó đâm trúng tay một mũi dao. Nhưng không hề gì.

Người lính cảnh sát quay lại hỏi Tuyết:

– Người ấy là ai?

– Tôi cũng không biết.

– Không biết! Vô lý! Vậy về bót Hàng Đậu khai đầu đuôi.

Chương cau mày suy nghĩ, rồi chàng thò tay vào túi, vì bàn tay phải bị thương, rút ví và lúng túng mãi không mở ra được. Người thiếu phụ ghé lại hỏi:

– Ông định lấy vật gì, em xin giúp.

– Cô làm ơn lấy hộ tôi một cái danh thiếp... Ở gần kia.

Trước khi trao danh thiếp cho Chương, Tuyết tò mò nhận thấy mấy hàng chữ:

NGUYỄN VĂN CHƯƠNG

Giáo sư

84, ĐƯỜNG QUAN THÁNH

Chương đưa danh thiếp cho người lính cảnh sát:

– Tên và chỗ ở của tôi đây. Sau có xảy ra sự gì, cứ đến đó mà tìm.

Người lính cảnh sát bỏ tấm danh thiếp vào túi rồi lên xe đi thẳng. Chương đưa mắt nhìn Tuyết. Nàng mỉm cười bảo chàng:

– Em sợ quá, ông có việc gì không?

– Chả việc gì.

– Lại còn chả việc gì. Máu vẫn chảy kia kìa, để em buộc cho.

Nàng lấy khăn đưa con buộc tay cho Chương. Chương nói cảm ơn rồi hỏi nàng về đâu để chàng thuê xe. Tuyết lại mỉm cười.

Chương nhận thấy vẻ đẹp lộng lẫy của nàng. Chàng ấp úng hỏi:

– Thưa cô, cô ở phố nào?

– Em không có nhà.

– Sao lại không có nhà?

– Em ở với thằng Cảnh, thằng bạn này. Nhưng em sợ lắm, không dám về nữa.

– Hay tôi đưa cô về xin lỗi... chồng cô, hộ cô nhé?

– Ấy chết! Chả nên! Hay anh cho em về nhà anh ngủ nhờ một tối.

Chương nhìn Tuyết, ngạc nhiên. Chàng ngần ngừ một lát, rồi đáp:

– Không tiện, cô ạ.

– Vì anh có vợ, phải không?

– Không... Nhưng không tiện.

Bỗng chẳng hiểu nghĩ ngợi ra sao, Tuyết quay ngoắt sang đường Quan Thánh rồi vừa rảo bước, vừa quay cổ lại bảo Chương:

– Vậy khi khác, em đến nhé?

Chương chưa kịp đáp lại, thì Tuyết đã đi khuất vào trong đêm tối. Chàng rùng mình tần ngần nghĩ tới người gái yêu tinh trong truyện Liêu trai.

1.4

Ở TRƯỜNG VỀ, ĐI QUA NHÀ
BÀ PHỦ, CHƯƠNG đưa mắt
nhìn vào trong vườn.

Nghe có tiếng: “Anh giáo”. Chương
mặt nóng bừng, đương nhón nhác tìm
xem ai gọi, thì thấp thoáng thấy cặp mắt
đen láy của Thu sau những chòm hoa
tím của cây leo bên hàng giậu.

Chàng cất mũ, ấp úng chào:

– Thưa cô.

Sau một dịp cười, Thu hỏi:

– Anh dạy học về sớm nhỉ?

– Thưa cô, hôm nào cũng bây giờ tôi về.

– Anh vào chơi đã.

Chương ngưng nghịu, chẳng biết nên nhận lời hay nên từ chối, thì Thu chùng cũng bẽn lễn nói luôn:

– Thưa anh, mẹ em có nhà đấy, mời anh vào nhà chơi ...

– Thưa cô... xin để khi khác, bây giờ tôi... bận chút việc.

– Anh ở gần đây?

– Vâng... tôi ở số nhà 84.

– Thế à?

Thật ra, Thu và Chương chẳng lạ gì nhà nhau. Chương nhìn Thu mỉm cười, chưa biết nên hỏi câu gì, thì thoáng trông thấy ở đằng xa mấy cậu học trò đi lại.

Chàng chợt nhớ tới lòng ghét phụ nữ của chàng mà bọn học trò thường chế giễu. Lúng túng, vụng về, chàng vội ngả đầu chào Thu, rồi rảo bước đi thẳng.

Về nhà, chàng toan lên gác. Thoáng có tiếng khúc khích cười ở trong buồng khách. Chàng đứng lắng tai. Giọng khàn khàn ai hát se sẽ và sai điệu một bài hát tây quen quen. Chương gọi bếp, hỏi:

– Ai đến chơi thế, Vi?

– Bẩm ông, con cũng không biết. Cô ấy bảo là bạn ông.

Chương hơi chau mày:

– Cô?

– Vâng.

– Cô nào?

– Bẩm, con cũng không rõ.

– Được.

Vừa bước vào buồng khách. Chương giật mình. Một người thiếu nữ đứng xây lưng ra phía ngoài, đang cắm những cánh hoa. Chương nghĩ thầm:

«Quái! Ai thế? Mà ta không có lọ, có bình thì cô ta cắm hoa vào đâu?».

Người thiếu nữ vụt quay mặt lại, như đoán có ai nhìn mình. Chương ngạc nhiên kêu:

– Trời ơi! Cô...

– Thưa anh, cô Tuyết ạ.

Vừa nói, Tuyết vừa ngả đầu chào.

– Cô Tuyết?

– Vâng, cô Tuyết, người chịu ơn của anh.

– Sao cô lại đến đây?

Tuyết cười khanh khách:

– Sao em lại đến đây? Thì em đã thưa cùng anh rằng em đến tạ ơn anh... và hỏi thăm xem vết thương của anh đã khỏi chưa.

Chương đứng ngẩn người như mất linh hồn, dăm dăm nhìn Tuyết.

– Mời anh ngồi chơi.

Rồi nàng cười giòn như nắc nẻ và cất tiếng gọi:

– Vi! Pha nước.

Cái giọng khàn khàn của Tuyết làm cho Chương rung mình. Thốt nhiên, chàng tưởng tới một cô danh ca trên màn chớp bóng nói, và truyện «nàng tiên xanh», một truyện đã làm cho chàng cảm tức khi chàng ở rạp chớp bóng về nhà.

Thấy Tuyết nhìn mình một cách tò mò, Chương hất hàm hỏi:

– Cô muốn cái gì?

Tuyết lại cười:

– Xin nhắc lại anh biết rằng, anh hỏi em câu ấy lần này là lần thứ hai. Nhưng mời anh hãy ngồi xuống đã... Đó, anh coi, em tử tế với anh đến thế, em giữ cả địa vị chủ nhà hộ anh. Ô hay kia, em mời anh mãi mà anh vẫn đứng.

Chương hai má đỏ ửng:

– Vâng, thì ngồi. Cô cắm hoa vào cái gì thế?

– Vào cái đế cắm.

Tuyết vừa nói vừa liếc mắt long lanh hoạt động nhìn Chương một cách rất tình tứ. Cặp môi sấp đỏ hình trái tim nhếch một nụ cười làm lúm hai đồng tiền ở hai bên má mơn mớn như tuyết trái đào Lạng Sơn chín hồng mới hái. Chương luống cuống, chẳng biết nói gì, đứng dậy lại gần lò sưởi:

– Trời ơi! Những bông hoa hồng đẹp thế này mà cô cắm vào một cái cốc uống nước.

– Cái bình pha lê của em đấy! Bình pha lê không rạn đâu.

Chương kinh ngạc hỏi:

– Cô biết chữ Pháp! Cô thuộc thơ Pháp?

– Dạ cũng khá.

Rồi nàng đọc luôn:

"Il est brisé, n'y touchez pas".

Có tiếng ai gọi ở cổng:

– Anh giáo ơi!

Tuyệt nhìn Chương, hơi hé hàm răng trắng và đưa cặp mắt lim dim rất có ý nghĩa.

– Kìa, cô nào gọi anh... Em lên gác để anh tiếp khách nhé?

Chương cười, đáp:

– Được, mời cô cứ ngồi đây.

Tiếng ở ngoài cổng vẫn gọi. Lần này, Chương nhận ra được tiếng Thu. Tuyết thấy Chương lộ vẻ mặt sợ hãi, thì cười sáng sặc. Chương vội xua tay:

– Tôi xin cô, cô đừng cười nữa.

Rồi chàng chạy vội ra sân. Thu ở ngoài hàng rào sắt nói vào.

– Nhà anh ở mát lắm nhỉ?

Chương đương sợ Thu bước vào vườn, thì Thu đã nói tiếp luôn:

– Em ra chỗ đợi xe điện, qua đây, trông thấy số 84, em chột nhớ tới nhà anh.

Ngừng vài giây và đưa mắt ngắm nghĩa quanh nhà, nàng lại nói:

– Vườn rộng thế mà anh bỏ hoang, chẳng trồng hoa, trông buồn tẻ quá nhỉ!

Thôi xin chào anh, thứ bảy anh sang chơi đánh tổ tôm nhé?

– Lại có ông huyện và ông tham phải không, thưa cô?

Chương cho câu là một câu nói kháy. Nhưng có lẽ vì chàng nói sẽ quá, nên Thu nghe không rõ, vì nàng không đáp lại, cầm đầu đi thẳng về phía vườn hoa Hàng Đậu.

Chương lững thững quay vào nhà, lòng tự trách lòng:

"Sao mình lại nói một câu hớ hênh đến thế? May mà cô Thu không nghe thấy, chứ nếu nghe thấy thì cô ấy cho mình là ngốc đến đâu!... Ô! Mà mình ngốc thật. Có lẽ mình ghen chăng?"

Một dịp cười khiến Chương ngẩng lên, Tuyết đứng trước mặt chàng.

Chương cau mày gắt:

– Sao cô lại ra đây?

Không trả lời, Tuyết hỏi lại:

– Ai đấy, anh?

Chương trợn mắt, mắ môi:

– Cô ra đây làm gì? Mà cô ra từ bao giờ?

Tuyết lại cười:

– Anh không lo. Em vừa ra đó thôi. Em nhìn qua khe cửa sổ chờ cho cô ả đi khuất, em mới ra. Nhưng ai như con bà phủ Thanh ấy nhỉ?

Chương kinh ngạc:

– Phải đấy.

– Cô ta có họ hàng gì với anh mà anh sợ hãi cô ta thế?

– Không, cô ấy không họ hàng gì với tôi hết.

– Vậy tại sao anh lại cứ lo lắng rằng cô ta gặp mặt em?

– Không, tôi có lo lắng gì đâu.

– Thế thì càng hay... Này, vị hôn thê đấy, phải không?

– Không.

– Chưa chú ý. Khá lắm đấy! Sộp lắm đấy! Cố đi!

Chương tỏ vẻ tức giận:

– Tôi không hiểu cô định nói gì?

Tuyết đăm đăm nhìn Chương:

– Có gì mà không hiểu. Món tiền hồi môn ketch xù sờ sờ trước mắt, ai không trông thấy?

Chương tái mặt. Chàng cảm tức Tuyết, lại càng cảm tức lây đến Thu, cho chí hết thầy đám phụ nữ.

– Mời cô ra ngay.

– Anh đuổi em?

– Vâng.

– Thế thì cũng hơi vô lễ nhỉ? Ai lại mở mồm đuổi một người đàn bà đẹp đến chơi nhà bao giờ?

– Xin cô tha lỗi cho. Nhưng quả thật tôi không thể tiếp cô một phút nào nữa.

Nhoén miệng cười, Tuyết lại hỏi một cách rất ngây thơ:

– Sao vậy, thưa anh?

– Bởi vì tôi ghét tuốt cả đàn bà, con gái. Tuốt.

– Tuốt? Cả cô ban nãy, cả cô giàu có ban nãy?

Lòng phần uất đã đưa lên đến cực điểm, Chương một tay mở cánh cổng, một tay giơ ra bảo:

– Xin mời bà ra ngay cho.

Tuyết tò mò nhìn Chương như nhìn một vật lạ, lấy làm quái gỡ cái tính cau có, khiếm nhã của một gã thiếu niên đứng trước mặt một người thiếu phụ kiêu diễm.

Xưa nay cái nhan sắc của nàng không bao giờ đã bị một ai khinh nhờn đến như thế. Nàng bỗng cất tiếng cười rũ rượi. Lãnh đạm, Chương quay vào trong nhà. Tuyết nhìn theo, gọi:

– Anh giáo ơi!

Chương ngoảnh cổ lại:

– Còn gì nữa?

– Anh giáo ơi! Em bắt chước tiếng cô ả có giống như hệt không anh?... Vậy khi khác em đến chơi nhé, vì hôm nay anh gặp vía ai nên không muốn tiếp em. Nhưng này, em bảo: Khôn hôn đấy! Em yêu anh lắm kia. Mà em đã yêu thì anh khôn hôn.

Dứt lời, Tuyết đi thẳng. Chương lên gác đứng tì lan can, nhìn xuống đường.

Tuyết đi đã khuất. Chàng thở dài, lẩm bẩm:

“Rõ oái oăm! Nổi tiếng ghét phụ nữ mà một lúc hai cô gái đẹp đến thăm”.

Rồi chàng thông thả xuống nhà ăn cơm. Qua phòng khách, mấy đóa hồng

đỏ trong cốc nước trong như nhìn chàng và mỉm một nụ cười mai mĩ. Chàng đứng lại, tay vân vê những cành hoa sắc thắm ướt mượt như nhung. Cái cảm giác dịu dàng làm ngây ngất tâm hồn chàng. Bỗng chàng đắm đắm nhìn một vật bên cốc hoa:

Cái khăn đưa xinh xắn của Tuyết, y hệt chiếc khăn Tuyết dùng để buộc tay cho chàng mà sau khi lấy bông quần vết thương, chàng vứt đâu không nhớ.

Tấn mẩn, Chương cầm chiếc khăn ghé gần mình. Mùi nước hoa hồng phảng phất đưa qua khiến chàng ngỡ là hương thơm của mấy đóa hoa thiên nhiên trong cốc. Rồi chàng chẳng biết nghĩ sao, Chương ấn mạnh chiếc khăn vào túi quần, chép miệng đi sang phòng ăn.

1.5

NGỒI TRÊN SẬP, BÀ PHỦ THANH ĐƯA MẮT nhìn quanh phòng khách, mỉm cười khoái lạc. Bà nhận thấy bà sống trong cảnh giàu có, sang trọng, trong sự đầy đủ của một đời bà quan.

Cái tủ chè khảm xà cừ kê liền với cái sập gụ đánh xi bóng lộn, bộ phòng khách bằng gỗ trắc làm bằng gỗ Tây, lưng tựa có chạm tứ quý và bốn câu thơ chữ nho. Những chậu, bát sứ, thống, chóa cổ bày

la liệt, những đĩa men xanh, men ngũ sắc Giang Tây treo nhan nhản, lại thêm những đồ lộ bộ bằng đồng sáng nhoáng cắm trong cái giá gỗ gụ chạm trổ công phu và mấy cái quạt lông, hai đôi kiếm treo lệch trên tường.

Bà ngắm nghía, suy nghĩ tới đời sung sướng hiện tại thì bà lại nhớ đến quan phủ, chồng bà, nhớ một cách thản nhiên, không thương, không tiếc, không buồn, như ta nhớ một sự thường xảy ra trong đời ký vãng.

Ông phủ về hưu được vài năm thì mất, để lại cho bà cái cơ nghiệp vài chục vạn và ba cô con gái. Hai cô lớn đã ra ở riêng ngay khi ông phủ còn đang tại chức. Cô út, cô Thu thì vẫn ở nhà với mẹ. Không phải vì lúc ông phủ qua đời, cô mới mười sáu tuổi mà cô vừa mới đoạn

tang cha được hơn một năm mà cô còn phòng không chiếc bóng.

Chỉ vì đối với cô con gái út rất xinh đẹp, bà phủ có nhiều lưu luyến, nên chưa nhận lời ai. Bà chắc rằng là con nhà giàu sang mà lại có nhan sắc thì chẳng cần vội vàng. Làm gì rồi không chọn được một nơi thật xứng đáng.

Quả vậy, vừa đoạn tang chồng, bà phủ đã phải tiếp luôn mấy bà mối.

Cổ giầu lòng tự cao, bà phủ tìm lời khôn khéo từ tạ. Bà nói con bà hãy còn bé dại, chưa dám cho đi làm dâu. Thật ra cô Thu đã mười chín tuổi. Chủ ý bà phủ muốn kén chọn cho con một người chồng hoàn toàn, mà về điều đó, bà chẳng tin lời mấy mẹ mối.

Bà là con nhà thế tộc lấy chồng quan cũng con nhà quyền quý, nên bà quen với sự sống phong lưu đài các. Tuy là một người đàn bà góa mà tuổi lại đã gần năm mươi, bà vẫn chăm chú sự điểm trang phấn sáp cùng là rong ruổi vui chơi.

Vì bà nhàn rỗi lắm, suốt ngày, suốt tháng chẳng phải dúng tay vào một việc gì.

Nếu không, nay sắm thứ quần áo này, mai sắm đồ nữ trang kia, nếu không dạo chơi ô-tô đây đó, nghỉ mát Đồ Sơn, Tam Đảo thì bà sẽ có nhiều khoảng trống rỗng quá khiến bà sinh ra chán nản cuộc đời, dù là một cuộc đời phú quý.

Cũng vì lẽ ấy mà ở nhà bà chẳng thứ bảy, chủ nhật nào, không có khách đến chơi, ăn cơm và đánh tổ tôm.

Gần đây, trong bọn khách có ông tham Đoàn xuất thân trường Đại học và ông huyện Khiết tập sự ở một tỉnh lỵ gần Hà Nội. Cả hai người cùng trẻ trai, cùng có vẻ mặt thông minh, tuấn tú và hình như cũng yêu thâm, thương trọng cô Thu.

Một cô gái mơn mớn đào tơ, lộ đầy vẻ đẹp, màu tươi như thế thì ngấm mà cảm lòng cho được? Ấy, là chưa kể món tiền hồi môn nó theo cô về nhà kẻ sẽ có hân hạnh, có điểm phúc được làm chồng cô.

Chẳng biết ông huyện trẻ hay ông tham trẻ yêu cô Thu hơn hay yêu món tiền hồi môn của cô hơn? Cái đó có lẽ không quan hệ. Chỉ biết rằng chiều thứ bảy nào, ông huyện cũng phóng chiếc ô-tô con đến trước cổng biệt thự “Bạch Cúc”, phố Quan Thánh. Và ở đó hoặc

đến trước hoặc đến sau chàng, thế nào cũng có ông tham với chiếc xe nhà bóng lộn của ông ta.

“Bạch Cúc”, tên ấy chính cô Thu đã đặt cho cái biệt thự xinh xắn: hoa cúc vẫn làm biểu hiện cho mùa Thu mà tên cô lại là Thu. Vả biệt thự có vườn bao bọc và nhất là về mùa đông, mùa xuân, có trồng đủ các thứ cúc, cúc trắng, cúc vàng, cúc tím, cúc đại đóa, cúc trân châu, trông thật có vẻ đầm ấm, vui tươi như một cô thiếu nữ dịu dàng ngồi mơ mộng.

Sống trong cảnh mơ mộng ấy, cô Thu dễ có tính lãng mạn. Không phải sự lãng mạn ái ân ngoài vòng phu phụ của những cô quá ư tự do đâu. Cô Thu chỉ mơ màng tới sự êm đềm của ái tình và cô ao ước sẽ lấy một người hoàn toàn như trí cô tưởng tượng, một người có học thức, có quảng giao, lịch thiệp, biết trọng

nữ quyền và nhất là bao giờ cũng yêu cô, yêu một cách nồng nàn, đắm thắm. Người ấy, cô Thu đương tìm, mà bà phủ nuông con cũng cho phép được tùy ý kén chọn. Tuy nhiên nhiều lần bà cũng khuyên con nên lấy người nọ hay người kia, song hễ Thu nghĩ không bằng lòng là bà thôi ngay, không ép.

Nhưng lần này, bà rất đổi bằng lòng ông huyện Khiết mà tình cờ bà gặp mấy tháng trước ở bãi biển Đồ Sơn. Vì thế, bà đã sai người nhà đi mời ông đốc Phan em bà lại chơi để ông bảo giúp con gái cho:

Bà biết rằng Thu rất yêu mến cậu, rất nể lời cậu.

Một sau ông Phan đến.

Ông cũng đoán biết chị cho tìm việc

gì, nên sau khi chuyện trò qua quýt mấy câu, ông nói thẳng:

– Cháu đã lớn, chị cũng chẳng nên lưu luyến mãi, cho cháu ở riêng thôi.

Bà phủ thờ dài:

– Con bé khó bảo lắm, cậu ạ. Tôi nghĩ mà tôi buồn. Ai lại bao nhiêu đám tử tế đến dạm, nó đều chối bậy bầy. Mấy tháng nay có cậu huyện Khiết với cậu tham Đoàn thường đến chơi, tôi xem chừng nó cũng vui vẻ. Thế mà hôm qua có bà mối đến ngỏ lời xin nó cho cậu huyện, nó nhất định không bằng lòng. Tôi phải trả lời người ta rằng hãy cho thông thả mười hôm nữa để tôi còn nghĩ.

– Cháu còn dại lắm.

– Cậu tính người ta còn trẻ măng mà đã là tri huyện rồi thì còn đâu hơn nữa.

Ông đốc lắc đầu, chép miệng:

– Được, chị để rồi em khuyên bảo cháu giúp chị.

Bà phủ hớn hở vui mừng:

– Ấy, tôi nhờ cậu đấy. Cháu nó vẫn mền cậu, thì cậu bảo chắc nó vâng lời.

Ông đốc ngẫm nghĩ một phút rồi hỏi:

– Thế còn ông tham Đoàn?

– Ông tham Đoàn nó càng chê lắm. Nào những ngấm ngấm, nào những đạo đức giả... Thôi thì tôi cũng đến khổ với nó!

– Chị chả nên phiền, cháu tuy vậy nhưng vẫn còn ít tuổi.

Bà phủ thở dài:

– Gần hai mươi tuổi đầu, cậu bảo còn bé dại gì?

Ông đốc tuy có chị lấy chồng quan nhưng vẫn có tư tưởng bình dân, có khi lại cố ra làm ra ta đây thuộc phái bình dân. Chẳng thế mà bao lần ông khoe với chị rằng nếu ông ta thích làm quan thì đã làm quan dễ như bỡn, nhưng ông ta chỉ muốn làm thầy thuốc để có thể chạy chữa, gần gũi bọn bình dân mà ông ta yêu mến. (Nói cho đúng thì khách ốm của ông ta phần nhiều đều là người giàu có, nhất là các quan sang).

Vì thế ông đốc với bà phủ vẫn thường có ý tưởng trái ngược và xung đột.

Nay nghe chị tán dương ông huyện Khiết và làm như ông huyện sẽ là người chồng hoàn toàn của con mình thì ông liền nhếch một nụ cười chế nhạo:

– Chị kén chồng cho con, mà chỉ cần kén cái chức tước thôi ư? Người chẳng tốt thì huyện mà làm gì?

Biết em sắp sinh sự lòi thòi và giờ những ý tưởng giai cấp ra để cãi cọ với mình, bà phủ đầu dụi ngay:

– Cậu nói rất phải, nhưng tôi đã xét kỹ, ông huyện Khiết thật là một người hoàn toàn.

– Hoàn toàn!

– Nghĩa là khá lắm. Ông ta thật thà, hiền lành, nết na.

– Thiết tưởng cháu Thu đã muốn ở lại chăm nom chị thì chị cũng nên tìm một người có thể ở gửi rể được. Hai cháu lớn, chị đã gả chồng xa, cháu Thu lại đi theo chồng thì chị sẽ trở trọi một mình ở nhà, buồn tẻ lắm!

– Chà! Tôi cần gì.

– Vậy tùy chị đấy.

Bà phủ hơi có giọng gắt:

– Tôi mời cậu lại để cậu khuyên bảo cháu giúp tôi mà cậu lại cứ nói ngang, rõ bực cả mình.

– Nếu thế thì được, để em bảo cháu.

Bà phủ vui vẻ:

– Nó mển cậu lắm đấy, chắc thế nào cậu bảo nó cũng nghe.

Bấy giờ có tiếng máy hát ở buồng Thu. Ông Phan liền bảo chị:

– Được! Chị cứ để em tìm cách dỗ cháu.

Dứt lời, ông sang buồng bên. Thu đương ngồi ghế thấy cậu vào, đứng dậy,

đưa tay ra hăm máy hát lại.

– Cháu cứ vặn.

Thu láu lỉnh:

– Con chắc mẹ con đã bàn định với cậu về việc can hệ đến con.

Ông đốc Phan mỉm cười:

– Khá! Cháu đoán đúng.

– Việc gì thế cậu?

– Cháu thử đoán một lần nữa xem.

– Lại việc hôn nhân của cháu chứ gì!

Rồi Thu nũng nịu nói luôn:

– Con chẳng thuận đâu.

– Sao vậy?

– Vì con không muốn lấy chồng.

Ông đốc nghiêm sắc mặt bảo Thu:

– Cháu chả nên thế. Ngày nay, mẹ cháu đã già, mà cháu thì đã lớn tuổi. Cháu nên nghe lời mẹ đi.

Thu cúi mặt không nói, khiến ông đốc tưởng lầm rằng nàng đã thuận, và trước kia, nàng chỉ từ chối lấy lệ hay vì bẽn lẽn mà thôi:

– Vậy cậu nói với mẹ là cứ nhận lời người ta nhé?

Thu ngẩng đầu lên, vờ hỏi:

– Thưa cậu, người ta là ai?

Ông đốc mỉm cười:

– Lại còn ai? Ông huyện Khiết chứ lại còn ai?

– Thà rằng bắt cháu chết còn hơn ép

cháu lấy ông huyện ấy.

Giọng quả quyết của Thu khiến ông biết ngay rằng khó lòng dễ được cháu, liền nói lảng:

– Ấy là vì cậu cũng tưởng tới hạnh phúc tương lai của cháu nên khuyên bảo cháu. Còn bằng lòng hay không bằng lòng là tùy ở cháu.

Hai cậu cháu đứng im. Táy máy, ông đọc mở một quyển tiểu thuyết, thấy trang đầu có chữ ký lạ, liền hỏi Thu:

– Quyển truyện này của cháu đấy chứ?

Thản nhiên, không hề ngượng ngùng, Thu đáp lại:

– Thừa cậu không. Cháu mượn của ông giáo Chương.

– Ông giáo Chương là ai thế?

– Cái ông hôm nọ sang đánh tổ tôm với cậu ấy mà.

– À!

Ông đốc vụt nhớ ra ông giáo có vẻ mặt nhu mì, điềm đạm và hình như đã làm cho Thu cảm động. Ông liền hỏi dò ý tứ cháu:

– Ông giáo Chương cậu xem nét na lẫn.

Thu cúi mặt, hai má đỏ hây. Ông đốc nói tiếp:

– Mà học vấn lại uyên bác.

Thu đặt cái đĩa hát lên trên máy hát. Ông đốc bịa thêm một câu:

– Hôm kia cậu gặp ông ta, cậu xem ý ông ta cũng muốn nhờ cậu làm mỗi hỏi xin cháu, nhưng còn chưa dám.

Thu đánh trống lảng, cho máy hát chạy. Ông đốc yên trí rằng cháu đã yêu thầm Chương rồi, liền sang buồng bà phủ nói cho chị biết.

I.6

ĐÃ HƠN HAI TUẦN LỄ,
CHƯƠNG KHÔNG SANG
nhà bà phủ, tuy chiều thứ bảy nào bà
cũng bảo Thu viết giấy mời chàng lại
đánh tổ tôm. Chàng muốn xa lánh hẳn
người mà vì "điên cuồng" trong chốc lát,
chàng suýt đem lòng yêu mến. Phải, điên
cuồng! Chàng cho rằng chàng phải mất
trí khôn, tâm hồn chàng phải bị huyền
hoặc thì chàng mới có thể yêu được nữa.

Yêu! Vô lý! Những tính tình cao thượng làm gì có ở trong cái xác thịt bọn phụ nữ mà bảo họ yêu được mình? Chương cho Loan là đại biểu cả phái đẹp.

Loan cũng yếu điệu, cũng dịu dàng như Thu, mà chỉ một cái tin Chương thi hỏng thì đủ làm mất hết những đức tốt của nàng, và biểu lộ chân tướng nàng ra.

Chương cố tìm những nét xấu của Thu. Chàng chỉ nhận ra được một điều: nhà Thu giàu. Nhưng giàu không phải là một nét xấu! Câu nói mỉa của Tuyết hôm nọ vẫn còn văng vẳng bên tai chàng:

«Sộp lắm đấy! Cố đi!». Câu ấy ngày nào Chương cũng ôn đi ôn lại có đến hàng chục lần. Mà sáng hôm nay, trong khi theo con đường Carnot để tới trường Bảo Hộ, câu ấy vẫn còn lớn vồn trong trí nghĩ. Có tiếng cười khanh khách.

Chương quay lại. Một người bạn đồng nghiệp xuống xe nhà đến bắt tay chàng:

– Sao mấy hôm nay, anh lại đi đường này?

Chương hơi ngượng, đáp:

– Đường này mát.

Thật ra chỉ vì Chương không muốn qua nhà bà phủ, nên đi ngược lên phía vườn hoa Hàng Đậu rồi đi theo con đường Carnot để đi đến trường. Như thế đã năm, sáu hôm nay. Người bạn lại hỏi:

– Anh sao vậy?

– Không, tôi có sao đâu?

– Trông độ rày anh gầy sọp hẳn đi.

– Phải, tôi cũng hơi mệt ... mệt xoàng.

Quả vậy, Chương có sút đi nhiều. Là

vì lắm đêm chàng không ngủ được, băn khoăn, trần trọc với những ý tưởng tương phản. Từ hôm Tuyết đến nhà chàng, nói chuyện với chàng, chàng cảm thấy trong tâm hồn nẩy ra một tính tình kỳ lạ.

Tính tình ấy không phải là ái tình, chỉ là một sự dịu dàng, êm ái, hay hay, trái ngược với tâm tính lãnh đạm khô khan của chàng. Tính tình ấy đã làm cho chàng mơ mộng, bâng khuâng, mất ăn, mất ngủ.

Đã lắm hôm, đứng trên bao lơn hành lan can, trong lòng bối rối, chàng tự hỏi:

«Hay ta yêu?» Nhưng sau khi suy nghĩ, sau khi lòng tự hỏi lòng, chàng chẳng nhận thấy yêu ai.

Yêu Thu? Quyết là không. Lòng tự đại, tính khí vô lý của chàng cho rằng dẫu đối với Thu chàng có một tấm ái tình

chân thật, người ta cũng cho là chàng ham của.

Hay chàng yêu Tuyết?

Nghĩ đến Tuyết, Chương lại phì cười. Không bao giờ chàng lại ngờ có một người thiếu phụ ngộ nghĩnh đến như thế. Đi bên cạnh Chương, người bạn cũng cười theo và hỏi:

– Anh có sự gì thú thế?

– Không, anh ạ.

Buổi học ấy, Chương cau có, gắt gỏng, mắng học trò luôn mồm. Rồi khi nghe tiếng trống tan học, chàng cấp cấp về thẳng, trái lại với mọi lần, bất cứ gặp trống ra chơi hay trống tan học, hễ đương giảng nghĩa dở bài thì bao giờ chàng cũng bắt học trò ở lại, có khi đến mười mười lăm phút.

Về nhà, Chương đứng dừng lại ở cổng nhìn vào vườn, lấy làm kinh ngạc:

Bên vỉa gạch, lót chung quanh nhà, trong luống đất mới xới, các màu tím, màu trắng, màu xanh của những hoa chân chim và cẩm chương hơn hờ rung rinh ở đầu cuống mềm mại. Chàng cao tiếng gọi:

– Vi!

Tuyết, một cái khăn trắng buộc ra ngoài áo, tay cầm đôi đũa, ở dưới bếp chạy ra hỏi:

– Cái gì mà anh gọi rồi lên thế?

Chương trừng mắt nhìn Tuyết:

– Ô hay!

Tuyết vừa chạy xuống bếp vừa ngoái cổ lại bảo Chương:

– Nếu không có việc gì cần kíp lắm, thì xin phép anh, em xuống bếp, chẳng cháy mất cả con gà quay.

Chương càng kinh ngạc. Chàng không hiểu sao Tuyết lại đến ở nhà chàng, mà nhất là lại tự do quá suồng sã quá đến thế. Mỉm cười, chàng vào trong nhà.

Ở buồng khách, một cái lọ Nhật Bản vẽ men ngũ sắc, trong cắm mấy đóa hoa hồng thuận vì màu đỏ thắm đặt trên cái bàn có đặt chiếc khăn ren trắng.

Chương tò mò ngắm nghía, rồi lại gọi:

– Vi!

Lần thứ hai, Tuyết cầm đôi đũa chạy lên:

– Anh gọi thằng Vi làm gì?

Chương chau mày nhìn Tuyết:

– Thế này là nghĩa gì?

Tuyết ôm bụng cười rũ rượi:

– Câu hỏi của anh tây nhĩ!

Chương cúi:

– Cô tưởng tôi đùa với cô đấy à?

Tuyết càng cười to:

– Ô hay! Thì ai bảo anh đùa? Mà ai cấm anh đùa? Nhưng xin lỗi anh, em xuống quay xong con gà đã, rồi sẽ xin lên hầu chuyện anh.

Dứt lời, Tuyết lại chạy vội xuống bếp.

Chương lắc đầu nhìn theo, lấy làm khó chịu.

Xưa nay chàng vẫn là một người quả

quyết, có khi quả quyết quá hóa bướng bỉnh. Thế mà đối với Tuyết, chàng bỗng trở nên do dự, nhu nhược. Nói một câu, mà chỉ nói có một câu:

«Tôi cấm cô, không được vào nhà tôi một cách quá tự do như thế, nếu không, tôi sẽ đi trình cảnh sát»; thì phỏng có khó khăn gì. Vậy mà câu ấy cả lần trước cho chí lần này, Chương vẫn không dám nói. Lần trước, trong khi cái kính chàng đã toan dùng hết lời tàn nhẫn, nhưng chàng chẳng biết tại sao, câu chàng định nói như trên lại đổi hẳn:

“Xin mời bà đi ngay cho”. Có lẽ đó là bởi lễ độ của hạng người có học thức, có giáo dục. Chương nghĩ thế thì tự lấy làm thẹn, vì chàng biết chắc rằng không phải thế. Chàng lẩm bẩm:

“Được! Chờ lát nữa cô ta lên, ta sẽ

không nể nang một chút nào, không tiếc một lời nào nữa”. Hình như để mạnh bạo thêm lên. Chương nắm chặt tay nắm mạnh xuống bàn, nói lớn:

“Không thể thế này được!”

Ý chừng nghe rõ tiếng đập bàn, Tuyết chạy vội lên hỏi:

– Anh lại gọi thằng Vi?

Chương cúi mặt, hai tay ôm đầu để tránh cặp mắt sắc sảo của Tuyết và lớn tiếng trả lời:

– Không!

Tuyết lại quay xuống bếp, vừa đi vừa nói một mình, nhưng nói to quá, khiến Chương nghe thấy rõ ràng:

– Người đầu mà cau có, gắt gỏng!

Chương ngẩng đầu lên thì Tuyết đã đi khuất. Bỗng chàng thoáng thấy phản chiếu trong chiếc gương bầu dục treo ở tường cái bộ mặt nhăn nhó, khoằm khoằm của chàng. Tự nhiên, chàng nhách một nụ cười, đứng dậy đi lại gần chỗ treo gương.

Chàng đưa năm ngón tay chải ngược mớ tóc, rồi chữa lại cái cà-vạt, cầm lại cái bút máy cho ngay ngắn, vuốt lại cái nếp áo cho phẳng phiu. Chàng phàn nàn thầm về nỗi tóc tai để dài quá:

“Rõ giận! Hôm qua Phương rủ đi xén tóc thì lại còn nấn ná mãi ... Hừ! Trông đầu mình như đầu dân Hồng chủng! Nhưng đầu chưa húi được, thì ta cũng nên vác bộ râu đã!”.

Chàng liền mở ngăn kéo lấy dao. Cạo mặt xong, chàng thấy trẻ ra nhiều,

rồi thấy mình có duyên, mỉm cười, ngắm nghĩa cặp môi và đôi mắt rất tình tứ.

Tuyết đem món ăn lên. Nhắc thấy Chương đứng trước gương, nàng lùi lại, vì nàng sợ Chương ngượng với mình. Rồi nàng vờ cất tiếng gọi Vi tuy nàng nhớ đã sai Vi lên phố từ nãy. Nghe tiếng Tuyết, Chương vội lại chỗ cũ chống tay vào cằm, ngồi nhìn bàn giấy.

Tuyết bày các món ăn lên bàn. Chương liếc qua, thấy nàng đặt hai cái bát và hai đôi đũa ở hai phía bàn đối nhau. Chàng nghĩ thầm:

“Ta hãy cứ để vậy xem hắn còn làm những trò gì.”

Câu nghĩ thầm chỉ để tự chữa thẹn cho mình. Kỳ thực, Chương không còn đủ nghị lực, không đủ lòng quả quyết để

đuổi Tuyết ra như hôm trước. Tâm trí chàng như bị cử chỉ và ngôn ngữ kỳ khôi của Tuyết huyền hoặc, tựa như con chim bị cặp mắt lí tí của con rắn thôi miên làm cho không thể nhúc nhích.

– Anh lại xơi cơm!

Chương thông thả lắc đầu:

– Cô thực là một người kỳ dị.

Tuyết cười khanh khách:

– Thế à?Ồ lạ nhỉ!

Chương cau mày, mắt môi làm bộ khó chịu về cử chỉ ngôn ngữ của Tuyết.

Song Tuyết vẫn cười, và nhảy theo điệu nhảy theo điệu khiêu vũ vừa hát:

"Nous sommes seul, ici bas ...".

Rồi nàng lại cười, bảo Chương:

– Anh coi, em hát vẫn sai như thường, phải không, thưa anh?

Chương không thể giữ được trang nghiêm nữa, cũng bật lên tiếng cười, hỏi Tuyết:

– Thằng bếp của tôi, cô giấu nó ở đâu?

– Ô quên nhỉ! Em xin lỗi anh nhé! Em sai nó đi đằng kia có chút việc riêng, chưa kịp nói để anh biết.

– Cô tự tiện quá nhỉ? Đầy tớ của tôi mà cô sai.

Tuyết ngắt lời tiếp luôn:

– Như thường. Nhưng em sai nó đi thì em đã làm bếp thay nó cho anh. Miễn là các món ăn ngon là được chứ gì... Thôi, mời anh lại xơi cơm, rồi còn...

đi nghỉ trưa chứ.

Tuyết đưa mắt liếc Chương một cách rất tình. Nhưng Chương vẫn ngồi ở bàn giấy, không nhúc nhích. Nàng lại gần lấy tay quàng vai Chương, nũng nịu, năn nì:

– Đi anh! Chóng ngoan, đi! Chóng em yêu, đi. Đừng khó bảo thế em giận, tội nghiệp!

Chương như điên cuồng, trong lòng như nước sôi, như lửa cháy, bỗng chàng đẩy Tuyết ra, trừng trừng nhìn, vẻ mặt sợ hãi, lo lắng. Tuyết hai má đỏ hây, mái tóc hơi rối, hai món tóc mai vòng vòng như hai dấu hỏi đen láy ở hai bên thái dương trắng bông. Nàng lim dim cặp mắt nháy Chương:

– Đấy, anh coi, anh không yêu em sao được?... Nhưng lại ăn cơm đã.

Vừa nói, nàng vừa kéo Chương lại bàn ăn. Chương như người mất linh hồn, Tuyết lôi đi đâu thì đi đấy.

– Anh ngồi đây.

Chương ngồi xuống ghế. Tuyết ngồi đối diện chàng, cầm bát mời:

– Xin mời anh động đũa... Anh làm em xấu hổ chết đi mất. Ai lại cứ như là khách ấy, mời mãi chả ăn cho...

Chàng bĩu môi, bảo Tuyết:

– Cô có biết cô dơ dáng đại hình không?

Tuyết đứng dậy một ngẫm trước gương bầu dục, rồi trở lại chỗ cũ trả lời:

– Không anh ạ. Hình dáng em vẫn xinh như thường.

Chương mỉm cười:

– Sao cô hay nói chữ “như thường” thế?

– Vâng, em nói chữ “như thường” như thường.

Chương cầm đĩa bát và cơm uể oải.
Tuyệt bảo:

– Nhà còn rượu không anh?

– Cô thích uống rượu?

– Cũng thích xoàng thôi.

– Thế thì đi mua vậy. Chứ nhà tôi không có rượu, vì tôi không nghiện rượu.

– Thôi vậy. Nhưng cũng hơi đáng tiếc. Bữa tiệc “ra mắt” mà không có rượu thì không vui.

– Cô chờ một tí tôi đi mua nhé?

– Ô, khá nhỉ! Nhưng thôi, để đến bữa cơm chiều cũng được, anh ạ.

Hai người vui vẻ cùng ăn. Chương cảm thấy trong lòng hân hoan, sung sướng mà chàng chẳng muốn hiểu vì sao.

– Các món ăn cô làm khéo lắm.

– Chuyện!

Chương cất tiếng cười vang. Lần đầu Tuyết thấy chàng cười tự nhiên và thẳng thắn.

Xong bữa cơm, Tuyết thu dọn bàn ăn.

Chương nói:

– Thôi, để chờ thằng Vi về, cô chẳng cần bận tới.

– Vẽ!

Thoăn thoắt, Tuyết bưng mâm đĩa bát xuống bếp để rửa, rồi lên gấp khăn bàn, khăn ăn rất là gọn gàng, nhanh nhẹn. Có tiếng chuông ở cổng. Chương vừa buông tờ báo ngẩng lên đã thấy Tuyết chạy vội ra sân. Chàng lo lắng, sợ gặp khách quen, toan gọi Tuyết lại thì đã không kịp nữa.

Một phút sau, Tuyết theo ông khách đi vào.

Chương đứng dậy chấp tay chào. Đầu chàng nóng bừng như bị sốt nặng, vì ông khách nào phải ai, chính là ông đốc Phan, em bà phủ Thanh, cậu cô Thu.

– Mời cụ ngồi chơi.

Thấy ông đốc tò mò đứng nhìn Tuyết mở tủ chè lấy ấm chén để pha nước, Chương ngượng nghịu, ấp úng:

– Thưa cụ... đó là... em cháu... ở... nhà quê ra chơi.

Tuyết lắm bầm:

– Rõ khéo!

Ông đốc Phan hỏi lại Chương:

– Cô em ở quê ra chơi?

Ông đốc hỏi để có câu hỏi trong khi chuyện trò mà thôi. Nhưng Chương cho là một câu mai mỉa. Vì chàng ngấm lại diện mạo và y phục cô “em gái” chẳng có một tí gì là quê hết. Láu lỉnh Tuyết lại gần chỗ hai người ngồi, se sẽ, và lễ phép hỏi Chương:

– Thưa anh, chè cất đâu ạ?

Cố lấy giọng tự nhiên, Chương đáp:

– Ở ngăn tủ trên ấy, cô ạ.

Tuyết xuống bếp đun nước. Chương và ông đốc Phan trong câu chuyện thù tiếp, đều có vẻ không được tự nhiên.

Chương thì luôn băn khoăn với câu nghi vấn:

“Rõ khổ cho mình quá! Bỗng dưng con bé nó vác xác nó đến nhà mình làm gì thế không biết?”. Chàng tưởng đến Thu, và lo lắng rằng ông cậu sẽ thuật lại cho cháu biết cái đời éo le của mình. “Hừ! Mà éo le thật!”.

Còn ông đốc, chủ ý đến chơi cũng chỉ cốt để nói chuyện Thu với Chương và định sẽ vì chàng giúp việc hôn nhân. Song thoát gặp Tuyết ra mở cổng, ông tưởng Chương đã có vợ rồi. Đến khi Chương nói là đó là em gái chàng, thì ông mới để ý nhìn kỹ người thiếu phụ và nhận thấy nàng là một người quen quen

mà ông thường gặp hoặc ở phố Tràng Tiền, hoặc ở các rạp chớp bóng... Ông đoán chắc rằng cô kia chỉ là tình nhân của Chương. Vì thế ông chưa muốn đá động đến việc hôn nhân vội.

Giữa câu chuyện tẻ ngắt, rời rạc, buồn ngủ, Chương bỗng giật mình. Tuyết đương cười khanh khách ở nhà dưới, và sai bảo bếp Vi vừa về làm những việc gì chàng không rõ. Rồi một lát sau Tuyết bưng cái khay đựng hai chén nước bốc khói thơm ngát và đặt xuống bàn, nói:

– Mời cụ xơi nước, mời anh xơi nước.

Ông đốc Phan ngả đầu đáp lại:

– Cảm ơn cô.

Chương không giấu nổi vẻ căm giận. Chàng ngồi yên lặng nhìn ra sân, cặp mắt đỏ ngầu. Uống hết chén nước, ông đốc

đứng dậy từ cáo ra về. Trong lòng buồn
bực, Chương cũng chẳng nghĩ gì tới sự
lưu khách. Tuyết lại như trêu tức:

– Kìa, anh không giữ cụ ở lại chơi
đã?

Không nói nửa lời. Chương tiến ông
đốc ra đến tận cổng. Khi chàng trở vào
phòng, đã thấy Tuyết ngồi vắt chéo chân,
nghiêm nhiên đọc nhật trình. Chương
tiến thẳng đến trước mặt nàng, dần từng
tiếng:

– Bây giờ thì xin mời cô đi ngay cho.

Thong thả, Tuyết ngược nhìn
Chương:

– Thưa ông anh, ông định đuổi cô
em gái về quê chăng?

Rồi nàng liến thoắng:

– Anh ạ việc đồng án nhà quê em thạo lắm kia.

Không thấy Chương nói gì, nàng lại cúi xuống đọc nhật trình như không lưu ý đến chàng nữa.

– Vậy cô muốn tôi đi trình cảnh sát?

Lần này, Tuyết không thèm nhìn lên, ung dung bảo Chương.

– Nghỉ trưa một lát rồi đi dạy học, chú đứng đấy mà nói lắm nhảm mãi ư?

Chương kinh ngạc, tò mò nhìn Tuyết. Thật không bao giờ, chàng hề tưởng tượng một cô con gái, dù là giang hồ đi nữa, lại có thể có thái độ kỳ dị đến như thế. Thấy Chương đứng im, Tuyết lại hỏi:

– Vậy anh không ngủ trưa?

Chẳng biết nghĩ sao, Chương trả lời một cách dịu dàng:

– Không.

– Vậy uống cà phê nhé?

– Không có cái pha.

– Có. Sáng nay soát tủ không có cái lọc cà phê nào, em đã đưa tiền cho Vi đi mua một đôi và đủ cả các thứ rồi. Có cả cối xay cà phê nữa đấy... Nhưng anh không nghe thấy nó đang xay cà phê ở dưới nhà đấy ư?

Chương ngây ngất, ngớ ngẩn, trả lời.

– Ừ nhỉ.

Rồi hai cặp mắt nhìn nhau... hai cặp mắt nồng nàn đắm đuối. Chương rung cả mình...

1.7

LUÔN MỘT TUẦN LỄ, HAI NGƯỜI YÊU NHAU. Chương để mặc ái tình nhục dục lôi kéo đi. Chàng như mê man, không kịp suy xét. Cái tính nhu nhược, sự không tự chủ được lòng mình bỗng theo tình yêu ủy mị mà đến chiếm đoạt hết tâm hồn chàng. Nhiều lần, chợt nghĩ đến sự éo le vô lý, điên cuồng của một khối tình đột nhiên bùng bột. Chương cố quên nhãng ngay đi, quên nhãng bằng sự làm việc.

Vì thế, luôn mấy hôm, ngoài cuộc ái ân đắm đuối, chàng tận tụy chăm chú vào việc dạy học:

Nào soạn bài, nào chấm bài.

Khi vào lớp, học trò đều lắng tai nghe chàng giảng nghĩa, vì chàng nói rất nhiều, giảng rất hay. Chàng sung sướng hay chàng chỉ cốt làm cho tâm trí mê, bận rộn, không có lúc nào kịp phân tích tới tình yêu? Vì động tưởng tới tình yêu là chàng lại thấy hiện ra biết bao sự trái ngược. Song nhiều khi bị xúc động quá, óc chàng trở nên nhọc mệt. Tức thì sự buồn rầu, sầu muộn vẫn vơ man mác làm cho chàng ủ rũ như người mất linh hồn.

Còn Tuyết? Tuyết sung sướng. Sung sướng như người mới biết yêu và mới biết yêu lần này là một. Nàng âu yếm

chiều chuộng Chương, không bao giờ phật ý chàng, lại đoán mà tìm ra những sự ước muốn của chàng.

Nhưng chiều hôm nay, ở trường về, Chương thấy Tuyết vắng nhà. Chờ đến chín giờ, Tuyết vẫn chưa về, chàng liền một mình ngồi ăn cơm. Tưởng tới tính phóng đảng, và cái đời vô định của bọn gái giang hồ, chàng mỉm một nụ cười khinh bỉ... Song chẳng sự khinh bỉ lại đổi ra sự thương hại. Rồi, ăn uể oải, Chương cảm thấy sự thiếu thốn trong đời chàng.

Sáu, bảy hôm với tình yêu đắm đuối, mê man! Tuy không là tình yêu trong trẻo, và chân chính làm cho ta để huê vui thú cảnh gia đình, nhưng vẫn là tình yêu mà lại là tình yêu nhục dục thứ nhất trong đời ngây thơ của chàng. Xưa nay, vì lòng ghét phụ nữ, chàng chưa hề gần gũi một người đàn bà.

Chương chỉ ăn có một lưng cơm. Chàng đặt mạnh bát cơm xuống bàn. Vì tưởng chủ còn ăn, đỡ lấy bát xới cơm, thì Chương đang tìm cơ để gắt, liền thét mắng ầm ĩ. Thật vậy, chiều hôm nay, chàng cau có, vẻ mặt khó đăm đăm như người bực tức điều gì.

Chương càng khổ tâm, khi nhận thấy rằng mình không dám thú thực với mình cái nguyên nhân sự bực tức đó. Lòng tự cao, tự đại thái quá khiến chàng tưởng rằng, yên trí rằng mình không yêu, và một tuần lễ lẩn lộn say đắm với cái thú vật dục, chàng cho đó chỉ là sự nhu yếu của một con vật, cũng như sự ăn, sự uống. Chàng lăm bắm:

“Phải! Là ái tình họa chẳng ...”.

Chương chợt nhớ tới con gái bà phủ. Nhưng một sự lạ! Không những chàng

không tưởng tượng ra được diện mạo của Thu mà đến cái tên Thu, chàng cũng quên bẵng. Đến nỗi chàng phải ngồi cố tìm để nhớ ra: chàng chấp các vần trắc ở các vần bằng bắt đầu từ chữ B cho đến chữ X mà vẫn không ra. Chàng bỗng bật cười, vì vừa tự nghe thấy tiếng mình lầm nhảm đọc, như một thằng bé con mới học vần quốc ngữ:

Ba, Biên, Bông, Dan, Dẩn ... Mỗi lúc chàng lại nghĩ đến Tuyết, và nhờ sự liên tưởng, cái tên Tuyết ấy mới giúp chàng tìm ra được tên Thu:

Tuyết gọi ra mùa đông, rồi mùa đông gọi ra mùa Thu.

Song đến khi tìm ra được tên Thu, chàng vẫn không thấy trái tim chàng cảm động mấy may. Mà, càng lạ nữa, khi lòng tự ái của chàng cố phác vẽ lại bức

tranh Thu đứng sau hàng giậu chờ mình đi qua, thì sự tưởng tượng của chỉ vẽ ra được nét mặt của Tuyết.

– Bẩm ông xơi cà phê.

Vi se sẽ đặt cốc cà phê lên bàn.
Chương trợn mắt mắng:

– Ai bảo mày pha?

– Bẩm...

– Cút! Xuống nhà!

Tò mò, Chương nhìn cốc cà phê.

Đã một tuần lễ nay, chàng sinh nghiện cà phê. Xưa nay chàng vẫn tự phụ rằng không thể nghiện được một thứ gì, thế mà lần này vì nể một «đứa con gái», một “đứa con đĩ”, chàng lại nghiện được cà phê ư?

Chương mỉm cười. Chàng vừa tìm ra được chữ “nghiện” để giảng nghĩa sự thay đổi tính tình. Phải, đối với Tuyết, chàng chỉ hiện chứ không yêu:

“Yêu, mình còn yêu sao được?”. Chương cho rằng chàng mới bắt đầu ng-
hiện Tuyết, nghĩa là hiện cái thú nhục
dục cũng như một vài anh em hiện
thuốc phiện, hiện đi hát.

Tìm ra nguyên nhân ổn thỏa sự nhớ
nhung. Chương cảm thấy lòng đỡ thổn
thức, đỡ bần khoản, đem trí bình tĩnh
mà nghĩ tới mấy ngày vừa qua. Thì nào
chàng có phân biệt được ngày nào với
ngày nào! Bó ngày ấy giống như bó hồng
thuận vi của Tuyết cùng một màu tươi
thắm, cắm vào cái lọ vẽ men Nhật.

Nghĩ mãi, Chương chỉ tưởng tượng
ra được hình dáng, điệu bộ của Tuyết.

Tuyết cười, Tuyết nói, Tuyết hát, Tuyết nũng nịu, Tuyết âu yếm... Rồi nhớ tới mấy bức tranh chàng phác họa hình ảnh Tuyết. Chương thò tay vào túi lấy quyển sổ nhỏ. Một cảnh Tuyết ngồi khâu làm cho chàng cảm động ...

Hôm ấy, cơm sáng vừa xong, thì thợ giặt đem quần áo đến, và lấy quần áo bẩn đem về giặt.

Nhanh nhẹn, Tuyết trao cho bác phó mở quần áo đã buộc lại cẩn thận, rồi lấy chồng quần áo sạch đem lên gác cất vào tủ.

Mấy phút sau, Chương cũng theo lên, thấy Tuyết đang ngồi cặm cùi mạng chiếc áo lót, Chương đứng dừng lại ngắm cái tay trắng muốt, mềm mại cử động.

Nhưng Tuyết đã thoáng thấy bóng Chương phản chiếu trong gương tủ. Nàng ngừng tay, ngẩng đầu nhìn Chương và mỉm cười, nói:

- Hai cái sơ mi của anh cũng rách cả.
- Tôi cũng định chiều nay đi may mấy cái.
- May làm gì vội. Anh có những năm cái mà ba cái hầy còn mới. Hai cái này tuy rách nhưng ít ra cũng mặc được ba, bốn tháng nữa.

Tuyết vừa nói vừa mạng. Chương lấy làm kinh ngạc. Chàng không ngờ một cô gái giang hồ phóng đảng, chỉ biết sống ngày nay không nghĩ đến ngày mai, lại có những tư tưởng bình thường và tính ngăn nắp được như thế: “hay là... nàng giả dối để lừa ta, để cám dỗ ta?”

Thấy Chương đăm đăm nghĩ ngợi,
Tuyết lại nói:

– Vậy chiều nay đừng may nữa nhé?

– Vâng, thì đừng may.

– Với lại hết tháng này, quần áo để nhà em giặt cho, đưa thợ, tốn tiền không kể làm chi, nhưng họ giặt dối mà là vụng ghê gớm quá. Chỉ được mỗi cái chong rách.

Nghe nói câu này. Chương càng ngờ Tuyết giả dối. Vô lý! Một cô gái ăn chơi mà lại biết thích làm việc! Nhưng bức tranh một người đẹp ngồi khâu xóa bỏ ngay được những sự hèn mọn của tư tưởng, những sự nghi hoặc của tâm tình:

Chương chỉ thấy có một sự đẹp, đẹp dịu dàng, âu yếm, thân thiết. Cảm động, chàng lấy ra quyển sổ tay và cái bút chì hí

hoáy vẽ. Nhác trông thấy, Tuyết vội kêu:

- Ấy đừng!
- Ngồi im, đẹp lắm!
- Nhưng để em vấn tóc lại đã.

Chương phì cười:

- Em làm như anh chụp ảnh em không bằng! Em không lo. Nhờ trời được cái anh vẽ cũng không khéo lắm.

Tuyết cố nói pha trò để được vui lòng người yêu. Nhưng thấy Chương tưởng rằng mình nói thực thì nàng làm ngay ra như mình ngây thơ, đưa tay lên nắn lại vành tóc, vuốt lại món tóc mai, rồi mỉm cười bảo Chương:

- Bây giờ thì xin mời họa sĩ vẽ đi cho.

Tuyết sung sướng, Tuyết cảm động

vì lần đầu được nghe Chương gọi mình là em xưng anh với mình. Tính tình bên lễn, Chương trong khi trò chuyện cùng nàng thường vẫn còn giữ gìn, đứng đắn, bao giờ cũng chỉ xưng hô là cô với tôi mà thôi. Nhưng trước một cảnh tượng êm đềm, chàng vụt trở nên âu yếm, quên hẳn đứng đắn, giữ gìn.

Cảnh tượng ấy, hôm nay bức tranh phác họa bằng nét chì trong quyển sổ con lại làm hoạt động trong tâm trí. Chương nhớ lại từ dáng điệu cho chí tiếng cười, giọng nói của Tuyết.

Trời ơi! Cái giọng khàn khàn ấy, đã nghe qua một lần, còn ai có thể quên được nữa? Chương thở dài, đánh diêm châm thuốc lá...

Một tập bài học trò gấp trong cái cặp bìa, nhắc Chương nhớ ngày mai có luận

Pháp văn. Chàng liền đứng dậy ra bàn giấy ngồi chấm. Chàng luôn mồm gặt gong, phàn nàn về sức học kém cỏi của học trò. Mọi khi chàng cho điểm rất rộng mà hôm nay có nhiều bài, chàng phê đến nửa điểm. Chấm được độ hai chục bài, chàng vút bút chì, đứng tựa cửa sổ nhìn ra đường.

Lúc ấy có lẽ hơn mười giờ. Ngoài phố vắng ngắt. Thỉnh thoảng chiếc ô-tô qua nhà. Tiếng còi điện, chàng nghe như tiếng cười chế nhạo. Rồi nghĩ vợ vẫn, Chương nhớ tới Khiết với tiếng còi ô-tô rít của Khiết. Chàng mỉm cười lẩm bẩm:

“Chắc ít lâu nay, anh ta cũng cụt hy vọng với cái mộng đào mỏ!”

Ánh đèn điện ngoài đường chiếu qua hàng giậu xuống cái vườn trước cửa nhà. Những hoa chân chim, cẩm chương, trăn

châu, chàng chỉ trông thấy lò mờ thấp thoáng dưới bóng những then giậu sắt, nhưng chàng cũng tưởng tượng ra được cái màu tươi rực rỡ. Nhất là mấy khóm hồng trắng, hồng đỏ mà Tuyết mua tận Yên Phụ, và ngày ngày hai buổi, nàng xới tưới chăm nom.

Chương nhớ một buổi chiều ở trường về, chàng bắt gặp Tuyết đương trồng mấy khóm hoa xác pháo. Màu đỏ chói của những cánh hoa in bật lên vạt áo xanh Tuyết mặc. Chùng Tuyết sợ ướt hay lắm, nên đặt cây xuống đất rồi gọi Vi lấy nước để rửa tay. Thoáng thấy Chương đứng ở ngoài hàng giậu nhìn vào, nàng hớn hờ chạy ra mở cổng. Chương thấy rõ rệt sự yêu mến mong đợi của nàng, hình như trong khi chàng đi vắng, nàng chỉ nghĩ tới mình chàng, và nếu nàng làm như thế, sao chợt thấy bóng chàng,

Tuyết lại vứt cả cây ra đó mà chạy lại âu yếm chuyện trò với chàng, hầu như nàng quên hẳn rằng nàng đương làm việc gì.

Bây giờ Chương đứng tì cửa sổ nhìn xuống vườn, những cảm tưởng êm đềm ấy vẫn toàn vẹn. Chàng vẫn yên trí rằng Tuyết yêu chàng. Chàng không thể ngờ vực được.

Nhưng sao tự nhiên Tuyết lại bỏ nhà ra đi như thế. Mà đi đâu lại mãi mười một giờ đêm chưa về. Chương thấy nóng mặt, nhức đầu. Hai tay thọc túi quần, chàng đi đi lại lại trong phòng, giày nện cồm cộp xuống gạch. “Còn đi đâu nữa?... Ai lại khờ dại, lẫn thẩn muốn tìm biết một cô gái giang hồ, đi đâu bao giờ”. Vì dẫu sao, Chương vẫn không quên rằng Tuyết là một gái giang hồ, một người bậy bạ. Buột mồm chàng rủa:

“Đồ khốn nạn”.

Rồi chàng lớn tiếng gọi:

– Vi!

Vi vội vàng chạy lên, lo lắng, sợ hãi, vì từ chiều đến giờ, nó chưa thấy chủ sai bảo điều gì mà chỉ thấy gắt gỏng, cau có:

– Dạ!

– Đi không bảo gì mà?

Vi còn ngơ ngác không hiểu, thì Chương đã giẫm chân hỏi lại:

– Cô Tuyết đi có dặn gì mà?

– Bẩm không.

– Đi đâu mà biết không?

– Bẩm không.

– Thôi được!... À, đóng khóa cổng lại nhé. Mà cái chuông cổng không kêu, mà đã chữa lại chưa?

– Bẩm, đã.

– Thôi được, xuống nhà.

Chương lên gác đi ngủ. Nhưng băn khoăn, trần trọc không sao ngủ được.

Đồng hồ đánh nửa đêm được một lát thì văng vẳng chàng nghe có tiếng chuông.

Vội vàng chàng dậy ra cửa sổ gọi Vi bảo mở cổng. Nhưng hỏi hai ba lần không thấy ai thưa, Vi liền đứng dưới sân nói lên:

– Bấm chuông nhà bên cạnh đấy ạ.

Chương chán ngắt, lại lên giường nằm, rồi thức cho đến sáng.

I.8

VI LÚI HÚI LÀM CƠM TRONG BẾP, lắng tai nghe có tiếng ai hát ở trên nhà. Nó vội chạy lên, trong lòng lo lắng, vì nó vừa nhớ rằng ban nãy quên không khóa cổng. Bỗng nó vui mừng kêu:

– Ô kìa, cô!

Tuyết vừa cắm những hoa hồng vào lọ, vừa quay đầu lại mỉm cười hỏi:

– Thế nào, ba hôm nay tôi vắng nhà, có xảy ra sự gì lạ không?

– Thưa cô, không... Nhưng ông tôi buồn lắm.

Thật ra, trong ba hôm ấy. Vi lấy làm khó chịu với chủ quá. Chương cau có gắt gỏng suốt ngày. Vì thế, nay thấy Tuyết về, nó hớn hở tươi cười như vừa được chủ tặng tiền công. Nó chẳng lạ vì đâu mà chủ nó buồn rầu, kém ăn, kém ngủ.

Tuyết như không để ý tới câu trả lời của bếp Vi, yên lặng cắm hoa vào lọ.

Nhưng liếc trông thấy Vi đứng nhìn mình, Tuyết liền quay lại bảo:

– Đừng làm cơm tôi nhé.

Vi hoảng hốt hỏi lại:

– Vậy cô không xơi cơm nhà?

– Không.

Vi ngấm nghĩ, lo sợ, rồi nửa khuyên
răn, nửa như van lơn, bảo Tuyết:

– Cô chả nên thế.

Tuyết không nhin được cười:

– Chả nên thế nào?

– Chả nên... đi nữa. Ông tôi... nhớ cô
lắm.

– Thế à?

Tuyết vẫn biết Chương yêu mình. Có
lẽ vì biết thế mà bỗng dưng nàng bỏ đi
một cách vội vàng và kín đáo cũng nên.
Nàng không muốn đời nàng có dính
dáng quá mật thiết với đời một kẻ khác,
nhất kẻ khác lại là Chương mà nàng hơi
thương hại. Nàng đã khắc sâu vào trái
tim, vào trái tim sắt đá của nàng một câu
châm ngôn ghê gớm:

“Không tình, không cảm, chỉ coi lạc thú ở đời như vị thuốc trường sinh”.

Những tình nhân trước kia của nàng hoàn toàn là những tay phóng đảng, những tay cùng nàng thờ một chủ nghĩa khoái lạc. Cả cái người mê nàng một cách say đắm đến nỗi suýt nữa vì nàng đã gây nên án mạng, nàng cũng chỉ nhận thấy rằng hắn theo đuổi mục đích như nàng.

Buổi đầu mới gặp Chương, nàng thấy hay hay, nhận rõ sự ngộ nghĩnh của một tấm tình yêu bền lễn, ngây thơ, trong sạch. Nàng ví Chương như một cô thiếu nữ, hơn nữa, như một cô con gái đồng trinh. Nhưng được một tuần lễ thì nàng thấy chán. Cái đời một ông giáo đạo càng ngày nàng càng thấy trái ngược với đời nàng, một đời không có tương lai vững chãi.

Rồi một buổi như đáp lại tiếng gọi ở cõi xa xăm, nàng dứt ra đi, đi tìm một người tình nhân cũ, mà nàng vụt cảm thấy nàng yêu.

Vừa cắm hoa hồng vào lọ, Tuyết vừa nhớ lại mấy ngày vừa qua. Nghe tiếng đồng hồ đánh bốn tiếng nàng nghĩ đến giờ tan học, trong lòng bồn khoăn áy náy.

Nàng quay lại, thấy bếp Vi vẫn đứng sau lưng, tò mò nhìn nàng như muốn nói điều gì:

– Anh không xuống làm cơm?

Vi cười nịnh:

– Giá cô làm hộ cháu cái món “xốt”, xốt gì, cô nhỉ?

Tuyết cười:

– Xốt thì thiếu gì thứ xốt.

– Thứ xốt mà cô vẫn làm để ăn với cá ấy mà.

– À, sauce mayonnaise.

– Vâng, xốt bayđon-nết. Từ hôm cô làm món ấy cho ông tôi xơi, rồi ông tôi cho là ngon lắm, hôm nào cũng bắt làm, mà hôm nào cũng kêu vụng.

Vấn vợ, Tuyết hỏi:

– Thế à? Ông thích ăn món ấy?

– Vâng, thích lắm. Cũng như món cánh gà rán tẩm bột của cô. Nhưng hình như ông tôi mệt hay sao ấy. Mỗi bữa ăn chỉ ăn có một tí cơm.

Tuyết cười khanh khách, rồi nàng đưa lọ hoa cho Vi.

– Anh rót nước vào đây. Mà sao tôi

đã dặn anh hễ hoa héo thì thay hoa mới vào mà anh chẳng nhớ.

– Thưa cô, tôi có nhớ đấy. Nhưng hôm qua, tôi vừa mua mấy bông hoa về, gặp ông tôi, ông tôi ném đi không cho thay.

Tuyết mỉm cười:

– Thế à?

– Tôi sợ cô thay hoa mới vào thế này rồi chốc nữa ông về, ông lại mắng tôi.

– Anh cứ bảo tôi thay đấy.

Giọng Tuyết uể oải, buồn rầu. Có lẽ vì mấy hôm nay nàng chơi bởi thái quá, thức đêm khuya quá, uống rượu nhiều quá. Thân thể nàng đau đớn, cả tinh thần nàng cũng mỏi mệt. Ngắm lại cảnh yên tĩnh nó đã làm cho nàng, trong sáu, bảy

hôm, quên bằng một đời náo nhiệt, bỗng, nàng cảm thấy tâm hồn chán nản:

– Thôi xuống nhà! Đừng làm gì đây mãi?

Vi thông thả xuống bếp. Ngồi lại một mình, Tuyết ôm đầu thở dài, lẩm bẩm nói:

“Có lẽ nào lại thế được!”. Lần đầu, trí nàng ngờ vực cái lý chính đáng của đời khoái lạc.

Đưa mắt nhìn phòng khách một lượt, Tuyết tưởng như mình ở giữa một nơi thân mật, quen biết hằng năm. Nàng cảm động xiết bao khi nàng nhận thấy những thức nàng trang hoàng vẫn huyền nguyên như cũ. Nàng vẫn tưởng bức thủy họa nàng treo ở tường sẽ bị bỏ ngay sau khi nàng rời Chương ra đi, vì nàng

chẳng lạ gì cái tính ghét tranh hoa của Chương.

Tuyết nhớ lại những câu chuyện của Chương trong mấy ngày trời mà phải tức cười. Người đâu lại ngộ nghĩnh như vậy? Nói chuyện với đàn bà mà chỉ phô những cái đáng ghét của mình ra, nhất là thú thực rằng mình ghét phụ nữ!

Lững thững Tuyết lên gác để lấy mấy bộ quần áo ngủ cất trong tủ gương.

Nàng vừa nhớ ra rằng chìa khóa đã đưa trả lại Chương rồi thì chợt thấy cánh cửa tủ hé mở, và chùm chìa cắm ở ổ khóa.

Trên một chiếc áo lót của Tuyết, Tuyết thấy có cài vào giây lạt một cái khăn con vấy máu đã đen. Nhìn kỹ thì đó chính là lấy cái khăn nàng dùng để buộc tay đau cho Chương bữa nọ. Nàng cảm động,

linh hồn cứng cỏi của nàng bỗng trở nên ủy mị. Nàng biết chắc rằng Chương yêu nàng, nhưng nàng vẫn tưởng tình yêu của Chương cũng như tình yêu của kẻ khác. Tình nhục dục. Nàng không ngờ đâu đối với nàng Chương lại có tình âu yếm đến nỗi giữ những vật kỷ niệm có dính dáng đến nàng một cách trân trọng như thế.

Hai giọt lệ sung sướng từ từ rơi trên má, Tuyết lâm bầm:

“Vô lý!” Rồi chẳng biết vụt có ý tưởng ngộ nghĩnh gì, nàng cất tiếng cười vang và nói một mình:

«Anh chàng nan du thực!».

Tò mò, nàng cầm chùm chìa khóa ngấm nghĩa. Rồi táy máy, nàng mở các ngăn kéo. Trong một ngăn, nàng thấy

một quyển sổ con xinh xắn, đóng bìa da mềm. Mở ra coi thì đó là một quyển nhật ký của Chương. Tuyết vừa cười vừa đọc nhiều câu chuyện riêng của Chương, từ chuyện xảy ra ở trường, ở phố cho chí khoản chi tiêu bất thường.

Đến chỗ Chương chép sự gặp gỡ của hai người. Thì thầm nàng đọc:

Gần 22 giờ gặp T. Bị thương ở tay. Một người rất lạ. Cũng khá đẹp. Trời ơi!

Gia đình! Tình ái! Chỉ có thế. Không có ta thì có lẽ ái tình đã kết liễu bằng một nhát dao.

Tuyết mỉm cười mở sang trang sau:

... T lại đến, có lẽ cô ta là một con yêu tinh đến ám ảnh ta chăng? ...

Tuyết lạ rằng hôm ấy Chương gặp cả

hai người, Thu và mình, mà sao đây chỉ thấy chưa có một tên. Hay T. là Thu? Nếu là Thu thì tất cả phải viết Th. Và Thu khi nào lại là yêu tinh được? "Yêu tinh" đích Tuyệt rồi!....

Tuyệt vừa cười, vừa giở... Bỗng nàng dừng lại mắt đăm đăm nhìn trang giấy:

Một câu Pháp văn vắn tắt viết bằng viết chì, nét nguệch ngoạc:

Je l' aime!

Tuyệt bẽn lễn xấu hổ, nàng nhận thấy nàng không xứng đáng với ái tình nồng nàn và chân thật của Chương. Nhưng nàng vẫn giở, vẫn thì thầm đọc...

...12 Mars... 2 giờ... Mong đợi, 23 giờ, có chuông gọi nhưng không phải, 1 giờ sáng. Đồ khốn nạn! 6 giờ sáng. Cả đêm không ngủ.

Rồi luôn mấy trang, Tuyết thấy đề trắng. Chàng quên Tuyết ngay hôm sau được ư? Hay vì buồn quá mà chàng không nghĩ được một câu gì để viết?

Tuyết đương loay hoay với câu hỏi, thì một tờ giấy ở trong quyển sách rơi ra.

Nàng cúi xuống nhặt lên coi:

Đó là bức thư viết cho nàng. Bức thư còn bỏ dở.

Hình như Chương viết đến đây thì gặp giờ học. Hoặc giả chàng chợt nghĩ đến cái đời nhơ nhuốc của Tuyết mà ngừng bút bỏ dở bức thư chẳng. Đọc lại mấy dòng chữ Tuyết ngây ngất cả người:

Anh không hiểu vì sao bỗng dừng em lại bỏ nhà em đi như thế, khiến anh lo sợ cho em, vì anh đoán chừng em trở về với thằng khốn nạn bữa nọ. Nếu khò-

ng thì em cũng lại dấn thân vào cái đời mưa gió, nó hạ con người xuống hàng súc vật.

Anh thương em lắm, anh muốn ...

Bức thư chỉ có thế, Tuyết chau mày tỏ vẻ tức tối, mồm lẩm bẩm:

«Rõ khéo!

Ai khiến thương!» Xưa nay nàng vẫn ghét những người mà nàng gọi chung là hạng đạo đức:

«Nhưng chẳng biết anh muốn gì vậy?».

Có tiếng động ở thang gác. Tuyết giật mình tưởng Chương về, vội vàng đóng sập ngăn kéo lại. Song đó chỉ là bếp Vi:

– Cái gì thế anh?

– Thưa cô, tôi đánh hỏng mất món «xốt» rồi.

Tuyết chưa kịp trả lời thì Vi lại nói luôn:

– Hay cô đánh hộ tôi.

– Chịu thôi. Tôi phải đi bây giờ đây.

– Cô đi đâu?

– Đi đâu? Về nhà chứ còn đi đâu?

– Nhà cô?

– Phải, nhà tôi. Chốc nữa, ông giáo về đừng nói tôi đến nhé.

Dứt lời, Tuyết thoăn thoắt xuống cầu thang, rồi đi thẳng.

1.9

SÁNG HÔM SAU, CHƯƠNG VỪA THỨC GIẤC, Vi đã lên gác đưa cho chàng một bức thư. Chương đoán là thư của một người đàn bà, tuy chữ viết ngoài phong bì rất tốt, rất hoạt. Là vì ngắm nét vòng mềm mại của những chữ h, chữ g, chàng cho rằng bàn tay cứng cỏi của đàn ông không thể uốn nắn được như thế. Lại thêm thoang thoảng có mùi nước thơm của phấn đánh mặt, khiến Chương nhớ đến Tuyết:

– Hay thư của Tuyết?

Bấy giờ Chương mới nhận ra rằng ăn ở với nhau trong sáu, bảy hôm mà chàng chưa hề thấy Tuyết viết một chữ nào. Chàng bỗng tắc lưỡi mỉm cười, vừa xé phong bì vừa lẩm bẩm:

– Mình thật rõ lắm cảm... Thì hãy cứ bóc thư ra xem đã nào! Của ai khắc biết.

Quả thật, thư ấy của Tuyết, bức thư rất dài, chữ nhỏ li ti và viết kín bốn trang giấy lớn. Chương xem vội cuối thư, tuy tên người viết thư ký thấy, chàng cũng nhận ra ngay được là chữ «Tuyết». Chàng liền cụp cụp ngồi đọc.

Ngày ... 193...

Chương anh, Anh tha tội cho Tuyết vì tội Tuyết to lắm. Tuyết không ngờ Tuyết

lại làm cho anh đến phải buồn bực, khổ sở.

Nhưng anh đừng tưởng lầm rằng đối với anh, tội của em là đã vội vàng rời bỏ anh. Không, tội của em nặng hơn thế kia, là đã quá nhẹ dạ trong khi đùa bỡn, và đã vô tình «cột trêu» một trái tim chân thành hiếm có.

Thật ra hôm đầu em đến nhà anh, chú tâm em cũng định, anh đừng giận nhé, - cũng định gheo anh, vâng, gheo anh một tí thôi, vì hôm trước trong khi sốt sắng cứu em, anh đã bị một nhát thương ở tay.

Ấy, chỉ có thế thôi, chứ nào em có yêu gì anh, mà em hy vọng gì yêu được một ông giáo đạo mạo như anh.

Nhưng rắc rối chỉ tại cô con gái bà phủ. Vâng, chính tại cô ả giàu có "con

nhà nề nếp" ấy mà em vụt có ý tưởng điên cuồng và trở nên tinh nghịch quái ác.

Em thấy anh bắn khoản, cuống quýt vì cô ta, thì em đâm ghét, rồi em định bụng trêu cho hả lòng căm tức. Chẳng lẽ vì có đồng bạc với cái đời tử tế (!) mà anh đặt được người ta lên trên em ư? Em đây cũng đã thừa sống cái đời tử tế rồi.

Cái đời giàu có đầy đủ em đã thừa hưởng rồi ...

Thế là em lập tâm thi hành chương trình một cuộc vui hiếm có. Nói lập tâm thì cũng hơi quá. Thật ra thì hình như em chẳng lập tâm gì cả.

À, chắc anh còn nhớ hôm anh ngây người đứng nhìn cô... cô gì em quên mất tên rồi, thôi cứ gọi là cô ả cho tiện. Anh ngơ ngác như mất linh hồn đến nỗi em ra

đến gần sát anh và cất tiếng cười rộ, anh mới biết. Rồi anh nhón nhác hình như chỉ sợ cô ả biết rằng có em đến chơi nhà. Anh làm em cáu tiết. Câu dọa nạt của em hẳn anh chưa quên. Nếu chẳng may anh quên thì em nhắc lại một lần nữa. Em nói:

«Khôn hồn! Em yêu anh lắm đấy. Mà em đã yêu thì anh khôn hồn!». Em muốn đóng vai ... vai gì lại quên mất rồi, vai gì trong một chuyện Prosper Mérimée mà họ đã diễn ở nhà hát Tây độ nọ ấy nhỉ?

Thế rồi mọi sự xảy ra như em đã muốn. Những sự xảy ra ấy, anh đã biết cả, hà tất phải kể lại lồi thoi.

Nhưng có một sự không ngờ, một sự phi thường đã xảy ra cùng với những sự... những sự không phi thường. Sự ấy là... thì cứ nói thẳng ngay nó là ái tình.

Em có ngờ đâu rằng em nói đùa hóa ra thật. Bây giờ, nghĩ lại, em còn lấy làm lạ mà cho rằng vô lý. Phải, em mà lại yêu được anh? Em mà lại còn yêu được ai?

Cái đó chỉ tại anh. Anh yêu em như yêu một cô gái nhà tử tế, khiến em quên bằng cái đời giang hồ, phóng đảng của em. Em tưởng tới, em mơ mộng mấy hôm những hạnh phúc êm đềm của gia đình ...

Nhưng thôi, nói lắm phiền lòng anh, mà phiền cả lòng em nữa. Anh chỉ biết cho rằng tình nghĩa đôi ta được đến thế đã quá lắm rồi. Anh không thể yêu em được, mà em cũng không muốn làm mất hạnh phúc của anh, làm ngăn trở con đường tương lai của anh.

Thật may mà em sớm tỉnh ngộ. Giá cứ để cho đời chúng ta vướng víu lấy nhau ít lâu nữa thì rồi sau này cũng chẳng biết

có thể buông nhau ra được không? Nhưng lòng quả quyết của em là nhờ về một sự gặp gỡ.

Anh ạ, sáng hôm ấy, qua nhà bà phủ, em nhác thấy cô ta đứng trong hàng giậu nhìn ra đường, nét mặt bơ phờ, buồn bã. Em chẳng lạ gì tâm tình một cô thiếu nữ yêu thương. Cô thiếu nữ ấy, bảy, tám năm trước, một buổi chiều...

Trời ơi! Chương anh, em nghĩ lại, em nhớ lại mà em còn cảm động. Em cứ tưởng trái tim của em đã khô héo, không còn rung động được nữa vì những tính tình cao thượng. Nhưng không, cái hình ảnh một cô thiếu nữ chờ mong, mơ ước vụt bắt em tưởng tới chuỗi ngày xanh đã dứt.

Rồi chiều hôm ấy, em đi. Em chẳng muốn làm ngăn trở sự hòa hợp của hai

trái tim mơn mớn, mới mẻ trong buổi đầu xuân. Anh yêu đi. Rồi ngày sau có nhớ tới em, anh đừng khinh em như người ta khinh em, thế là đủ cho em lắm rồi. Ngày nay anh chẳng nên nhớ tiếc chi em. Anh cũng đừng nên tìm kiếm em, vô ích. Em đã như con chim lạc đàn, nay đây mai đó, đang quen sống với đời phiêu bạt giang hồ, thì anh cũng chẳng nên lưu luyến em làm chi.

Em nói thế là vì hôm qua, trở lại nhà anh trong chốc lát, em đã nhận thấy điều có thể chứng thực ái tình của anh đối với em. Trời ơi, anh yêu được em ư?

Anh chưa biết em là ai đấy. Em chỉ là một đứa giả dối, man trá; hơn nữa, em là một con ác phụ bỏ chồng bỏ con theo trai. Em là một con đĩ khốn nạn, dê hèn.

Trời ơi, anh mà yêu em, thì anh sẽ khổ sở không biết đâu mà kể. Em sẽ lừa dối người em yêu, vì em đã trở thành một đứa vút đi, tiêm nhiễm hết mọi nét xấu của loài người...

Đọc đến đây. Chương cảm động quá, đứng dậy lấy khăn hỉ mũi. Chàng cảm động vì lời văn thành thật của Tuyết cũng có, nhưng nhất là vì Tuyết đã sống những ngày khổ sở. Rồi hình như quên rằng lúc đó gần đến giờ học, chàng lại mở thư ra đọc cho kỳ hết.

...cái đời khốn nạn ấy, thật ra em đã tự dẫn mình vào, em nhận như thế chứ không dám chối cãi, mà em không hề oán trách ai... Nhưng một phần lớn trách nhiệm cũng ở hoàn cảnh.

Thôi thì em cũng chẳng giấu anh làm gì. Thà rằng kể cho anh nghe còn hơn kể

cho những kẻ khác vô tình. Mà có lẽ kể được cho một người nghe, em cũng trút bớt được một vài phần phiền não.

Em là con một nhà... quý phái, anh tin hay không cũng mặc anh, thuở nhỏ, em học chữ Pháp. Năm mười bốn tuổi, em đậu tốt nghiệp, nhà cho ra Hà Nội theo học trường nữ Cao đẳng tiểu học.

Tuy ở tỉnh nhỏ mới ra Hà Nội lần đầu, nhưng cũng chẳng bao lâu em theo được ngay các cách lịch sự nơi thị thành. Nhà em lại giàu có và em lại được cha mẹ nuông chiều, nên tuy năm ấy em mới mười sáu, nghĩa là hai năm sau, em đã đua ăn đua mặc chẳng kém một ai... Trong óc em chứa bao nhiêu hy vọng về tương lai, về một đời rục rờ mà em sẽ cùng người bạn trăm năm cùng sống sau này. Biết bao công tử tuấn tú trẻ trai ngày ngày ngắm em, cặp mắt cảm động, đầy những

sự thềm thuồng, ước ao.

Trời đã phú cho em một khối óc tốt tươi và một trái tim dễ cảm, nên em thấy ai, em cũng tưởng người ta yêu em và em cũng muốn yêu người ta. Nhưng may nhờ có giáo dục mà những tình cảm quá nồng nàn của em, em cố nén được...

Thế rồi, năm em mười bảy, mẹ em báo cho em biết rằng có người hỏi em.

Rồi cuối năm ấy em thôi học để theo về nhà chồng... Nào em có hiểu ra sao?

Mà nào em có rõ mặt chồng em ra sao? Chỉ biết người ta hỏi, người ta cười linh đình rồi mình trở nên vợ người ta, trở nên con dâu người ta. Thế thôi.

Chồng em. Khốn nạn! Giá hẳn lấy độ một vài phần hay phần tốt của các trang công tử mà em thường gặp hay em thường

tưởng tượng, thì em cũng đủ tự an ủi gượng một đời. g trời ơi, cậu ta chỉ được mỗi một nét: là con cưng một nhà quan. Anh tính, ai lại đã mười bảy, mười tám tuổi đầu mà còn ngây ngốc như một thằng bé con lên mười, chẳng biết một tí gì. Nhưng cậu ta cũng biết làm chồng, và một năm sau vợ chồng đã sinh được một thằng con trai.

Rõ khổ, ở với cha mẹ, hai vợ chồng ăn bám lại còn nuôi vú, nuôi bồ là khác.

Chồng thì bỏ học, vô nghệ (mà cậu ta cũng mới học đến lớp nhất trường Pháp - Việt), vợ thì hầu hạ mẹ chồng như một con ở. Cái đời tốt đẹp thuở xưa, đua chị, đua em ở Hà Nội, nay còn đâu? Lại thêm cha mẹ chồng cổ lỗ, bắt khoan bắt nhặt con dâu từng li từng tí.

Anh thử tưởng tượng lúc ấy... Nhưng thôi, kể lể lắm càng thêm ê chề, thêm xấu.

Chỉ biết rằng chẳng bao lâu, em... có ngoại tình với một cậu láng giềng.

Rồi một hôm đương ở trên xe hỏa với chồng em, thoáng thấy tình nhân em ở một ga xếp, em xuống cùng hắn đi biệt.

Từ đó tới nay em không trở về nhà chồng một lần nào, mà cha mẹ em cho đi tìm, em cũng chỉ trốn tránh, nay đây mai đó. Lâu dần cha mẹ em coi em cũng như một đứa con bỏ đi, hơn nữa, như một đứa con đã chết rồi. Còn ông chồng em thì nghe đâu đã lấy vợ khác ...

Anh coi cái đời nhơ nhuốc của người mà anh yêu đó! Người ấy chẳng đáng làm bạn lòng anh, làm bạn trí anh. Anh nên để cho nó theo đuổi cái đời khốn nạn mà nó đã tự gây nên. Vâng, anh nên quên em đi. Sáu ngày em được ở bên anh sẽ mãi mãi là sự an ủi cho em.

Kính thư,

TUYẾT

Tái bút:

Khi nào anh cưới vợ, em sẽ đến mừng anh chị, em ước ao rằng ngày vui mừng của anh sắp đến rồi. Người ấy thật xứng đáng với anh. Anh chẳng nên do dự nữa. Em biết đích xác rằng người ta và bà phủ đương mong đợi anh. Anh mà đến ngõ lời xin người ta làm vợ thì bà phủ bằng lòng gả ngay.

Bây giờ, anh đừng tìm kiếm em nữa, vô ích. Em hiện ở với người mà anh gặp bữa nọ trên đường Cổ Ngư. Người ấy cũng yêu em lắm, và em cũng rất sung sướng không ân hận điều gì.

Em chờ anh cưới vợ rồi mới dám đến thăm và xin lỗi anh.

Em

TUYẾT

Đọc xong bức thư, Chương buông một tiếng thở dài.

– Bẩm ông, gần đến giờ học rồi, mời ông đi rửa mặt.

Thấy chủ không nói gì, bếp Vi lo sợ bước xuống nhà.

Luôn một tháng, năm sáu lần Tuyết đến nhà Chương, mà lần nào cũng vào giờ Chương đi dạy học.

Hôm thì nàng mang hoa mới lại để thay những hoa trong lọ đã tàn. Hôm thì nàng bảo Vi tìm cho một vật gì đó của nàng bỏ quên, hoặc cái khăn, hoặc hộp phấn. Nếu Vi tìm mãi không thấy thì nàng nói có lẽ nàng vứt đâu mất mà nàng

tưởng lầm rằng đã đem lại nhà Chương.

Có khi nàng chẳng cần viện cớ gì mà nàng hỏi thẳng Vi về tin tức và sức khỏe của Chương, hay nói, nhân qua đây có chút việc nàng vào thăm ông giáo.

Tuyết còn lạ gì trong giờ ấy Chương đang bận dạy học.

Kỳ thật, Tuyết đến nhà Chương chỉ cốt để đọc quyển nhật ký mà vì lơ đãng hay cố ý, Chương không cất kỹ như xưa nữa. Nhờ có Vi mách, Chương biết được tính tò mò của Tuyết nên muốn trêu nàng và bắt nàng đọc những bức thư gửi một cách gián tiếp cho nàng chẳng? Hay vì ở một mình nên chàng không sợ ai xem trộm những chuyện kín của chàng?

Tuyết sung sướng đọc những lời văn tắt của Chương hằng ngày chép ra. Và

hề gặp những trang giấy trắng thì chẳng hiểu sao, tự nhiên nàng buồn rầu. Có lẽ vì nàng cho là những ngày ấy Chương không nghĩ đến nàng? Nhưng nàng lại muốn Chương quên hẳn nàng. Thật ra, biết bao tính tình trái ngược, tư tưởng trái ngược ở trong tâm hồn cô gái phóng đãng chỉ quen với sự sống hiện tại và không hề đoái công tới ngày mai!

Sáng hôm sau, Tuyết vẫn không thấy thiên nhật ký của Chương trong mấy hôm thêm được một chữ nào. Ngao ngán, nàng xuống bếp để định hỏi chuyện Vi, nhưng không thấy Vi đâu.

Một món ăn làm dở, đặt trên bếp lửa. Mím cười, Tuyết nhớ tới buổi đầu nàng đến với Chương. Nàng liền cởi áo ngoài cất lên nhà, rồi xuống làm bếp giúp Vi.

Có tiếng cổng, Tuyết vẫn tưởng Vi

trở về. Nhưng một lát sau nghe tiếng ai cười ở sau lưng, nàng quay lại. Chương khoanh tay lên ngực đứng nhìn nàng.

Nghiễm nhiên như không có chuyện gì xảy ra, Tuyết yên lặng làm cho xong món ăn, mà Chương không thấy nàng nói gì cũng đứng im. Lâu, chàng sinh ngượng toan lên nhà thì Tuyết bỗng hỏi một cách rất điềm tĩnh:

– Máy giờ rồi, anh?

– Hơn mười giờ.

Hai người cùng có dáng suy nghĩ...
Chương bảo Tuyết:

– Để Vi nó làm cho, lên nhà tôi bảo cái này.

– Cũng được.

Vào buồng khách, Chương mời

Tuyết ngồi rồi âu yếm trách:

– Em đi đâu mãi thế?

Không trả lời câu hỏi của Chương, Tuyết hỏi lại:

– Sao mới mười giờ anh đã về?

– Hôm nay, anh có giờ nghỉ.

Thật ra, vì biết rằng Tuyết thường đến nhà trong khi Chương đi dạy học, nên hôm trước, chàng có dặn Vi hễ hôm nào nàng đến thì phải lên trường báo tin ngay. Bởi thế, sáng hôm nay cáo ốm xin về trước một giờ để được gặp Tuyết.

Và cũng bởi thế mà ban nãy Vi chẳng kịp nghĩ tới món ăn đương làm dở, vội vàng bỏ chạy đến trường.

Tuyết chăm chăm nhìn Chương để dò ý tứ, khiến chàng ngượng ngịu quay đi.

– Lâu nay, anh có lại đằng bà phủ không?

– Không.

Tuyết im. Chương nói tiếp:

– Đến làm gì?

– Sao lại không đến? Phải đến chơi, chẳng người ta tưởng mình giận người ta.

– Tưởng thì tưởng, cần gì?

Tuyết mỉm cười:

– Anh dở hơi lắm... À, anh đã đọc thư của em rồi đấy chứ?

– Đã. Nhưng sao trong thư Tuyết kể lẽ loi thôi quá thế? Anh cần gì phải biết đời quá khứ của Tuyết.

Rồi hình như cốt để nói lảng sang

chuyện khác, Chương thuật lại những sự sung sướng hai người đã cùng hưởng, và những nỗi nhớ mong, trong khi xa vắng người yêu.

Bỗng Tuyết cất tiếng cười vang.
Chương hỏi:

– Sao mình lại cười?

Nhưng Tuyết vẫn cười, cười rữ rượi, cười chảy nước mắt, cười nằm bò cả lên bàn. Chương bực tức toan lên gác, thì Tuyết cố nín cười, bảo chàng:

– Anh đừng giận chứ, anh gàn lắm ...

– Gàn à?

– Vâng, gàn! Gàn thật! Yêu thì cứ yêu, bao giờ chán thì thôi. Việc gì mà chờ đợi, mong mỏi, sầu não như một cô vị hôn thê?

Chương thở dài:

– Em không hiểu ái tình là gì hết!

– Thế ái tình là gì, thưa anh? Nếu chẳng phải là sự gặp gỡ của hai xác thịt?

Tuyết lại cười:

– Cái tình ấy xin để tặng cô... À nhân tiện em hỏi anh con bà phủ tên là gì nhỉ?

– Thu.

Chương cau mày, có vẻ không bằng lòng. Tuyết lại hỏi luôn:

– Còn em thì em chỉ biết có một thứ ái tình: ái tình xác thịt.

Chương ngẫm nghĩ một lát rồi thở dài, bảo Tuyết:

– Nếu anh đã có hạnh phúc được là người chồng thứ nhất của Tuyết thì có lẽ

đời Tuyết không đến nỗi như ngày nay nhỉ?

Tuyết quay đi, đưa khăn lau ngấm hai giọt lệ. Nhưng nén được sự cảm động, nàng lại cười khanh khách mà mở ví lấy cái gương con và cái bông phấn để sửa lại nhan sắc. Rồi cô lấy giọng tự nhiên, nàng bảo Chương:

- Thôi chào anh, em về.
- Về đâu?
- Về nhà em chứ về đâu.
- Đây là nhà em chứ còn đâu nữa?

Buồn rầu Tuyết đáp:

- Không thể được, anh ạ.

Chương nhất định giữ Tuyết lại:

- Thì em hãy ăn với anh một bữa cơm ...

Chương kể lể với Tuyết rằng những hôm chàng vắng nhà mà Tuyết đến chơi, lúc ở trường về, chàng tự ví với Tú Uyên, yêu người tố nữ trong truyện «Bích Câu Kỳ Ngộ». Chương nói tiếp:

– Trong khi Tú Uyên vắng nhà, nàng tiên ở tranh hiện thành người ...

Tuyết cười sảng sặc:

– Tuyết còn bắn hơn tiên một tí...
Thôi tiên chào tục tiên về nhé?

– Thế thì em tề thật!

– Khốn nhưng ở nhà nó chờ cơm.

Chương hầm hầm nổi giận:

– Có phải thằng đâm tôi một mũi dao không?

Tuyết nhìn Chương, lo sợ đáp sẽ:

– Vâng.

– Em còn ở với nó làm gì?

Tuyết không đáp. Chương lại nói:

– Thì em hãy ở đây ăn cơm với anh một bữa... Một bữa cuối cùng... Kìa, nó đã sắp cơm rồi đó.

Tuyết vẫn đứng im, suy nghĩ. Chương nói tiếp:

– Xa nó sáu, bảy hôm còn được, nữa là một buổi nay... Hay em sợ nó?

Buồn rầu, Tuyết đáp:

– Không, em chỉ sợ anh... sợ yêu anh.

– Yêu anh thì đã sao, mà sợ?

– Em không muốn yêu ai nữa... Em không thể yêu ai được nữa.

Vi đã bày xong bàn ăn, lại mời.
Chương bảo Tuyết:

– Lại ăn cơm với anh đi. Chóng ngoan! Anh bảo em không được thì anh khổ lắm... Mà em không ăn thì anh cũng đành nhịn đói thôi.

Thấy Chương là người ít lời, không mấy khi vui vẻ mà hôm nay bỗng trở nên khéo nói, Tuyết mỉm cười. Đột nhiên, nàng hỏi Chương:

– Nếu em nhận lời ăn cơm với anh thì anh sung sướng lắm sao?

– Trời ơi! Em còn phải hỏi điều đó?

Tuyết cười ngất:

– Nếu anh sung sướng thì chắc anh không khổ, mà trước anh khổ là vì anh không sung sướng, phải không?

Rồi như điên rồ, nàng vừa nhảy vừa hát theo điệu Bình-bán:

Quand je suis heureux,

Je ne suis pas malheureux,

Quand je suis malheureux,

Je ne suis jamais très heureux

Heureux et malheureux

Sont deux choses différentes

Comprenne qui veut comprendre

Car je ne chanterai plus...

[Khi tôi sung sướng, thì tôi không khổ,
Khi tôi khổ, thì tôi không bao giờ sung
sướng lắm. Sung sướng và đau khổ là
hai điều khác nhau. Ai muốn hiểu cố mà
hiểu. Còn tôi không hát nữa...]

Nghe Tuyết hát, Chương cười vang:

– Thôi lại ăn cơm đã.

Tuyết hát tiếp:

Bouvez si vous voulez

Mangez si vous voulez...

[Anh muốn uống thì uống. Muốn ăn thì ăn.]

Chương vẫn cười lẫn lộn, rồi ngắt lời, chàng hỏi Tuyết:

– Bài hát quý gì mà ngộ dữ vậy?

– Bài hát Bình bán mà anh không biết?

– Ai dạy em thế?

– Anh Bật.

Chương hơi cau mày:

- Anh Bật nào?
- Một sinh viên trường Pháp-chính.
- Nhưng ra ăn cơm đã, Tuyết ạ.

Tuyết lại hát:

Manger ou bien boire,

Tout cela m' est bien égal...

[Ăn hay là uống, chẳng nào thì tôi cũng chẳng cần.]

Chương đưa tay bụng lấy miệng
Tuyết:

– Em tha cho. Cái lối hát Pháp Việt ấy, anh nghe chướng tai lắm.

– Thôi vậy.

Rồi hai người ngồi vào bàn ăn.
Chương bảo Vi mở rượu. Chương tuy

không hay uống rượu nhưng vì thấy Tuyết uống rất khỏe nên chàng cũng cố theo kịp.

Xong bữa cơm, Chương say mèm, ngồi gục đầu xuống bàn. Còn Tuyết thì vẫn tỉnh táo như thường. Nàng gọi Vi lấy giấy, bút, mực rồi viết bức thư sau này:

Cher anh Bảo,

Đừng chờ cơm em bữa sáng nay. Cả bữa chiều nữa, cả bữa sáng mai và mãi mãi.

Hôm qua, anh nhấc em, khiến em hối hận nghĩ lại, nên em đã trở về với chồng cũ của em rồi.

Hôn anh một lần cuối cùng. Và xin anh đừng giận em, tội nghiệp. Em cũng

vậy, em vẫn yêu anh như thường, như thường.

TUYẾT

Lạnh lùng, Tuyết bỏ thư vào phong bì và giao cho Vi đem đến nhà tình nhân...

PHẦN THỨ HAI

III.1

Anh Chương!

Chương ngồi nói chuyện với Phương ở trên đồng đá Hà, ngoài bãi biển Đồ Sơn. Nghe tiếng Tuyết gọi, chàng đứng dậy trả lời:

– Được, mình cứ về trước, tôi đang dở câu chuyện.

– Không đâu, em không bằng lòng thế đâu!

Một dịp cười lạnh lạnh theo liền câu nũng nịu của Tuyết. Rồi một cô bạn Tuyết nói giễu:

– Anh Chương đi về với chị ấy, kéo chị ấy sợ ma.

Chương cũng cười đáp lại:

– Nếu mà với Tuyết gặp nhau thì chắc là ma phải sợ Tuyết, chứ khi nào Tuyết lại sợ ma.

– Đốt anh đi! Vậy em đi chơi mát với Loan để đợi anh nhé?

– Cũng được!

Tiếng gầm thét của những lớp sóng xô nhau vào bờ như biểu lộ sự bức tức của tâm hồn Phương đối với bạn. Rồi sự bức tức thốt ra bằng một tiếng thở dài.

Chương hỏi Phương:

– Anh nghĩ gì vậy?

Không nghe thấy bạn trả lời, Chương lại hỏi luôn:

– Anh sao thế? Anh giận tôi đấy à?

– Vâng, tôi giận anh lắm. Ai lại thân danh một ông giáo mà lại mê một con đĩ, đi đâu cũng đưa nó đi theo như vợ!

Chương cười ngất, Phương gắt:

– Sao mà anh chóng đổi tính thế? Trước kia đạo mạo...

Chương ngắt lời:

– Còn anh thì sao mà anh vô lễ thế, dám gọi người yêu của tôi là con đĩ.

– Không là con đĩ thì là gì?

– Anh thật lỗ mãng! Đối với tôi, tôi xin anh phải giữ phép lịch sự hơn một

chút nữa, dù anh là bạn thân của tôi mặc lòng. Tuyết là người yêu của tôi, anh chỉ nên biết thế thôi. Và đi, thì ai ai cũng đi, chỉ khác có một đằng đi với một người và một đằng đi với nhiều người.

Phương cười:

– Nhưng có đi với nhiều người mới thật là đi.

Vờ lấy giọng trang nghiêm, Chương đáp:

– Vậy thì ngày nay, đối với tôi, Tuyết chẳng đi chút nào, nghĩa là Tuyết chỉ đi với một mình tôi. Anh phải hiểu, cái đời ký vãng của Tuyết, tôi có cần biết đâu. Tôi chỉ biết hiện nay Tuyết yêu tôi. Thế cũng đủ rồi. Không những thế là đủ mà tôi còn tự hào về điều ấy nữa. Vì nếu anh cho Tuyết là một con đi coi thường tình

ái, lãnh đạm với bọn đàn ông, thì đối với tôi tình yêu của Tuyết cũng đáng quý.

– Nhưng anh có chắc người ta thực bụng yêu anh không?

– Chắc hay tưởng thì cũng vậy. Anh tính ở đời có cái gì là chắc?

Phương tức giận không trả lời. Hai người yên lặng nhìn ra bể. Ánh trăng ở nơi chân trời chiếu rọi mặt nước hơi lẫn lẫn, trông như một lớp bụi vàng gieo xuống, nhưng lúc đến gần bờ thì nhấp nhô, lẫn lộn, chạy nhảy với những làn sóng dữ dội, trắng xóa, rồi khi gặp bãi cát thì tan ra. Chương bảo bạn:

– Ngắm hạnh phúc ái tình cũng như ngắm cảnh trăng trên mặt biển. Ai cấm anh nhìn ra xa:

Kìa, anh coi, ở nơi chân trời, một làn

bằng phẳng loang loáng ánh vàng và mờ mờ, và đẹp đẽ như một cảnh mộng lặng lẽ, như một cảnh tiên êm đềm. Nhưng nếu anh nhìn gần thì anh chỉ thấy một cảnh huyền ảo, phiến động, rồi kết cục làn ánh sáng trong trẻo sẽ theo lớp sóng mà tan ra, còn lại chút bột vàng bám trên bãi cát đen.

– Nhưng ái tình cũng có nhiều thứ. Có ái tình chân thật, có ái tình giả dối, có ái tình trinh tiết, có ái tình dâm bợc.

Chương phì cười:

– Anh đạo đức quá. Nhưng liệu ái tình trinh tiết của anh có chân thật không?

Và anh có chắc ái tình dâm bợc của tôi là giả dối không?

Phương hơi có giọng mai mỉa:

– Chẳng biết gì, nhưng hôm nay, tôi vừa ra đây bắt gặp anh thì tôi mừng rỡ, vui vẻ được nói chuyện với một người bạn thân. Nhưng giá anh bảo mai tôi cùng vợ tôi lại đàng anh thì quyết là không khi nào tôi nghe. Tôi không muốn để vợ tôi gần cô Tuyết.

Chương cảm tức đến cực điểm trả lời:

– Anh tưởng tôi dễ cần để Tuyết thân cận bọn trưởng giả các anh đấy hử?

Hai người cùng cau có, bứt rứt, khó chịu. Chung quanh, cảnh vật vẫn dữ dội gầm hét: tiếng gió trong lá phi lao với tiếng sóng văng lên mỏm đá làm tung tóe những tia nước bạc. Phương đứng dậy, lạnh lùng bảo Chương:

– Thôi, chào anh, tôi xin về ngủ.

Yên lặng, Chương đưa tay ra bắt tay bạn. Phương đi rất mau rồi lẩn vào trong bóng tối dãy tường hoa. Chương ngồi thừ, nhìn theo, tâm hồn ngây ngất, tê mê. Những lời chỉ trích của bạn đã gieo vào lòng chàng những tư tưởng hắc ám, nghi kỵ... Phải, chàng yêu Tuyết thì chàng chỉ biết chàng yêu Tuyết còn Tuyết có yêu chàng hay không, chàng đã chắc đâu. Câu chàng nói với Phương ban nãy lại càng làm mạnh thêm lòng ngờ vực. Chàng lẩm bẩm:

«Hừ! Đã coi thường tình ái, thì còn yêu sao được?».

Chàng cố ôn lại khoảng ba tháng vừa qua, ba tháng chung sống với Tuyết và được Tuyết hết lòng chiều chuộng, âu yếm. Chàng mỉm cười, nói một mình:

– Ta còn muốn gì nữa?

Rồi Chương sung sướng nhận thấy Tuyết yêu mến cảnh gia đình, săn sóc, trông nom đến mọi việc trong nhà, và sắp đặt đâu ra đấy, chẳng hề để bề bộn, bừa bãi như chàng tưởng lầm. Vì chàng cho rằng hạng gái giang hồ chỉ biết có nết bơ bãi, lười biếng.

Tuy vậy, Tuyết vẫn ham mê các lạc thú. Mà Chương cũng biết thế, nên sợ Tuyết lại bỏ nhà đi một lần nữa, chàng hết sức chiều lòng sở thích, luôn luôn đưa nàng đi coi chớp bóng, diễn kịch cùng là đến ăn ở các hiệu cao lầu.

Thấy một người đạo mạo như Chương bỗng sinh ra chơi bời, mê gái, anh em bạn đều khúc khích cười, chế nhạo. Họ bảo nhau:

"Đấy! Rõ ghét của nào, trời trao của ấy!"

Một người nói:

"Chà trước kia, hắn chỉ giả đạo đức! Bây giờ mới lộ chân tướng ra".

Lại người nữa, muốn khoe thạo khoa tâm lý, bàn rằng:

"Tính tình anh Chương trước, sau vẫn không thay đổi. Những người hiền lành, bền lễn, lãnh đạm như Chương mà khi đã ham mê một thứ gì thì sự ham mê tất là nồng nàn, ghê gớm".

Rồi họ khuyên can Chương, họ cho là Chương làm mất vẻ tôn nghiêm của giáo giới. Những người biết bà phủ Thanh muốn gả con cho Chương thì dễ dành Chương nên rời bỏ ngay Tuyết ra, mà đi hỏi vợ.

Đối với những lời bình phẩm hay giễu cợt, hay khuyên can của bạn, Chương chỉ

dửng dưng như không.

Nhưng trong cánh bạn đạo đức ấy, ai đã đến chơi nhà Chương cũng khó lòng ghét được Tuyết. Có người tình cờ gặp Chương và Tuyết, thấy Tuyết vui tính và có duyên quá, không sao không yêu thầm được. Rồi một hôm đến chơi nhà Chương và mến cả gia đình bạn liền, hình như đã bị cặp mắt tươi cười của Tuyết thôi miên, lưu luyến. Thế là từ đó chàng ta chẳng bỏ qua một buổi chiều thứ năm hay chủ nhật nào không đến chơi nhà Chương, dù vợ giữ cũng mặc.

Mà nếu vợ chàng có gặp Tuyết thì rồi cũng khó lòng ghét được nàng. Vì Tuyết khôn khéo lắm, khôn khéo mà lại thông minh. Chỉ thoáng qua là nàng biết tính nết và lòng sở thích từng người bạn của Chương, để biết mà chiều.

Nàng lại là người rất thiệp, thạo đủ ngón lịch sự phong lưu. Ngày chủ nhật anh em bạn đến chơi, nàng ra tiếp, vui vẻ mời chào, dễ dàng, chu đáo. Nếu đủ chân thì giữ mọi người ở lại đánh tổ tôm hay tài bàn là những cuộc tiêu khiển mà nàng rất thích.

Chơi bởi như thế phải tốn phí, mà lương tháng của Chương chỉ có hơn một trăm bạc. Tuyết hình như chẳng thèm biết Chương kiếm được bao nhiêu một tháng. Nàng chỉ biết tiêu tiền, tiêu bao nhiêu cho vừa thì thôi, đến nỗi lương tháng không đủ. Chương nhiều lần phải dùng đến tiền để dành.

Chàng cố làm cho Tuyết không thấy sự thiếu thốn và chàng tự an ủi rằng:

"Người ta làm ra tiền để mà tiêu".

Và Tuyết cũng không có ý bòn của. Chẳng qua, quen sống đời đầy đủ với kẻ này, kẻ khác, nàng cho đó là một sự thường mà thôi. Có khi tiền của nàng cũng dùng để sắm sửa các thứ trong nhà Chương.

Chương còn nhớ mới tháng trước, nàng bán cái vòng kim cương mà có lẽ tình nhân đã tặng nàng từ xưa. Nàng bán đi cũng không phải vì nàng cần tiền, chỉ vì nàng không ưa cái vòng ấy mà nàng cho là khổ quá, không đúng theo kiểu thời trang nữa. Nàng cũng định rồi mua cái khác, nhưng sẵn có tiền, nàng sắm ngay thức nọ thức kia. Thế là ba bốn, trăm bạc bán vòng, tuần lễ sau, đã biến vào thành giường Hồng Kông, nào «sô-pha» nào «đi-văng», nào màn ren, khăn ren đủ thứ. Song nàng không hề nói cho Chương biết, hay kể lể, khoe khoang.

Nàng đã quen phung phí của người cũng như tiền của mình, nên không mấy khi nàng chịu phân biệt rằng tiền nàng tiêu ở đâu ra. Nàng chỉ biết có tiền trong tay là nàng tiêu.

Đối với Tuyết, Chương làm như đã lầy cái tính rộng rãi của nàng, nên nửa tháng trước nàng vừa ngỏ ý muốn nghỉ mát Đồ Sơn là Chương đi mua ngay bát họ một nghìn mà trước kia một người bạn ép nài chàng chơi. Thực chàng không bỏ qua một dịp nào để chiều lòng Tuyết, vì chàng chỉ sợ Tuyết bỏ nhà ra đi.

Nhưng vừa rồi Phương đã rọi một tia ngờ vào tâm hồn Chương. Chương vẫn không cần biết quăng đời ký vãng của Tuyết. Song cái quăng đời hiện tại của Tuyết, liệu có là vật sở hữu của một mình chàng không? Chàng thấy Tuyết thành thật. Nhưng ở một cô gái giang

hồ đã từng trải cuộc đời như Tuyết cũng khó lòng mà phân biệt được sự man trá với sự chân thật.

Rồi Chương nhớ lại những buổi chiều ngồi đợi cơm Tuyết. Chàng tự hỏi:

«Tuyết đi đâu?». Tuyết bảo Tuyết mãi câu chuyện với chị em, nên quên cả giờ ăn thì Chương cũng chút ngỡ vực. Nhưng đã chắc đâu rằng sự tự nhiên ấy không phải là cái tự nhiên phờng chèo?

Và chị em bạn của Tuyết thì Chương cũng chẳng ưa, tuy ở trước mặt chàng, bọn họ vẫn cố đóng những vai con nhà tử tế...

– Lạnh rồi, đi về nghỉ thôi. Chương ơi!

Tiếng Tuyết gọi làm Chương giật mình. Chàng chưa kịp trả lời thì Tuyết

đã trèo lên đồng đá, đến ngồi bên chàng.
Nàng hỏi:

– Anh gì đâu rồi?

– Anh Phương, anh ấy về từ này.

– Bạn mình đấy, phải không?

– Phải.

– Sao không thấy đến chơi đằng nhà ta?

– Anh cũng chả biết.

– Anh ấy ra ngoài này một mình hay đi với ai thế? Nếu đi một mình thì rủ quách lại ở với ta cho vui. Nhà của ta thuê cũng còn rộng.

– Anh ấy thuê phòng cùng với vợ và một đứa con nhỏ.

Tuyệt vui mừng:

– Thế à? Vậy mai ta đến chơi anh ấy nhé? Ở ngoài này mà không có bạn thì buồn chết đi mất.

Chương lạnh lùng:

– Chơi làm gì với bọn trưởng giả?

Tuyết vốn thông minh, hiểu ngay.
Buồn rầu nàng hỏi:

– Có phải ban nãy ngồi nói chuyện với mình, anh ấy kể xấu em nhiều lắm, phải không, Chương?

Chương không đáp. Hai giọt lệ cảm động ở cặp mắt chàng lấp lánh dưới ánh trăng mờ. Nước thủy triều lên mạnh, tiếng gầm thét càng dữ dội. Những lớp sóng hung tợn kế tiếp liên nhau tự ném vào đồng đá như muốn bầy lên để lôi phăng ra biển khơi. Âu yếm, Tuyết đưa tay quàng vai Chương thì thầm bên tai:

– Chúng ta về thôi, Chương của Tuyết ạ, chẳng mấy chốc nước lên to, chúng ta sẽ bị đày ở cù lao này mất.

Guợng vui, Chương cất tiếng cười, rồi bảo Tuyết:

– Anh chỉ ước ao được cùng em sống xa nhân loại, ở tận một cù lao hẻo lánh.

Tuyết cũng cười:

– Thế thì khổ chết, mình ạ.

Hai người nói chuyện, khoác tay nhau đi trên bãi cát về nhà.

II.2

SÁNG HÔM SAU THỨC DẬY, CHƯƠNG KHÔNG THẤY TUYẾT ĐẬU. Con sen nói Tuyết dậy sớm trang điểm xong đã đi chơi mát ngoài bãi biển. Rồi nó đưa cho chàng một tấm danh thiếp mà nói rằng:

– Thưa, sáng nay có một ông đến chơi, thấy ông còn ngủ, viết mấy chữ để lại dặn hễ ông dậy đưa trình ông ngay.

Chương đỡ lấy xem thì đó là danh

thiếp của Phương, trong đó nguyệt
ngoạc mấy dòng.

Tôi đến xin lỗi anh, nhưng anh còn
ngủ. Lúc nào dậy ra đóng đá hôm qua
nói chuyện, hôm nay trời mát lắm.

Chương cau mày ngẫm nghĩ rồi lơ
đãng, chàng lại hỏi:

– Mợ đâu?

– Thưa ông, bà con ra ngoài bãi bể.

Chương chải vôi cái đầu, mặc vôi
quần áo, rồi tắt tả ra đi. Xa xa trông lên
ngọn đồng đá hà, chàng đã thấy cái áo
màu hồng của Tuyết loang loáng in lên
màu xanh da trời xanh nhạt. Cái khăn
quàng dài và trắng của Tuyết bay lượn
như những đợt sóng gợn bọt. Bên cạnh
Tuyết và ngồi thấp hơn, một người vận
áo phục màu trắng, đội mũ trắng mà

Chương không rõ là ai, nhưng cũng đoán được là Phương, vì trong thiếp Phương có nói chờ chàng ở đó.

Chương rảo bước đi tới. Phương vì xây lưng lại phía Chương, nên không biết Chương đến gần, vẫn điềm nhiên ngồi nói chuyện. Lúc đó, chẳng rõ Phương nói khôi hài gì mà Tuyết cười như nắc nẻ. Chương chau mày đứng dừng lại ở chân đồng đá.

Ghen thì chàng cũng có ghen. Song một tính tình mạnh gấp mấy lòng ghen là sự bức tức về thái độ của Tuyết đối với Phương. Chương còn nhớ rằng Tuyết đã đoán biết điều đó. Chẳng lẽ biết người ta ghét mình, khinh mình, mà còn tìm đến trò chuyện thân mật được với người ta!

Chương hăm hăm bước tới chỗ hai người. Vì quá hấp tấp, chàng trượt chân.

Nghe có tiếng động, Tuyết quay lại rồi đứng dậy, hỏi:

– Trời ơi! Có gì không, mình?

– Không.

Tuyết đỡ Chương:

– Mình không can gì thật đấy chứ?

Chương cười gượng:

– Không.

Rồi đưa tay bắt tay Phương. Phương bẽn lễn, má hơi hây đỏ, bảo bạn:

– Một ngày đẹp thế này mà dậy muộn như anh thật phí cả thì giờ.

Chương bĩu môi, nói mỉa:

– Một ngày đẹp thế này mà không ngủ, thật phí cả thì giờ.

Cả ba người đều cười. Rất tự nhiên, Tuyết bảo Chương:

– Lúc em dậy, em toan đánh thức anh, nhưng em biết hôm qua anh trần trọc mãi không ngủ được, nên em sợ anh dậy sớm mệt. Thấy thiệp của anh Phương để ở bàn em liền ra đây tiếp khách hộ anh.

Lạnh lùng Chương đáp:

– Cảm ơn! Nhưng có lẽ anh Phương chẳng được vui lòng, phải không thưa anh?

Cái liếc của Chương rất có ý nghĩa khiến Phương ngồi im không đáp. Tuyết cũng thừa hiểu đối với Chương và nhất là đối với mình, Phương ở vào chỗ tình thế khó khăn. Nàng tìm cách làm lạnh hộ chàng.

– Sao lại không vui lòng. Mình

tưởng ai cũng đạo đức như mình sao? Phàm là một thiếu niên có tri thức thì ai đứng trước ba thứ này mà không cảm động, mà không vui lòng: là một tủ sách hay, một cảnh thiên nhiên đẹp và nhất là trang thiếu phụ xinh đẹp có duyên. Ở đây sẵn có cảnh đẹp, còn em có duyên hay không có duyên, cái đó tùy.

Phương cười đỏ ửng cặp má:

– Có duyên thì bà có duyên đứt đi rồi!

Không lưu ý đến đôi mày chau dậu của Chương, Tuyết nói luôn:

– Vậy thì có cảnh đẹp, có gái đẹp, chỉ thiếu sách hay.

Như mê man và quên hẳn rằng Tuyết là tình nhân của người bạn đương ngồi ngay bên cạnh mình Phương rờ túi lấy ra

quyển tiểu thuyết nhỏ và nói:

– Sách hay cũng có đây.

Tuyết vỗ tay cười:

– Thế là đủ bộ ba rồi, còn thiếu một thứ gì, mà anh Chương tôi không vui lòng phải chăng anh Phương?

Giọng Tuyết tự nhiên, dáng điệu dễ dàng, khiến Chương càng cảm tức.

Chàng muốn nói sang chuyện khác để cắt đứt những lời nói bông đùa không phải lúc của Tuyết, liền hỏi Phương:

– Chị còn ngủ?

– Nhà tôi dậy từ năm giờ sáng.

– Sao anh không mời chị ra chơi mát?

– Có. Nhà tôi đương chơi mát bên nhà bà phủ Thanh.

Nghe đến tên bà phủ Thanh, Chương se sẽ căn môi nhìn ra ngoài biển.

Phương lại nói:

– Họ ra nghỉ mát mà cả ngày chỉ bài bạc thì thật quá tội, chẳng thà cứ ở nhà còn hơn.

Tuyết vui mừng hỏi:

– Họ đánh tổ tôm đấy à? Tôi thèm tổ tôm quá, anh ạ. Từ hôm ra đây đến nay đã được một tuần lễ mà chẳng ai mời mình đi đánh, nhỉ?

Chương hơi ngượng với Phương. Chàng tưởng như đoán được vì lẽ gì chẳng một ai mời Tuyết đến chơi nhà họ. Song sợ Tuyết buồn khổ nếu nàng hiểu

được sự yên lặng rất nhiều nghĩa của hai người. Chương nói gạt:

– Chà! Thôi, tôi xin bà! Chúng mình ra đây nghỉ mát chứ không phải ra đây đánh bạc.

Phương cũng nói:

– Phải đấy, rõ khổ! Nhà tôi từ ngày ở cũ đến giờ, cứ ốm yếu quặt quẹo luôn. Thế mà năm ngoái đốc tờ bảo vào nghỉ mát Sầm Sơn thì lại ốm thêm vì tổ tôm. Năm nay ra đây mới được một hôm đã lại tổ tôm rồi.

Tuyết tò mò hỏi:

– Thưa anh giáo bà giáo ốm ra sao vậy?

Phương chưa kịp trả lời, nàng đã cười khanh khách nói tiếp:

– Em rõ buồn cười! Anh giáo với lại bà giáo! Thôi gọi bác cho tiện nhé?... Vậy thưa bác trai, bác gái ốm ra sao?

– Nhà tôi đau ngực. Tôi lo lắm, người cứ một ngày một sút.

– Mua sâm-banh cho bác ấy uống nhiều vào.

Chương cười:

– Thuốc gì lại ngộ thế, mình?

– Thuốc tiên đấy.

Phương vẫn theo đuổi ý nghĩ của mình, buồn rầu đáp:

– Ngũ này thì lại đến vào Sầm Sơn thôi. Cứ hễ gặp bà phủ Thanh là không thoát được tổ tôm.

Mỗi lần Phương đọc đến tên bà phủ

thì Tuyết lại cố lách cặp mắt của Chương. Nàng vờ nhìn ra khơi như đang tưởng tới một điều gì viễn vông mơ mộng. Chương bảo Phương:

– Vậy chỉ về Hà Nội là hơn hết. Với lại mắc bệnh đau phổi mà ở bờ biển cũng không tốt.

– Có lẽ tôi đưa nhà tôi lên Lạng Sơn, anh ạ.

Tuyết vỗ tay reo:

– Ủ, phải đấy. Đi Lạng Sơn! Ta cùng đi cả mình ạ.

Chương tắc lưỡi:

– Rõ nói đâu thì câu đó. Thuê cái nhà hơn trăm bạc một tháng vừa ở được một tuần lễ đã đòi đi Lạng Sơn.

– Vâng, thì mình ở lại đây để em lên Lạng Sơn với anh Phương nhé?

Phương ngượng quá, vờ không nghe rõ lời Tuyết. Còn Chương thì mặt đỏ bừng, chau mày nhìn Tuyết, có vẻ khó chịu. Tuyết lại nói luôn:

– Em có nhiều bạn ở trên ấy lắm kia. Không tốn tiền thuê nhà đâu.Ồ, thích nhỉ, lâu nay em không đến Lạng Sơn, nhớ quá.

Chương ghé vào tận tai Tuyết thì thầm:

– Thôi đi! Mình lố lẫm.

Tuyết vô tình ngộ ý muốn đi Lạng Sơn với Phương, nhưng nghe Chương cự thì nàng im ngay, rồi nói chữa:

–Ồ! Mà đi thế không tiện nhỉ!

Ba người cùng thấy khó chịu, yên lặng ngồi nhìn vờ vẩn. Mặt trời mọc đã cao, nhưng bị mây che khuất nên vẫn có bóng rợp mát. Bổng Tuyết trở một người đội nón lá, tay cầm một cái cào đất, đi giặt lùi bên làn nước biển đương xuống, và hỏi Chương:

– Họ làm gì thế kia?

Tuyết cũng thừa biết đó là một người bắt ngao, song nàng vờ hỏi cho có câu hỏi, vì nàng hiểu rằng câu chuyện đi Lạng Sơn đã gây nên một làn không khí khó thở nó bao bọc lấy ba người. Chương đáp:

– Người ta đi bắt ngao.

Tuyết đưa mắt rất tình tứ, mỉm cười với Chương:

– Bắt ngao? Hay nhỉ!

Bao nhiêu sự tức giận đã biến hết. Chương lại tươi cười giải nghĩa cho Tuyết nghe cách bắt ngao.

– Sao lại gọi là con ngao, mình nhỉ?

– Nào ai biết.

Lời nói của Tuyết có ý là lời bốn cột. Phương lấy làm ngượng đứng dậy cáo từ về nhà. Tuyết rất hồn nhiên:

– Ô kìa, bảo người ta ra để xin lỗi, mà chưa xin lỗi đã định về. Về thế nào được kia chứ?

Phương càng ngượng. Chàng đoán chừng Tuyết đã hiểu xin lỗi về việc gì.

Ngượng cười, chàng đáp:

– Thôi, để lần sau.

– Vậy chiều nay nhé?

– Vâng, chiều nay.

Phương đưa tay ra bắt tay Chương.
Tuyết cũng đưa tay ra bắt tay Phương.

Chờ Phương đi một quãng xa,
Chương bảo Tuyết:

– Mình trâng tráo quá.

– Thế à?

– Ai lại ngôn ngữ, cử chỉ tự do quá thế?

– Đã đạo đức rồi!

– Không phải anh đạo đức, nhưng cái gì cũng phải có giới hạn.

– Nhưng có bao giờ em bước qua giới hạn đâu?

– Không phải anh ghen, nhưng anh rất sợ lỗi. Em nên hiểu rằng sự lỗi giết người, “le ridicule tue”.

– Nhưng em có lỗi đâu?

– Khổ quá! Còn thế nào mới là lỗi?

– Vậy xin lỗi mình nhé, từ nay em không lỗi nữa. À này, mình ạ, bà phủ Thanh cũng có ở ngoài này đấy.

Cố giữ vẻ lãnh đạm, Chương uể oải đáp:

– Hình như thế.

– Chắc thế nào cũng có cô Thu, nhỉ?
Em nghe nói bây giờ cô ấy gầy lắm.

Chương hơi có giọng gắt:

– Ai bảo em thế?

– Anh Phương.

– Này! Phương không tốt đâu, em chẳng nên thân với hắn.

– Anh rõ vô ơn!

– Thế nào là vô ơn?

– Anh phải biết có một người bạn thì hơn là mười kẻ thù. Anh Phương đang là bạn anh, không khéo trở nên kẻ thù anh mất. Vì em nghĩ thế nên ban nãy em đã hết sức làm cho anh Phương vẫn nguyên là bạn anh. Thế mà anh chẳng ơn cho thì chớ, lại còn oán giận.

– Nếu thế thì cứ thù còn hơn. Nhưng thôi, đi về mình ạ. Trời ơi lắm rồi.

Tuyệt vui vẻ đứng dậy bước xuống bãi cát. Nhưng vừa đi được một quãng, nàng quay nhìn ra phía biển lại gặp người bắt ngao ban nãy vẫn chậm chạp đi giật lùi sau cái nạo, lưới sắt ăn sâu xuống cái thành hai cái rãnh nhỏ ngoằn ngoèo. Nàng liền kéo Chương lại xem.

Người kia thản nhiên như không có ai đến gần vẫn lảng lảng đi giật lùi, thỉnh thoảng nghe có tiếng cách, lại dừng chân cúi xuống bới nhặt con ngao bỏ vào cái giỏ buộc ở thắt lưng bên sườn.

Tuyết hỏi:

– Một ngày bác bắt được bao nhiêu?

Không ngẩng đầu lên, và vẫn từ từ đi giật lùi người kia đáp:

– Cũng có khi được nhiều, cũng có khi được ít.

– Nhiều là bao nhiêu?

– Một giỏ.

– Thế một giỏ bao nhiêu tiền?

– Vài hào.

Ngắm bộ quần áo nâu bã của người

bắt ngao, Tuyết đem lòng thương hại.

Nàng cười bảo Chương:

– Bác ấy có cái nón đẹp quá, nhỉ?

Quả thật, cái nón đan bằng tre trông kiểu rất xinh xắn, như nón người đình trướng vẽ trong bức tranh Tàu. Tuyết bảo người bắt ngao:

– Bác cho tôi coi cái nón tí nào.

Người kia đứng lại, vẻ mặt lạnh lùng, đưa nón cho Tuyết xem. Tuyết hỏi:

– Bao nhiêu tiền cái nón này thế bác?

– Không biết.

– Sao lại không biết?

– Tôi có mua đâu mà biết giá.

– Vậy ai cho bác?

– Tôi đan lấy.

Tuyết cười:

– Để lại cho tôi nhé?

Người bắt ngao lắc đầu, đưa tay giật lấy nón.

Tuyết lại hỏi:

– Tôi trả bác một đồng đấy.

Người kia vẫn lắc rồi đội nón lên đầu mà đi. Tuyết lấy làm lạ rằng một người nghèo đói một ngày được vài hào là cùng, thế mà trả một đồng bạc cái nón tre không bán. Nàng thì thầm bảo Chương: - Mình cố mua cái nón ấy cho em.

Nể lời, Chương chạy theo gọi:

– Bác bắt ngao, tôi bảo cái này.

Người kia dừng lại chau mày tỏ vẻ khó chịu.

Chương hỏi:

– Cái nón ấy, tôi trả bác hai đồng đấy, bác bán cho tôi đi.

– Đã bảo không bán mà lại!

Chương kinh ngạc hỏi:

– Vậy bác có vợ con không?

Nghe câu hỏi người kia hầm hầm tức giận, lăm lăm như chửi rửa ai, đi thẳng mà đi rất mau. Chương không theo nữa, cùng Tuyết về nhà. Quay lại nhìn, vẫn thấy cái hình thù lom khom, dáng điệu chậm chạp đi sắp bóng mặt trời, ở ven làn nước đỏ viền bột trắng.

II.3

SUỐT NGÀY HÔM ẤY,
CHƯƠNG VÀ TUYẾT có dáng
không vui. Tuyết xưa nay vẫn dễ dàng, tự
nhiên, thế mà Chương thấy nàng bỗng
trở nên ngưng ngừng, bẽn lẽn, nhất là
buồn tẻ rã rời.

Cơm chiều xong, Chương tần mẩn
cầm thìa cà phê gõ vào chén, còn Tuyết
thì chống tay vào má nhìn qua cửa sổ ra
nơi chân trời.

– Mình nghĩ gì vậy?

Nghe câu hỏi, Tuyết quay lại uể oải bảo Chương:

– Đưa em gói thuốc lá.

Rồi nàng đánh diêm, yên lặng ngồi hút thuốc, cặp mắt mơ màng theo khói.

– Tuyết ạ, nếu Tuyết không thích ở ngoài này thì vài hôm nữa, ta về Hà Nội.

– Sao lại về?

– Ra đây mà buồn thiêu buồn chảy, chỉ tổ ốm thêm thà về còn hơn.

Tuyết không trả lời, vẫn nhìn theo làn khói bị gió thổi bay tạt ngang.

– Đi chơi đi!

Thong thả Tuyết đứng dậy:

– Đi thì đi.

Rồi nàng cười ngất, đưa tay ra khoác cánh tay Chương để cùng ra bãi biển.

Lần đầu, Chương nhận thấy tiếng cười của Tuyết ghê sợ, xa xăm.

Bấy giờ đã gần chín giờ. Đêm không trăng nên trời tối lắm. Những người đi chơi mát vẫn còn lẻ tẻ. Tuyết và Chương, mỗi lần quay trở lại, là một lần gặp họ, hoặc đi một mình, hoặc đi từng cặp, lơ mờ in bóng đen lên mặt nước biển.

Qua nhà khách sạn tây, Tuyết trông thấy đèn sáng, bảo Chương đưa vào giải khát. Hôm ấy không nhằm thứ bảy, chủ nhật, nên khách rất vắng. Những bàn trải khăn trắng, phản chiếu ánh đèn điện càng làm tăng vẻ lạnh lẽo của mấy gian phòng trống không.

Chương và Tuyết ở bãi cát đi lên cái nền cao có bao lơn vây bọc, rồi đứng đó nhìn vào trong. Một người bồi chạy lại hỏi:

– Thưa ngài dùng gì? Ngài ở đây hay vào trong nhà?

Chương kéo ghế mời Tuyết ngồi rồi hỏi:

– Mình dùng gì?

– Cà phê.

– Vừa uống cà phê ở nhà.

– Uống nữa.

– Sợ không ngủ được.

Tuyết tắc lưỡi đáp lại:

– Mọi khi uống hai, ba cốc vẫn ngủ như thường thì sao?

Chương bảo người bồi:

– Hai chén cà phê.

– Thưa ông dùng “rôm” hay “cô-nhác”?

Tuyết nói luôn:

– Rôm.

Người bồi vừa quay đi thì hai người trẻ tuổi có dáng bộ nhanh nhẹn và chững chạc, từ dưới bãi cát bước lên, kéo ghế ngồi ngay bên bàn Chương và Tuyết, rồi đồng dục gọi hỏi:

– Hai bốc. Mà mau lên!

Họ nói chuyện toàn bằng tiếng Pháp. Đã hai lần Chương thì thầm bảo Tuyết đổi bàn, nhưng hình như chẳng lưu ý gì đến hai người kia, Tuyết vẫn ngồi chống tay vào cằm nhìn ra ngoài biển.

Bống nàng giật mình giương mắt, đăm đăm ngắm nghía hai người lạ. Nàng không nhìn rõ mặt, vì đèn điện xe chỉ chiếu lơ mờ. Nhưng nàng vừa nghe một người nói tiếng «naturellement» như quen quen. Nàng liền để ý đến câu chuyện của họ:

- Bây giờ anh định làm gì?
- Tôi chờ bố.
- Sao không mở phòng khám bệnh?
- Anh tính tiền đâu?
- Chà! Làm gì lại không có anh em bỏ vốn ra cho anh?

Sau một tiếng thở dài, người kia đáp:

- Anh em! Mong gì anh em! Tôi bây giờ ngoài anh ra không còn bạn nào nữa, kể cả bạn gái.

Tuyết đứng phắt dậy, lại gần bàn hai người, chào hỏi:

– Có phải Văn đấy không?

Người kia ngơ ngác hỏi lại:

– Ai mà biết tên tôi thế?

Tuyết cười khanh khách, cái cười thẳng thắn đã trở lại trong tâm hồn nàng:

– Thảo nào mà anh phản nản không có bạn gái. Anh dễ quên bạn thế, còn trách ai? Anh không nhớ Tuyết à?

Người kia hoảng hốt:

– Trời ơi! “Tuyết con” đấy phải không?

– Chính! Còn anh là “Văn gấu” chứ gì.

Chương ngưng quá, chỉ muốn

lôi phăng Tuyết về. Lâu nay chàng vẫn sợ Tuyết gặp những bạn bè thuở xưa. Nhưng Văn hình như không thèm lưu ý đến chàng, kéo Tuyết ngồi xuống ghế và hỏi dồn:

– Ra đây từ bao giờ thế? Dừng gì? Nước cam nhé?

Tuyết lắc đầu, thì thầm từ chối.

– Cám ơn anh, tôi đi với...

Nàng không nói được dứt câu, chỉ quay lại đưa mắt nhìn Chương. Văn cũng nhìn theo. Lúc đó chàng mới nhận ra rằng Tuyết đi với tình nhân. Chàng hất hàm ra hiệu hỏi:

“Đi với hắn đấy à?”. Tuyết gật. Văn nói rất sỗ:

– Giới thiệu đi.

Tuyết nói chõ sang bảo Chương:

– Minh ơi, lại đây em bảo.

Chương đến gần, Tuyết chỏ lần lượt Văn và Chương:

– Anh Văn, người bạn cũ của em.
Anh Chương, chồng tôi.

Hai người bắt tay nhau cùng nói
“Hân hạnh!”.

Văn giới thiệu lại với Chương người bạn, ông Hanh, một nhà thương mại ở Hải Phòng.

Chương lấy làm khó chịu, trở lại chỗ cũ. Mà Tuyết sợ Chương giận cũng đi theo. Nhưng hình như nàng đã lại tìm thấy sự vui vẻ tự nhiên mấy hôm trước, luôn luôn quay sang bàn Văn huyền thuyên góp chuyện cười đùa. Văn nói

cho nàng và Chương biết rằng chàng vừa ở Pháp về, đã đậu y khoa tiến sĩ và chờ bổ đi coi một nhà thương ở một tỉnh lỵ nào đó. Chàng kể len vào câu chuyện những sự đã xảy ra ngày xưa mà hình như Tuyết có biết. Trong những câu trả lời, Tuyết cũng nói xa xôi cho Văn hiểu rằng ngày nay không còn là ngày xưa, và Văn không nên làm phiền lòng một người rất yêu thương nàng.

Một lát sau, khi đã uống hết chén cà phê, Chương gọi bồi trả tiền rồi đứng dậy chào:

- Xin lỗi hai ông chúng tôi về ngủ.
- Ngủ làm gì mà sớm thế, thưa ông?

Tuyết cũng nói:

- Thong thả đã mình, về làm gì vội?

Chương thấy Tuyết ra chiều lưu luyến Văn, càng tức tối và càng quả quyết về bằng được.

– Về thôi, anh mệt lắm.

Lạnh lùng Tuyết đáp:

– Về thì về!

Rồi nàng quay ra hỏi Văn:

– Anh còn ở đây lâu?

– Có lẽ.

– Chắc chứ còn có lẽ gì nữa.

– Vâng chắc... Ông bà ở đâu vậy?

– Villa des Antigones.

Chương giờ tay bắt tay, nói:

– Mai xin mời hai ông lại chơi.

– Xin vâng.

Khi đã xuống tới bãi cát, Chương hỏi Tuyết:

– Sao mình quen hẳn ta?

Tuyết không trả lời. Chương nhắc lại câu hỏi.

Bỗng Tuyết cười sảng sặc rồi đáp lại:

– Mình hỏi xuân ngốc lạ!

Chương gắt:

– Thế nào là xuân ngốc?

– Sao mình hỏi em vì sao em quen mình?

Câu trả lời như vẽ trong trí tưởng tượng của Chương cả một đời giang hồ ghê tởm. Nhưng Tuyết vẫn cười chế nhạo.

– Mình im ngay.

Nghe tiếng Chương cự, Tuyết im bật. Rồi hai người thông thả, uể oải đi bên nhau, không ai nói một lời. Mỗi người theo đuổi ý nghĩ riêng của mình. Chương thì tưởng tới cái đời vô lý, cái đời xấu xa của Tuyết, trái ngược hẳn với cái đời sung sướng, trong sạch mà chàng cùng muốn nàng sống. Được như thế, nào có khó khăn gì. Đời ký vãng của Tuyết, chàng sẵn lòng quên hẳn, chàng chỉ mong Tuyết cũng quên được như chàng...

Nhưng nào Tuyết có quên! Vừa gặp một người bạn cũ, nàng đã nhận thấy bao cảm tưởng và cảm giác trong một quãng đời quá khứ ngổn ngang sống lại.

Người ấy, lần đầu, đã dạy nàng yêu, nàng tưởng không bao giờ quên được.

III.4

SÁNG HÔM SAU, CHƯƠNG VÀ TUYẾT CÙNG DẬY SỚM. Một buổi sáng mát mẻ như đã đuổi những tư tưởng buồn rầu, ngờ vực ám ảnh hai linh hồn từ nhiều hôm trước. Hai người vui vẻ ra bờ biển dạo chơi.

Bỗng người bắt ngao đi bên làn nước nhắc Tuyết nhớ lại câu chuyện mua nón. Nàng cười bảo Chương:

– Kìa, anh bắt ngao hôm qua. Ta lại gần xem.

Dạng bộ vẫn chậm chạp, vẻ mặt lạnh lùng, người bắt ngao không buồn để ý đến Chương và Tuyết. Cũng như sang hôm trước, và mọi buổi sáng khác, người ấy đặt đầu cán nạo vào ngực, từ từ đi lùi, sau vết vạch lên cát ướt, thanh hai đường song song.

Một tiếng cạch, người ấy cúi xuống bới. Nhưng đó không phải là con ngao mà chỉ là một hòn đá. Mặt cau có, mồm nguyên rửa, người ấy cầm hòn đá ném mạnh ra biển, Tuyết thích chí cười khanh khách và liếc nhìn Chương. Nhưng người kia chẳng thèm nói nửa lời, lại lững thững đi giạt lùi mà đi mau hơn trước. Tuyết kéo Chương rào bước đi theo, rồi hỏi đùa:

– Này! Vợ con bác sao vậy?

Người bắt ngao không trả lời. Tuyết vẫn cười, hỏi lại:

– Vợ bác ở đâu?

Người kia đứng dừng lại, trợn mắt nhìn, rồi gắt:

– Bà biết vợ tôi?

– Không, tôi có biết đâu?

– Không biết thì bà hỏi làm gì đến con khốn nạn ấy?

Tuyết vờ tỏ ý thương hại:

– Bác ấy làm sao thế?

Người bắt ngao bĩu môi một cách rất khinh bỉ:

– Lại còn làm sao nữa? Nó đi theo trai rồi chứ còn làm sao nữa ...

Chương và Tuyết đưa mắt nhìn nhau rồi cùng cúi mặt xuống ngưỡng nghịu.

Thì người kia hình như muốn khoe, kể lể:

– Năm ngoái cái con khốn nạn ấy còn dám vác mặt ra đây với cái thằng phải lòng nó. Bây giờ nó lịch sự lắm, ăn mặc đài diễm lắm.

Chương và Tuyết còn đang ngây người đứng suy nghĩ thì người bắt ngao giạt lùi đi được một quãng xa. Từ bấy giờ, hai người như muốn tránh cặp mắt nhau. Bỗng ai gọi:

– Ông giáo!

Cả hai cùng quay về phía có tiếng gọi. Một bọn ba người, một người đàn ông và hai người đàn bà đi đến. Người đàn ông giơ tay bắt tay Chương:

– Ông ra đây từ bao giờ?

Bấy giờ Chương mới nhận ra được huyện Khiết, bà phủ Thanh cùng cô Thu.

Chương liếc nhìn trộm Thu thấy nàng xanh và gầy hơn trước, nhưng có phần lại đẹp hơn lên. Dáng điệu và tính tình nàng đổi hẳn. Xưa dễ dàng vui tươi mà hay buồn tẻ, lãnh đạm. Nàng nhìn ra ngoài biển rồi kéo bà phủ, vờ chỉ trỏ và hỏi những chuyện đâu đâu. Biết rằng Thu muốn lánh mặt, Chương ngả đầu chào, tuy bà phủ và cô con vẫn quay mặt ra phía biển. Chàng đưa tay bắt tay Khiết, rồi cùng Tuyết trở về nhà. Khiết còn hỏi với một câu hình như muốn trêu tức:

– Chúng tôi sắp đi suốt Rồng đây, ông bà có đi không?

Tiếng "ông bà", Khiết nói rất to để

Thu nghe rõ, vì chàng biết rằng Thu vẫn còn mẩn tiếc Chương. Song Chương chẳng nghĩ tới điều đó, đáp lại:

– Cám ơn ông, Chúng tôi không thể đi được.

Nhưng Tuyết hiểu: Nàng bĩu môi và hăm hăm cảm giận anh chàng khả ố kia. Cái tính nghịch ngợm của nàng bỗng lại ngùn ngụt bốc lên. Nàng cao tiếng cười chế nhạo rồi đáp:

– Xin mời ông đi trước, chúng tôi sẽ cùng đi ngay đây.

Chương chau mày có ý không bằng lòng. Tuyết thì thầm bảo Chương:

– Nó làm như cô kia ...

Nàng ngưng bật, ngẫm nghĩ vài giây rồi nói tiếp:

– Đi, mình ạ. Cứ đi. Nếu mình không đi thì nó cho là mình sợ.

– Sợ cái gì mới được chứ?

– Rồi mình sẽ biết. Ta cứ đến suối Rồng đã.

Chương và Tuyết yên lặng đi được một quãng thì ở đằng xa có hai người đàn ông ở bãi cát rẽ qua một con đường ngang gồ ghề đầy những tảng đá lớn để lên phố. Tuyết nhận ra ngay được một trong hai người là Văn, liền gọi. Chương chau mày bảo Tuyết:

– Mình gọi ông ấy làm gì?

– Để rủ cùng đi suối Rồng.

– Thôi, rủ họ làm gì, biết họ có đi không?

– Thôi vậy.

Tuyết có vẻ khó chịu, lạnh lùng đi bên cạnh Chương mà tâm trí như ở đâu.

Bỗng nàng như chợt nghĩ ra điều gì, quay lại bảo Chương:

– À này, mình ạ, chúng ta đừng đi suốt Rong nữa.

– Sao mình đổi ý kiến chóng thế?

Câu nói chế nhạo của Chương khiến Tuyết mỉm một nụ cười khinh bỉ mà thương hại. Nhớ lại những hôm Tuyết có tính chua chát, độc ác như thế, Chương rùng mình ghê sợ. Nhưng khi về đến nhà, Tuyết lại vui vẻ, tươi cười, âu yếm trò chuyện với Chương mà có phần lại âu yếm hơn mọi ngày. Rồi Tuyết xuống bếp giúp Vi làm cơm.

Cơm xong, Chương ngủ trưa. Tối hôm trước, câu chuyện xảy ra ở khách

sạn làm cho chàng bức tức, thức suốt đêm, nên hôm nay vừa đặt mình nằm là chàng ngáy liền. Tuyết ngồi đan cái mũ tắm biển luôn luôn đưa mắt ra hiên, băn khoăn như mong đợi ai.

Quả một lát sau có hai người rầm rộ và cười nói đi lên bậc đá. Tuyết vội vàng đứng cửa sổ đặt ngón tay vào môi, ra hiệu bảo im, rồi rón rén bước ra. Văn (vì hai người mới đến chính là Văn và Hanh) mỉm cười gật đầu và cao tiếng hỏi:

– Ông giáo có nhà không?

Lần thứ hai, Tuyết ra hiệu bảo nói sẽ rồi lại gần ghé vào tai thì thầm mấy câu khiến Văn ngẩn ngơ, đáp lại:

– Ô, thế à? Chúng tôi toan rủ ông bà đi Hải Phòng chơi, nhân tiện có ô-tô của ông Hanh.

Tuyết liếc mắt mắng yêu:

– Đốt đi! Ông với bà mãi... Có đi suốt Rong thì đi, chứ đi Hải Phòng thì chịu.

Hanh nhìn Văn:

– Đi suốt Rong cũng được.

Văn vui vẻ bảo Tuyết:

– Vậy Tuyết trang sức mau lên rồi đánh thức ông giáo dậy.

Tuyết vội gạt:

– Ấy chết! Chương mệt phải để cho ngủ chứ, mình em đi thôi.

Rồi nàng lại ghé vào tai Văn nói thầm, khiến Văn vui mừng hơn hở:

– Vậy hai anh chờ em ở đây một tí nhé. Em vào mặc cái áo, đánh qua lượt phấn là xong.

Một lát, Tuyết y phục cực kỳ trắng lệt, cổ quần khăn quàng, tay xách va-li nhỏ, đi ra. Hanh nói đùa:

– Đi chơi suốt Rong mà bà cẩn thận quá mang cả “san” cùng va-li, làm như đi đâu xa lắm.

Tuyết cười, tỏ ra người vô tư lự, rồi bí mật bảo Hanh:

– Biết đâu không đi xa?

Mười phút sau, ba người đến suốt. Bỗng Tuyết vừa vẫy tay vừa gọi:

– Ông huyện!Ồ, thú nhỉ, ông còn ở đây?

Khiết đang gập cái ống ảnh nhỏ. Ngẩng đầu lên thấy Tuyết, chàng chưa kịp nói câu gì. Tuyết đã hỏi luôn:

– Ông đến một mình à?

– Tôi đi với bà phủ và cô Thu.

– Vậy bà lớn đâu?

– Kìa!

Khiết trở cái nên cao, bên gốc cây đa già. Tuyết nhìn theo thấy bà phủ và Thu ngồi nghỉ mát trên đám rể cây. Nàng nói to cốt để hai người đàn bà kia nghe tiếng:

– Xin giới thiệu với ông người bạn rất thân của tôi, ông Văn, y khoa tiến sĩ.

Nàng vừa nói vừa vỗ tay vào vai Văn rồi trở Khiết nói tiếp:

– Ông huyện Khiết, chồng sắp cưới của cô Thu.

Hai người bắt tay nhau:

– Còn đây là ông... một ông phú thương ở Hải Phòng.

Khiết đưa tay bắt tay Hanh. Tuyết ngẫm nghĩ cái ống ảnh ở tay Khiết:

– Ông chụp cho tôi một cái nhé?

– Xin vâng.

Tuyết ngây thơ cười reo, vui mừng, rồi quay lại bảo hai người cùng đi với mình:

– Hai anh gọi lại cái đầu cho choáng một tí.

Trong khi Khiết sắp ống ảnh và Tuyết soi gương để đánh phấn và sửa lại mái tóc, thì Văn và Hanh cúi gọi đầu ở dòng suối chảy từ cái máng cọ xuống cái vũng nhỏ ở giữa mấy tảng đá lớn. Tuyết làm một ra vẻ thân mật nói đùa với Khiết:

– Chụp cho em thật đẹp kia nhé, để em tặng người yêu của em.

Khiết hỏi lại:

– Tặng ông giáo Chương?

Tuyết cười vang:

– Không, tặng cho anh Văn chứ. Còn anh Chương thì anh ấy yêu người khác đẹp mấy lần em kia, chứ em thì nước gì!

Câu ấy Tuyết nói thật to cốt để Thu nghe rõ. Quả thật Thu tò mò, muốn biết chuyện Chương, nói bà phủ đi xuống để trở về nhà. Tuyết ngả đầu chào vờ như lúc bấy giờ mới chột nhìn thấy hai người. Rồi nàng điềm nhiên thuật cho Khiết nghe một câu chuyện nàng bịa đặt ra:

– Anh Chương tốt lắm, ông ạ, rất tốt với bạn. Vì anh Văn, người yêu của tôi phải đi vắng một độ nên gửi tôi đăng anh ấy. Thế mà người tôi không biết, người ta dị nghị đủ điều. Song anh ấy vẫn nhin,

chẳng thèm phân trần nửa lời, chỉ cốt sao cho hết lòng với bạn mà thôi.

Khiết mỉm cười một nụ cười ngờ vực. Còn Thu thì nàng tin ngay là Tuyết nói thật. Câu chuyện vô lý thế, chứ vô lý nữa có lẽ cũng làm Thu được sung sướng. Bấy giờ Văn và Hanh đã chải đầu xong, đi tìm chỗ để đứng chụp ảnh.

Tuyết lấy chiếc khăn ren buộc vào cái “can” của Văn rồi vác lên vai, như vác lá cờ.

Chụp ảnh xong, Tuyết nói cảm ơn và chào bọn Khiết rồi vui vẻ kéo Văn và Hanh ra ô-tô để trở về Đồ Sơn. Bà phủ bảo Khiết:

– Đồ dĩ thỏa thế mà cậu cũng chụp ảnh cho nó!

Thu bấu môi tỏ vẻ khinh bỉ.

Sáng hôm sau, bà phủ và Thu đi chơi hóng gió mát ngoài bãi biển. Khiết thì đã về ngay từ chiều hôm trước, vì chàng ra Đồ Sơn không xin phép, nên không dám ở lâu.

Tình cờ hai người gặp Chương đang thong thả đi bên anh bắt ngao và rời rạc hình như để cho qua thời gian.

Nghe tiếng dép xẹt xẹt trên cát ướt, Chương ngẩng đầu lên, thì hai người đàn bà đã đến bên cạnh, khiến chàng không lẫn kịp. Bất đắc dĩ, chàng phải cất mũ chào. Bà phủ hỏi:

– Sao lâu nay không thấy ông lại chơi?

– Thưa cụ, cháu bận.

Bà phủ cười:

– Ra ngoài này chắc là không bận gì nữa. Vậy trưa mời ông lại nhà đánh tổ tôm nhé?

Chương ừ hử trả lời chẳng ra câu. Bà phủ nói tiếp:

– Ở đây tôi chỉ có hai việc tắm bể và đánh tổ tôm.

Thu tưởng nên nói bông một câu:

– Bẩm me, còn ngủ với ăn nữa chứ?

Chương cố nhách một nụ cười gượng để câu khôi hài của Thu đỡ nhạt. Rồi chàng ngả mũ toan quay đi. Nhưng chẳng biết vì tin lời Tuyết nói ban nãy, hay cố ý định trêu tức, mà bà phủ hỏi Chương:

– À này, ông giáo, hai ông bạn ông hôm qua đi với cái người con gái ông

quen ấy mà, nếu còn đây thì ông mời lại chơi nhân thể nhé?

Thu chau mày, cho là mẹ nói một câu hớ. Còn Chương thì chàng không đáp, cất mũ chào lần cuối rồi quay lưng đi thẳng.

Buổi trưa, vừa ăn cơm sáng xong và đương ủ rũ đứng ti lan can nhìn ra biển, Chương đã thấy người nhà bà phủ đến mời, Chương cũng muốn quên sự đau đớn, liền nhận lời ngay, và đi thay quần áo.

Bức thư từ biệt của Tuyết vẫn để trên bàn. Chương không thể nào không để ý đến được, tần mẩn cầm lên đọc lại lần này chẳng biết là lần thứ mấy.

Anh Chương,

Hơn bốn tháng, chúng mình ăn ở với nhau, tưởng quá lâu rồi. Em đã thề với em rằng bao giờ em cũng sẽ là của em, từ thế phách cho chí tâm hồn. Em không sao làm vợ, nghĩa là làm vật sở hữu của ai được.

Rồi anh chắc em sẽ nhớ anh, mà anh sẽ chẳng khỏi buồn rầu. Nhưng ta phải can đảm mới được, phải cố quên đi.

Em Tuyết.

T.B- Anh đừng tìm em vô ích. Em chẳng giấu giếm anh; em đi với Văn đấy.

Mà em yêu Văn hơn anh, anh đừng phiền. Và, chúng ta cũng không nên kéo dài cái đời sống chung của chúng ta ra làm gì. Sẽ có hại cho ái tình của chúng ta lắm lắm.

Chương thở dài, dăm dăm suy nghĩ rồi vò nát bức thư ném qua cửa sổ, chép miệng lắc đầu nói khẽ:

– Khốn nạn!

Chương đánh tổ tôm bên bà phủ mãi gần tối mới về ngủ, chẳng thiết ăn uống gì. Rồi sáng hôm sau, chàng về Hà Nội sớm.

II.5

Ở CHƯƠNG ĐỂ ĐI VỚI VĂN, TUYẾT CHO LÀ một hành vi rất tự nhiên, cũng tự nhiên như trước kia nàng rời Bảo đến ở với Chương. Là vì nàng coi thường tình ái, hay đúng hơn, nàng cho rằng tình ái chỉ là tình dục, thế thôi.

Nhưng đối với Chương, ái tình gần như là một sự thiêng liêng, nhất lần này, chàng lại mới yêu là một, yêu hoàn toàn, yêu nhục thể và tâm hồn. Tuyết tưởng

Chương sẽ quên nàng ngay, song chàng quên sao được ở trong một cái nhà đầy kỷ niệm của người yêu? Từ những cây hoa ở ngoài vườn tuy nay đã tàn cho chí những đồ dùng, những quần áo của Tuyết, cho chí cái dư hương còn phảng phất trong khắp các phòng.

Muốn tránh sự nhớ nhung, Chương cất biệt đi một nơi kín hết thấy những quần áo của Tuyết. Còn những hộp phấn, những lọ nước hoa thì chàng gói vào một bọc, rồi một buổi chiều, đem vút xuống Hồ Tây. Nhưng cái dư hương kia vẫn phảng phất trong các phòng, vẫn thoang thoảng trong lành không khí bao bọc lấy mình Chương.

Bực tức, Chương định đổi chỗ ở, thì một buổi chiều Tuyết trở về ...

Tuyết trở về lúc Chương đi tìm nhà.

Vẻ mặt buồn rầu, dáng điệu uể oải, Tuyết vào phòng khách ngồi phịch xuống cái ghế nệm dài. Nàng cũng chẳng buồn hỏi Vi xem Chương có nhà hay đi vắng. Như người mất trí nghĩ, nàng nhắm mắt gục đầu vào cánh tay.

Gần hai tuần lễ ở với Văn, người xưa, đã biến cải tâm tính nàng một cách sâu xa đến thế? Một cô gái lúc nào cũng vui, cũng cười với hiện tại, không hề bao giờ nghĩ đến ngày mai, có sao bỗng như mất hết nghị lực để sống? Văn ruồng rẫy nàng chẳng? Hay đó là kết quả của sự trụy lạc nhũ thế?

Nửa giờ sau, Chương về, Tuyết vẫn nằm gục xuống bàn. Giá thỉnh thoảng có một tiếng thở dài không làm cho hai vai nàng hơi đưa lên thì ai bước vào phòng trông thấy cũng tưởng nàng ngủ. Tiếng giày lộp cộp từ hiên đi vào. Ngáng đầu

lên, thoáng thấy bóng Chương, Tuyết vội quay mặt vào phía trong. Cái tính trâng tráo mọi ngày đã không còn nữa.

Tuyết vẫn tưởng Chương sẽ nổi cơn thịnh nộ và nói những lời tàn tệ, hay ít ra cũng có vẻ mặt lạnh lùng, khinh bỉ. Nhưng trái lại hẳn, chàng thản nhiên cất tiếng gọi Vi và bảo:

– Mợ đi chơi đã về. Vậy chiều nay có đủ thức ăn không?

– Bẩm đủ.

Chương treo mũ lên mắc, rồi ung dung đến bên Tuyết hỏi một cách rất tự nhiên:

– Em đi Lạng Sơn về có mệt không?

Tuyết hai tay bưng mặt khóc. Lần đầu Chương thấy Tuyết khóc. Thương

hại, chàng vuốt ve mái tóc người yêu, khẽ nói:

– Em chả nên thế, làm phiền lòng anh lắm.

Như không nghe thấy gì, Tuyết vẫn gục đầu xuống cánh tay, khóc nức nở.

Chương bỗng chau mày nhìn Tuyết một cách ghê tởm. Mấy hôm nay chàng vẫn đem những triết lý về sự sống ra tự an ủi, để quên nỗi nhớ thương. Song chàng có ngờ đâu Tuyết lại dám vác mặt về nữa. Vì thế chàng không nghĩ đến cách đối phó với Tuyết.

Nay thốt gặp mặt người yêu, chàng bối rối, và sự mừng rỡ hồn nhiên làm cho chàng quên hẳn lòng tức giận. Nhưng mấy phút sau, khi đã kịp suy xét, chàng chỉ nhận thấy Tuyết là một người đáng

ghê sợ, một con vật hung dữ đáng lánh xa.

Tuyết ngẩng mặt lên nhìn chàng. Đôi mắt ướt và dịu dàng của Tuyết bảo cho chàng biết rằng chàng đã nghĩ lầm. Cặp môi nhách một nụ cười, nụ cười đau đớn nhưng âu yếm, nói với chàng rằng Tuyết vẫn yêu chàng như xưa. Lòng căm hờn ngờ vực, khinh bỉ đã tiêu tán hết. Chỉ còn lại tấm lòng trắc ẩn. Se sẽ Tuyết nói, giọng thì thầm đầy những vẻ thành thật, mật thiết:

– Anh tha tội cho em.

Chương toan đáp:

“Em có tội gì mà anh tha?”. Nhưng chàng như lú lẫm tắc họng không nói được nên lời. Thì Tuyết lại tiếp luôn:

– Vâng, tội em thật không đáng tha.

Rồi Tuyết thuật lại những sự đã xảy ra trong gần hai tuần lễ nàng đi với Văn, từ khi gặp Văn ở nhà khách sạn Đồ Sơn. Chương phần tức giận, phần thương hại, dăm dăm đứng nghe, không nói một lời.

– Trừ anh ra, từ nay em không thể yêu ai được nữa.

Chương cười chua chát, nhưng Tuyết không lưu ý tới.

– Thật vậy, anh ạ. Đối với em, anh tử tế quá, nên khi rời anh ra, em không thấy ai yêu em nữa. Em coi như họ tự phụ rằng có tiền mua gì cũng được, mà em là vật sở hữu của họ. Cực nhục lắm, anh ạ. Trước kia, không bao giờ em tưởng đến sự cực nhục ấy, nhưng mấy tháng ở với anh, ái tình trong trẻo của anh đã làm cho tấm thân dơ dáy của em trở nên trong sạch mất rồi.

Chương cảm động. Chàng chỉ có một mục đích là đưa Tuyết về con đường ngay thẳng, song chàng nhận thấy đó là một sự không thể làm nổi. Chàng vẫn đoán chắc rằng chóng chầy thế nào Tuyết cũng bỏ chàng để đi với người khác.

Vì vậy nên hôm đọc thư từ biệt của Tuyết, Chương tuy cảm tức, đau đớn mà không kinh ngạc.

Chương ngẫm nghĩ tìm câu trả lời, tìm cách đối phó với Tuyết. Chàng không muốn tỏ cho Tuyết biết tính dễ tha thứ của chàng, nhưng chàng lại sợ rằng nếu nói tệ Tuyết quá thì nàng sẽ bỏ nhà đi, có lẽ không về đâu nữa, điều mà chàng lo sợ hơn hết.

– Anh giận em lắm phải không?

Câu hỏi của Tuyết làm cho Chương càng thêm lúng túng:

– Không.

– Anh không giận em thì sao anh lại không nói gì?

Rồi Tuyết nũng nịu:

– Chỉ tại anh ấy mà! Ai bảo anh cứ chiều em quá?

Chương quên hẳn lòng căm tức. Ôn tồn, chàng nói:

– Hôm nay nực lắm, Tuyết nhỉ? Tuyết có tắm không?

Thật ra, nghĩ đến thân thể Tuyết đã nằm trong lòng người khác, chàng ghê tởm. Tuyết ngoan ngoãn vâng lời ngay, đứng dậy lên gác.

Một lát nghe tiếng Tuyết gọi con sen. Chương vội chạy lên:

– Anh quên không bảo cho mình biết rằng con sen xin nghỉ phép về. Vậy mình nên mượn một đứa khác. Tuyệt có vẻ suy nghĩ rồi cười bảo Chương:

– Thôi, mình ạ, em không muốn mượn đứa ở nữa. Em làm lấy. Bắt đầu từ nay, chúng ta phải cần kiệm mới được.

Thấy Tuyết đổi tính nết, Chương mừng thầm.

Tuyết nói luôn:

– Rồi anh xem!

Tối hôm ấy, hai người chẳng khác gì một cặp vợ chồng mới cưới, cùng nhau bàn việc nhà việc cửa, Tuyết nhất định rút bớt các khoản chi tiêu, để dành tiền trả nợ. Nàng không quên rằng vì nàng, Chương đã mắc nợ hơn nghìn bạc.

III.6

MỘT THÁNG QUA, MỘT
THÁNG VỚI SỰ SỐNG ÊM
ĐỀM KÍN ĐÁO.

Chương tự phụ rằng đã cải thiện được một cô gái giang hồ. Cô gái giang hồ ấy, trước kia chưa từng biết ái tình chuyên nhất là gì, thế mà nay yêu được mình, yêu được mình như một người vợ đoan chính yêu chồng. Đến chơi nhà anh em bạn, chàng thường đem chuyện

Tuyết ra kể, mà bao giờ chàng cũng kết luận một câu:

– Thật tôi lấy làm lạ, tính nết Tuyết nay khác hẳn.

Trong anh em, những người năng đến chơi nhà Chương cũng nhận thấy điều ấy:

Tính nết Tuyết khác hẳn trước.

Còn Tuyết, Tuyết rất chăm chú làm đẹp lòng Chương. Càng thấy Chương tử tế với mình, vị nể mình, Tuyết càng hết sức chiều chuộng. Có khi nàng đoán ra những ý muốn của Chương, rồi thế nào nàng cũng đạt được những ý muốn ấy một cách rất cảm động.

Một tháng qua như thế.

Nhưng trong thời gian ấy, tâm hồn

hai người cùng không được bình tĩnh.

Chương luôn luôn sợ hãi điều gì sắp xảy ra. Chương coi sự yêu thương êm đềm, yên lặng như ấm nước vui vẻ reo trên ngọn lửa âm thầm cháy dịu. Chỉ một luồng gió thoáng qua, cũng đủ làm cho ngọn lửa bùng lên và nước trong ấm sôi sùng sục bắn tóe ra ngoài.

Tuyệt thì thỉnh thoảng ngồi một mình, chột rùng mình, ghê sợ. Nhất những buổi chiều mưa gió, sấm chớp, nàng đưa mắt nhìn trời, lắng tai nghe như có tiếng gọi ở chốn xa xăm. Nhưng sự nhớ ơn sự cảm động tấm lòng âu yếm chân thật của Chương vẫn còn thắng nổi sự căm dỗ huyền bí của một cuộc đời vô định.

Người nọ dò la ý tứ người kia như hai cánh quân vô địch dò thám lẫn nhau,

xoay chiến lược để kiểm chế lẫn nhau.

Chương quả quyết tin ở sức mạnh và ảnh hưởng của giáo dục và luôn luôn đem các thuyết về luân lý, về triết học, về tâm lý ra giảng cho Tuyết nghe. Dầu chán nản đến đâu, dầu khó chịu đến đâu, Tuyết vẫn cố nén lòng và vờ lưu ý đến những lời buồn tẻ của Chương. Chương thấy thế càng vui sướng, càng hăng hái chăm nom việc dạy bảo tình nhân. Đến khi chàng coi công việc chàng làm hầu như bốn phận, như trách nhiệm thì Tuyết đã ngấm nhiên trở thành một cô gái giả đạo đức, hoàn toàn giả đạo đức.

Là vì thấu hiểu Chương, biết Chương ưa những điều luân lý gay go, nàng cố luyện tâm hồn nàng theo vào khuôn khổ. Nhưng than ôi! Tâm hồn ta khó lòng biến cải được. Ta muốn có những tính tình của người tức là ta đã trở nên

giả dối, nghĩ một đường đi một ngã.

Lúc đầu Tuyết vẫn thành thật muốn cải hóa. Sự giả dối chưa hề xuất hiện.

Rồi vì thói quen, cũng như thói quen đã đem lại cho ta những nét xấu khác, sự giả dối dần dần chiếm đoạt linh hồn Tuyết, như cỏ tranh mọc rất mau trong thửa ruộng bỏ hoang.

Thật vậy, hôm mới trở về, Tuyết chỉ có một tấm lòng hối hận, và một ý chí sửa lỗi. Nàng làm việc như một người nội trợ đảm đang, hầu hạ Chương như một đứa thị tì ngoan ngoãn. Nhiều việc làm của nàng rất tầm thường đã tỏ cho Chương thấy nàng âu yếm biết bao.

Một lần, Chương thấy nàng pha một cốc cà phê, liền hỏi sao nàng không uống. Nàng trả lời rằng đã chừa cà phê từ lâu,

vì uống cà phê không ngủ được.

Nhưng luôn mấy hôm, Chương thấy nàng pha lại để uống nước thứ hai thì chàng mừng thầm rằng sự thay đổi - ảnh hưởng của giáo hóa - đã bắt đầu:

Tuyết trở nên một người đàn bà cần kiệm.

Có khi cần kiệm thái quá làm cho Chương sinh ngượng vì cái tính keo bần bủn xỉn của Tuyết. Mỗi lần nàng kì kèo mè nheo bấp Vi về một xu, một trinh tiền chợ tính lắm hay mua đắt là một lần chàng ôn tồn, vui vẻ khuyên răn nàng và giảng cho nàng nghe một bài luân lý về sự phân biệt tính cần kiệm và tính biển lận.

Thật ra, chàng sung sướng nhận thấy Tuyết đã nghĩ tới giá trị đồng xu.

Chàng có ngờ đâu rằng đó chỉ là một sự quá khích trong khi ta quá sốt sắng sửa mình.

III.7

MỘT BUỔI CHIỀU TRONG NHỮNG BUỔI CHIỀU TUYẾT ngồi một mình buồn tẻ, ngây ngất trông qua cửa sổ nghĩ tới hiện tại và tương lai. Sự lo ngại vẫn vờ vừa thoáng qua tâm hồn nàng khiến nàng cảm thấy - tuy cảm thấy một cách lơ mờ- sự trống rỗng của đời nàng.

Chương đi dạy học ở trường tư chưa về. Đã mấy tuần nay vì muốn thực hành bản chương trình tiết kiệm, nàng khuyên

Chương dạy học tư để kiếm thêm tiền.

Chương vẫn tỏ lòng cảm ơn nàng về việc ấy, mà nàng vẫn lấy làm tự phụ đã giúp Chương được việc ấy. Nhưng chiều hôm nay, nàng nhận thấy rằng đó là một sự bủn xỉn, nhỏ nhen:

“Tiền! Can chi mình phải nghĩ đến tiền!”

Có ai cười nói từ ngoài cổng đi vào. Nghe tiếng quen quen, Tuyết nhìn ra, rồi vui vẻ đứng dậy chạy vội xuống sân, kêu:

– Trời ơi! May quá, mời hai chị vào chơi.

Tuyết tưởng như hai người bạn đem lại cho nàng sự vui đã mất, những ngày sáng sủa đẹp đẽ của quãng đời phóng đãng khi xưa.

Trong hai người đến chơi, một người, cô Thúy, là bạn láng giềng cũ của Tuyết, khi Tuyết còn thuê nhà ở riêng trong một khu phố hẻo lánh kia:

Thúy lúc đó là đang là vợ một viên đội Tây kiết.

– Lâu nay không gặp, nhớ quá.

Tuyết chẳng biết nói câu gì để trả lời Thúy, nhắc đi nhắc lại mãi:

– Quý hóa quá, quý hóa quá!

Thúy nhìn bạn, hơi lấy làm lạ:

– Học đâu được cái giọng quê mùa ấy thế?

– Quý hóa là cái quý gì?

Bấy giờ Tuyết mới nhận ra rằng thói quen, nàng đã nhiễm cử chỉ và ngôn ngữ

của tình nhân. Bẽn lẽn, nàng nhìn bạn, nói lảng:

– Chị Lan bây giờ ở đâu nhỉ?

– Chẳng ở đâu cả, vẫn ở nhà thôi.

Tuyệt cười:

– Thế lại còn bảo chẳng ở đâu cả.

– Ở nhà thì sao gọi ở đâu được?... À này, hôm nay gặp Văn.

Tuyệt, cặp má đỏ ửng, nhìn ra sân, vờ lơ đãng không nghe. Lan nói luôn:

– Hôm qua gặp Văn, Thúy với «moa» đương lớn vồn ở «Luy-xi» thì Văn gọi.

Hắn đi với... với ai, Thúy nhỉ?

– Hanh.

– Ừ, với Hanh. Rồi cả đêm hôm qua,

bốn đứa lu bù ở tổ quỷ đảng Hàng Đầy.

Tuyết rùng mình, lo lắng nhìn đồng hồ treo.

– Ấy, Văn nói chuyện «moa» mới biết «toa» ở đây đấy chứ... Nhưng làm gì mà lăm la lăm lét, nhìn ngược nhìn xuôi thế?

Thật vậy, Tuyết luôn luôn xem giờ và ngó ra cổng.

– Nhà tôi sắp về.

Tuyết cho là mình nói hớ chữa liền:

– Chương sắp về.

– Sắp về thì sao? Cậu sợ nó thế kia à?

– Nó ghen lắm kia.

Thúy vỗ tay cười rộ:

– Ô! Khá nhỉ! Ngày nay Tuyết lại sinh ra nhát nhểc nữa kia đấy.

Lan cũng cười, nói tiếp:

– Trời ơi! Chị Tuyết tôi mà lại sợ nó ghen!

Tuyết muốn lảng sang chuyện khác, cầm vạt áo Thúy ngấm nghĩa:

– Hàng bom-bay này nhẽ lắm nhỉ?

– Xoàng chứ nhẽ gì mà nhẽ, chị cứ giễu mãi... Nhưng này, sao bây giờ chị ăn mặc lòi thoi thế? Với lại không có tiền mua phấn hay sao mà mặt để mộc mạc trông như cô bé nhà quê thế kia?

– Tôi ở nhà nên không đánh phấn đấy chứ.

– Vậy đánh phấn đi, rồi lại chơi đặng này với chúng tớ một lát.

Tuyết ngân ngại:

– Hẳn sắp về... Thôi, để khi khác.

Lan lạnh lòng kéo Thúy đứng dậy:

– Thôi vậy, chúng tôi về vậy.

Tuyết ngẫm nghĩ. Nàng bỗng có dáng quả quyết bảo bạn:

– Hai chị ngồi chờ tôi một tí, tôi xuống ngay nhé.

Rồi nàng chạy tuốt lên gác. Khi điểm trang xong, và trông vào gương thấy nhan sắc đổi khác hẳn, nàng mơ màng nhớ ngay tới quãng đời vui sướng. Cô thiếu nữ đứng trong gương đối với nàng như người xưa hiện về, một người chết sống lại, và hoạt động trong lành không khí mịt mù, huyền bí. Cho đến cả cái hoàn cảnh xưa cũng như đương bao bọc lấy mình nàng.

Một dịp cười dưới nhà đưa lên ròn rã. Tuyết đắm đắm nhìn vào gương, tưởng tượng hiện lên và đứng quây quần lấy nàng, hết thấy những bạn chơi bởi thuở trước. Nàng cũng cất tiếng cười đáp lại, cảm thấy tâm trí nhẹ nhàng, khoan khoái lâng lâng.

Vừa hát nghêu ngao, nàng vừa bước xuống gác. Một phút quên lãng sự giả dối, sự gìn giữ buộc đã khiến linh hồn chân thật, phóng đạt, sùng sục, sôi nổi trong trái tim, trong mạch máu.

Thấy vẻ mặt nàng tươi tắn, đôi má nàng hồng đào, cặp mắt nàng sáng quắc, Thúy thì thầm bảo Lan:

– Con điên nó đã lên đấy. Ngày xưa ở gần nhau, mỗi khi con điên nó lên là nó làm đến buồn cười.

Tuyết phưỡn ngực đi lại chỗ hai người:

– Hai cậu xem tôi có còn là Tuyết năm xưa nữa không?

Thúy nghiêng đầu ngắm nghía, khen:

– Hơn! Đẹp hơn!

Lan nói tiếp:

– Ủ, “toa” đẹp hơn thật đấy! Có lẽ vì độ này ít thức đêm, ít lu bù chứ gì.

Thúy cười:

– Chuyện! Bây giờ đã là bà đốc thì phải chững chạc ra phết chứ!

Tuyết vẫn hát huyền thuyên, chẳng lưu ý đến những lời bình phẩm. Lan kéo tay nàng:

– Có em đi cho người ta bảo cái này

không. Bây giờ thì đi chơi thôi!

– Đi đâu?

– Lại đảng Hàng Đầu.

Thúy vui vẻ:

– Ủ, phải đấy! Đi!

Tuyết ngây người suy nghĩ một phút rồi hỏi:

– Nhà ai đấy nhỉ?

– Nhà Bàng.Ồ! Chị chưa lại chơi lần nào à?

Tuyết lại mơ mộng như ban nãy. Theo chị em bạn đến những nhà không quen biết rồi ngủ một hai đêm ở đấy, ngày xưa Tuyết cho là rất thường. Ngay bây giờ, nàng còn tưởng tượng thấy mùi khói thuốc phiện thơm ngào ngạt, mùi men

sâm-banh bốc nồng nàn ở trong một căn phòng nhỏ, ẩm cúng, trang hoàng theo kiểu tối tân. Trong khi Tuyết như đương sống lại một quãng đời qua, thì tiếng Lan thỏ thẻ dịu dàng bên tai:

– “Moa” nghe nói bây giờ “toa” khổ sở, nghèo kiệt lắm, phải không?

Tuyết đứng im, không trả lời. Lan lại nói:

– “Moa” cũng chịu “toa” gan thật, ở mãi được với lão giáo gàn ấy ... Hẳn nợ như chúa chổm, phải không? “Moa” thấy Hanh bảo thế. Có nhan sắc như “toa” thì làm một bà hoàng, mới xứng đáng.

Tuyết vẫn không trả lời, Lan nói tiếp:

– À, “toa” có nhớ Hanh không nhỉ? Hẳn bảo hẳn gặp “toa” ở Đồ Sơn. Hẳn giàu lắm, “toa” ạ. Hôm nợ ra Hải Phòng,

sáu đứa chúng “nu” xếp như cá hộp lên ô-tô của hắn. Buồn cười quá!

Lan ghé tai Tuyết thì thầm mấy câu, khiến Tuyết càng do dự. Lúc bấy giờ có tiếng giày ở cổng đi vào. Tuyết giật mình như tỉnh giấc mộng. Nhưng Lan không biết, vẫn còn nói:

– Đi! Lại ngay chẳng họ chờ!

Tuyết bấm Lan bảo im. Chương đã vào đến phòng khách ngả đầu chào rồi dăm dăm nhìn Tuyết, hỏi:

– Mình định đi chơi đâu đấy?

Tuyết luống cuống trở hai bạn, giới thiệu với tình nhân:

– Chị Lan, anh ấy làm... anh ấy buôn bán ở Hải Phòng. Còn đây là Thúy làm... bà đỡ.

Chương lại ngả đầu chào một lần nữa:

– Mời hai bà ngồi chơi.

Chàng toan bước lên gác thì Lan cố lấy giọng nhu mì, chân thật nói với chàng:

– Chúng tôi xin phép ông cho bà đi chơi với chúng tôi một lát...

Nhoẻn một nụ cười rất tình, nàng nói tiếp:

– Có được không ạ?

Chương cũng cười, đáp lại một cách rất thẳng thắn:

– Thưa bà được.

Tuyệt nhìn Chương lo ngại thì chàng lại bảo:

– Kìa, sao mình không đi chơi với các bà ấy?

Rồi chàng nói với Lan và Thúy:

– Lâu nay nhà tôi chẳng đi chơi đâu.

Thúy cười:

– Vâng, tôi biết. Bây giờ chị tôi tu lắm.

Tuyết rùng mình. Cái giọng giả dối của cánh bạn chơi bởi, nàng nhận thấy trái ngược hẳn với giọng thành thật, không một chút nghi kỵ của Chương. Hồi hận, nàng nhìn Chương, như van chàng giữ mình ở nhà. Nhưng Chương ung dung bước lên gác. Lan khúc khích cười bảo Tuyết:

– Thằng già gốc tệt! Bảo sao cũng nghe... Vậy ta đi thôi.

Tuyết lắc đầu:

– Thôi, hai chị đến, tôi bận không đi được.

Thúy chau mày:

– Bận cái gì?

Hai người bạn cố nài nỉ, nhưng Tuyết nhất định từ chối. Nàng không muốn lừa dối một người dễ tin như Chương...

Mười lăm phút sau, Chương ở trên gác xuống thấy Tuyết chống tay vào cằm, ngồi mơ mộng. Chàng lại gần sẽ đụng vào vai nàng, khiến nàng giật mình quay lại.

– Mình không đi chơi?

– Không.

– Sao lại không đi?

- Không muốn đi.
- Minh sao vậy?
- Chẳng sao cả.

Cái tính khó chịu của Tuyết thường có. Chương đã quen lắm. Chàng không hiểu mà cũng không tìm ra để hiểu vì sao Tuyết bỗng có lúc buồn rầu, cáu kỉnh như thế.

Nhưng trái với mọi lần nàng ủ rũ, ngây ngất vì nhớ lại những ngày vui thú đã qua, lần này nàng chỉ khó chịu vì tính quá thật thà của Chương. Lừa dối một người đa nghi, hay ghen, hay nói bóng nói gió, nàng cho là một sự rất thường, xứng đáng với hạng đàn ông ấy. Nhưng lừa dối, một người không hề lưu ý đến sự lừa dối, coi kẻ lừa dối mình như vẫn trung thành thì thật là làm một việc rất

ghê tởm, xấu xa. Chương nhắc lại câu hỏi:

– Nhưng Tuyết làm sao thế mới được chứ?

– Đã bảo chẳng làm sao cả mà lại.

– Mặc kệ vậy!

– Phải đấy, cứ để mặc xác tôi là hơn hết.

Chương lảng ra sân. Một lúc sau vào, chàng vẫn thấy Tuyết ngồi y nguyên như cũ. Chàng đến gần, âu yếm:

– Hình như Tuyết khó ở thì phải.

Bấy giờ Tuyết hơi hối hận về lời nói không được ôn hòa của mình, yên lặng ngồi nghe.

– Anh xem ra hơn tuần lễ nay, Tuyết

kém ăn, kém ngủ. Nếu Tuyết cần uống thuốc thì anh đưa lại chữa ở bệnh viện của một người bạn...

Hai chữ bệnh viện khiến Tuyết rung mình nghĩ đến Văn. Chương lại nói tiếp:

– Phải đấy. Tuyết nên chữa cho được khỏe mạnh...

– Nhưng tốn tiền lắm, mình ạ.

– Không đâu. Minh là bạn của anh...

– Được!

Tuyết đứng dậy hấp tấp lên gác như để lấy vật gì đó bỏ quên. Chương có ngờ đâu rằng vì nghe thấy chàng đọc đến tên một anh tình nhân cũ. Tuyết đã vội vàng bỏ chạy.

II.8

MỘT NGƯỜI BÀ CON CỦA
CHƯƠNG CÓ CÁI ẤP ở
làng Khương Thượng, rộng độ ba, bốn
mẫu và giao cho vợ chồng một người
nhà quê có họ xa ở đấy trông coi.

Chủ ấp cũng chưa nghĩ gì đến mở
mang trồng trọt, chỉ cốt có một nơi
thoáng đảng, mát mẻ để thường thường
đưa bạn bè về chơi nơi thôn dã. Vì thế,
ông ta mới dựng tạm một cái nhà gỗ tạp
lợp lá, và xây một cái sân quần bằng gạch

vụng trộm với vôi, cát, để thỉnh thoảng cùng anh em về tập dượt tiêu khiển.

Trước kia, khi còn hoàn toàn theo chủ nghĩa độc thân, Chương không một chủ nhật nào không đến ấp nghỉ ngơi. Sáng sớm chàng rủ một vài người bạn thân đem sách, vác cần câu, cưỡi xe đạp, mang theo cả thức ăn nữa, rồi anh em xuống ở đây cho mãi tới gần tối mới trở về Hà Nội.

Đã luôn mấy tháng nay Chương không đến ấp. Chàng không muốn phô Tuyết với anh em bạn. Hai lần Tuyết bỏ đi với tình nhân cũ khiến chàng ghê sợ đám bạn bè. Một lẽ nữa. Chương cho rằng rủ Tuyết về chơi vùng thôn quê là một sự mai mỉa đối với nàng. Tầm linh hồn khô khan với một đời vật dục còn biết cảm động gì, còn biết hưởng sao được những thú thi vị, còn biết sao ngấm

được những cảnh nên thơ?

Nhưng sáng hôm nay, Chương chợt có tư tưởng ngộ nghĩnh, muốn đưa Tuyết về chơi ấp.

Là vì chàng thấy Tuyết buồn mà chẳng biết làm thế nào để Tuyết vui. Đã hai, ba lần chàng moi óc tìm những câu chuyện khôi hài ngớ ngẩn, nên cái cười miễn cưỡng ở cặp môi không thoa sáp của nàng chỉ là bông hoa héo rũ dưới ánh nắng mùa hè gay gắt.

Nhân Chương nói chuyện đến người nhà quê, Tuyết cũng chêm liều một câu bình phẩm để tỏ vẻ với chàng rằng mình vẫn nghe:

– Ô! Nhà quê thì thú lắm nhỉ!

Mắt Chương long lanh hy vọng. Chàng tưởng đoán được lòng sở thích

của người yêu. Đã mấy hôm nay, chàng chỉ sẵn đón muốn biết Tuyết ứng mua gì, bằng lòng đi chơi đâu, cho được khỏi buồn. Vì thế, khi nghe Tuyết tỏ ý miễn quê, chàng liền hỏi:

– Mình yêu phong cảnh thôn dã lắm, phải không?

Tuyết như vừa tỉnh ngủ, ngớ ngẩn hỏi lại:

– Thế à?

– Vậy thì ta về quê chơi nhé?

Tuyết tỏ ý khó chịu:

– Về quê anh?

– Không, về chơi một làng gần đây thôi.

Tuyết, giọng khinh bỉ:

– Lại về chùa Láng như những cặp tình nhân hay mộng hay mị ấy chứ gì!

– Không, về nhà quê thực kia.

Chương liền kể cho Tuyết nghe lai lịch cái ấp Khương Thượng rồi vui vẻ bảo nàng sửa soạn trang sức để cùng về chơi. Tuyết uể oải vâng lời. Nàng chán nản đến nỗi mấy ngày nay chẳng thèm chải lại hay làm phật ý Chương nữa.

Nhưng khi trên xe điện bước xuống, khi rẽ sang một con đường đất đỏ vào làng, Tuyết bỗng trở nên vui sướng, cười khanh khách bảo Chương:

– Minh ạ, lâu lắm, em mới lại trông thấy nhà quê. Thú quá nhỉ?

– Thế à?

Rồi Tuyết nói huyền thuyên, cười

luôn luôn, hỏi tên từng cây, từng con chim, từng con trùng. Có khi nàng rẽ xuống ruộng, xòe bàn tay se sẽ xoa lên những cây lúa mới cấy, màu xanh vàng trông mơn mớn non tươi. Chương đứng trên đường mỉm cười ngắm nghía nàng chạy nhảy như đứa trẻ mà hồi tưởng lại thời kỳ còn nhỏ. Nhất, khi thấy nàng lom khom, một tay kéo cao ống quần, một tay rình chớp con châu chấu, thì chàng không thể nhịn được bật cười được.

– Tuyết của anh còn bé bỏng quá.

Tuyết cười như nắc nẻ, vờ bẽn lễn lấy khăn lau tay, bảo Chương:

– Ở nhà quê sung sướng lắm, mình ạ.

– Hay ta về quê ở đi?

Tuyết nũng nịu:

– Ô, phải đấy, mình ạ.

Một lát sau, hai người tới cổng ắp, một cái cổng chống ken bằng cành rào.

Chương quen hết thấy mọi người ở coi ắp, cất tiếng gọi.

– Na ơi!

Tức thì tiếng sủa dữ dội của mấy con chó đáp lại liền. Tuyết sợ cuống quýt, ôm chầm lấy tình nhân.

– Trời ơi! Nó cắn chết em bây giờ.

Bấy giờ một đứa con gái chừng mười lăm tuổi chạy vội ra, vui mừng chào Chương:

– Ô kìa ông giáo! Lạy ông ạ.

– Thầy u em có nhà không?

– Bẩm ông, u con có nhà. Hôm nay ông về có một mình?

Tuyết ở sau tiến lên nói:

– Chẳng hay mình là gì đây, em?

Na cười, chào:

– Lạy bà ạ. Nhưng mọi khi ông giáo về chơi với nhiều ông khác nữa cơ.

Nghe tiếng ồn ào, một đứa con gái nhỏ ẵm nách một thằng bé vào khoảng hai, ba tuổi, cùng một thằng nữa, độ lên bốn, lên năm ở trong nhà chạy ra.

Chúng nó nhận ra ngay được Chương và reo mừng vui vẻ, quây quần lấy chàng.

Tuyết chun mũi tỏ ý ghê tởm. Vì đứa con gái và thằng bé nó ẵm trong tay một cách nặng nề như con mèo tha con mới đẻ, đều chốc và đau mắt. Còn thằng bé

đi bên cạnh thì gầy còm tựa bộ xương trên cổ có chắp cái đầu kếp xù, mà nặng nề quá, hình như chỉ chực rơi.

– Na con, lấy tao mượn hai cái cần câu thật tốt rồi tao cho tiền.

Con bé ẵm em vội vàng vừa chạy vừa quay cổ lại nói:

– Con lấy cần câu của thầy con cho ông nhé?

Chương đưa Tuyết đi qua sân để lên nhà trên thường vẫn đóng cửa nếu không có chủ hay bạn hữu của chủ về ấp chơi. Vợ người coi ấp đang mở các cửa sổ, chạy ra hiên chấp tay chào.

– Bác Na vẫn mạnh đấy chứ?

– Cảm ơn ông bà, nhờ trời cũng khá.

Cả gia đình bác Nàng (người nhà quê

thường gọi nhau bằng tên con) tấp nập rộn rịp, nào kẻ đi lấy thau, nào người đi đun nước vì ai ai cũng hiểu rằng mỗi khi có khách của chủ về ấp đánh quân hay câu cá là một dịp kiếm được lời.

Nhất là đối với Chương, họ lại càng xoắn xít, hầu hạ chu đáo, vì họ biết bao giờ Chương cũng rộng rãi.

– Na ơi, đun nước mau lên. Chết to vào cho chóng sôi.

Tuyết tò mò ngắm nghía bác Na, một người đàn bà đảm đang, nhanh nhẹn tuy tuổi có lẽ đã ngoài bốn mươi.

– Này bác, bác trai đi đâu?

– Thưa bà, nhà tôi đi cúng giỗ ở đằng ông lý.

Rồi chẳng đợi Tuyết hỏi, bác Na đem

chuyện mình kể cho nghe. Bác lấy chồng từ năm mới mười bảy. Mười tám đẻ con. Nhưng số bác vất vả, hữu sinh vô dưỡng đến bốn lần. Mãi năm bác hai mươi bảy tuổi mới đỗ con đầu, cái Na, năm nay mười lăm tuổi.

Tình cảnh nhà bác? Nào có ra sao, chồng bác nghèo. Bác phải nai lưng ra làm ăn vất vả quanh năm. Ngày xưa còn khỏe thì bác đi mò cua, bắt ốc, có khi chung phần với chị em thuê tát một vài cái ao, cái chuôm. Nhưng bây giờ, bác yếu lắm rồi, bác không thể làm việc nặng nữa, chỉ đi bắt sâu cho cây hay vun xới nhè nhằng mấy luống rau quanh nhà mà thôi.

– Thưa bà, đẻ mười một bận rồi còn gì.

Tuyệt nghe câu nói mà rùng mình.

Trời ơi, đẻ như thế thì có khác gì con lợn nái? Nếu người đàn bà mà chỉ có việc đẻ thì đời thật tẻ ngắt. Buột mồm, Tuyết hỏi:

– Bác đẻ làm gì lắm thế?

Ngây thơ, bác Na đáp:

– Còn biết làm thế nào để giữ được cho không đẻ nữa?

Tuyết hơi ngượng về câu hỏi vô lý của mình, nhất người mà Tuyết hỏi chuyện lại là một người đàn bà nhà quê chất phác, chẳng hiểu chi như Tuyết những lạc thú của ái tình nhục thể. Tuyết càng ngượng khi bác Na hỏi lại một cách rất tự nhiên:

– Thưa bà, bà được mấy các cậu, các cô?

Tuyết quay mặt nhìn ra sân nói sẽ:

– Chưa.

– Thảo nào mà trẻ đẹp thế. Người ta để nhiều chỉ tổ chóng già.

Đó là một câu an ủi khéo. Người nhà quê họ rất giỏi về khoa nói chuyện, mà ta không ngờ. Khi họ lỡ lời, họ chữa đến tài để khỏi làm phật lòng kẻ khác nhất là đối với bác, kẻ ấy lại là một bà sang trọng sắp sửa cho bác tiền.

Tuyết thì Tuyết vụt nghĩ đến con, thằng bé mà nàng xa cách đã năm năm nay, từ đó nhẵn nay không một lần nàng nhìn thấy mặt. Ngoài sân sau, mấy đứa trẻ ở bên đồng rạ, Tuyết nghĩ lẫn lẫn, lẩm bẩm nói một mình:

– Có lẽ năm nay nó cũng chạy chơi lon ton như thằng bé kia rồi.

Tưởng Tuyết hỏi chuyện, bác Na trả lời liêu:

– Thưa bà, vâng, các cháu nghịch lắm ạ.

– Thằng bé tên gì thế bác?

– Thưa bà, tên cháu là Rô. Ấy, hôm ấy tôi đi bắt được một giỏ cá rô về thì sinh hạ cháu. Vì thế tôi đặt tên cháu là Rô.

Tuyết cười ngất, quên cả sự buồn rầu khi nãy. Lịch sử những người nhà quê thật là giản dị, mà tư tưởng họ thật là thẳng thắn và gần những sự xảy ra hằng ngày quá.

– Sắp ở cũ, bác còn đi bắt cá ư?

– Thưa bà, chả làm thì lấy gì mà ăn. Năm ổ được năm, sáu hôm là nhiều. Rồi

lại phải đi làm để kiếm ăn.

– Thế bác trai?

Bác Na bữu môi một cách khinh bỉ:

– Nhà tôi thì nói làm gì? Chả biết một việc gì. Ấy thừa bà, các bác khóa dở dang như thế cả đấy, đi cày không biết, đi làm thợ, làm thuyền cũng chẳng xong. May mà ông chủ giao cho coi cái trại này, không thì cũng đến khổ, đến đói nheo nhóc với đàn con.

– Vậy bác không có nhà ư?

– Ấy, trước cũng có đấy. Nhưng bây giờ bán cho ông chủ ấp rồi, vì ông chủ đây có họ

Bác Na, ghé tai nói nhỏ:

– Kể ra thì ông chủ còn là cháu họ nhà tôi cơ đấy. Nhưng giàu làm chị, khó

làm em, phải không thưa bà? Mình nhờ vả người ta thì cũng phải lễ phép chứ.

Bác Na nói huyền thuyên, kể lể chẳng thiếu chuyện, luôn mồm viện những câu tục ngữ, phong dao để chứng thực cho lời mình nói. Thí dụ bác muốn tỏ cho Tuyết biết tại sao bác phải vất vả làm việc thì không thể nào bác quên câu «vì chàng, thiếp phải bắt cua, những như thân thiếp, thiếp mua ba đồng».

Giữa lúc ấy, Chương ở ngoài vườn trở về, tay cầm hai cái cần câu, bảo Tuyết:

– Đi câu đi.

– Ô, thú nhỉ. Đi câu.

– Bẩm ông bà có mời chưa? Hay để con bảo cháu đi đào giun.

Chương đáp:

– Cảm ơn bác, tôi đã có đủ các thứ rồi. À, bác có nón cho mượn một cái.

– Bẩm bà dùng nón phải không? Để lấy nón cháu Na. Nó vừa mua được cái nón mới đẹp lắm.

Bác Na chạy xuống nhà dưới. Một lát bác mang lên một nón ba tầm rất xinh xắn đưa cho Tuyết. Tuyết đội lên đầu, đứng khoanh tay, hỏi Chương:

– Có đẹp không, mình?

Chương ngấm nghĩa người yêu, trong lòng vui sướng:

– Mình đẹp lắm!

Bác Na thấy vợ chồng ông giáo nói chuyện với nhau như trẻ con, thì lấy làm ngượng, đi lảng ra phía sau.

Chương và Tuyết đến ngồi câu bên

gốc cây sung. Thân và cành cây xù xì vì trẻ con luôn luôn bám chặt để lấy nhựa. Lá sung to bản rủ rườm rà xuống mặt nước, và trông sắp bóng thành những chấm đen vẽ đậm nét lên nền trời xanh trong, vờn mây trắng. Nước ao yên tĩnh. Thỉnh thoảng một con cá quẫy hay một quả sung rụng làm mặt nước đương phẳng lặng rạn ra một chỗ, rồi vết rạn lan tròn rộng mà dần dần biến mất.

– Anh Chương!

– Suyt, im!

Chương vừa thấy cái phao nút chai nhỏ động đập nhấp nhô. Tuyệt nín thở, ngồi chờ, thì Chương đã giật lên ở đầu dây câu một con cá nhỏ, vừa bằng ngón tay cái. Tuyệt chạy lại reo hỏi:

–Ồ thích nhỉ! Cá gì thế anh?

Chương cầm con cá trong tay, ngắm nghĩa có vẻ tự đắc lắm.

– Con cá rô!

Tuyết nhớ tới câu chuyện bác Na kể ban nãy, câu chuyện đặt tên con là Rô vì hôm để nó bác bắt được một giỏ cá rô. Buồn rầu, nàng trở về chỗ cũ ngồi thờ người mơ mộng ...

– Mình sao thế?

– Không! Em có sao đâu?

Đã lâu nay, Tuyết không hồi tưởng lại thời còn nhỏ. Sống cái đời hiện tại, náo nức, tung bừng, nàng bị những khoái lạc vật chất lôi kéo như khúc gỗ lênh bênh bị dòng nước chảy xuôi lôi kéo đi nơi vô định. Vì thế, không mấy khi nàng được tĩnh tâm, tĩnh trí mà nghĩ tới mình, mà nhớ tới quãng đời đã qua.

Nay ở giữa một nơi thôn quê vắng vẻ, xa hẳn chốn thành thị huyên náo. Tuyết bỗng thấy như vẽ ra trước mắt một cảnh tượng quen quen. Nàng tưởng đã sống ở nơi đó một thời gian quá khứ mà chỉ nhớ mang máng như trong giấc mộng mơ hồ.

Cái ao nước tù trong xanh, cây sung rễ mọc nổi trên mặt đất tựa như con rắn trần, đã mọc thích, khóm chuối lá to bằng màu xanh vàng như một đám tàn quạt phe phẩy theo ngọn gió và che mát rợp hẳn một góc vườn bên những luống khoai lang, khoai sọ; cảnh đó gợi trong ký ức Tuyết, nhiều câu chuyện ngây thơ thuở xưa. Tuyết cảm thấy sự buồn chán dần dần đến lấn tâm hồn. Nàng rùng mình, tự hỏi: "Ta còn cảm động được ư?"

Nào có chi lạ! Những kẻ giàu tính tình lãng mạn, phóng đãng, khi sống theo lòng sở thích của mình thì tưởng rằng mình đã trở nên trơ như sắt đá. Kỳ thực đó chỉ là một cách tự dối mình, một cách sống ô ạt để cải bản tâm yếu đuối của mình không biểu lộ ra được: sự sống của liễu, sau khi đã trót lắm lỡ, hay bị thất vọng về tình duyên.

Vì thế, nay ngắm một cảnh dịu dàng êm ái ở chốn thôn quê, Tuyết bỗng thấy nảy ra trong tâm hồn những tính tình mà lâu nay nàng không có nữa: Thương tiếc, nhớ nhung, lo lắng, cho đến cả lòng hối hận ...

Chương gác cần câu lên cọc cầu ao, rón rén lại sau lưng Tuyết đương ngồi mơ mộng trên đám rể sung, mắt đắm đắm nhìn cái phao hơi rung động. Chương vỗ tay lên vai tình nhân, hỏi sẽ:

– Mình nghĩ gì vậy?

Tuyết quay lại chau mày gắt:

– Làm em giật mình? Không, em không nghĩ gì cả.

– Tuyết ngắm cảnh nhà quê, có nhớ ngày còn bé không?... À, mà ngày còn bé, em có ở nhà quê không nhỉ?

Tuyết nói dối:

– Không, anh ạ.

– Anh thì ngày còn bé, tết nào và kỳ nghỉ hè nào, anh cũng về quê. Vui thú lắm, chiều mùa hè cùng bọn trẻ chăn trâu ra cánh đồng thả diều. Dãi nắng người đen thui, nhưng khỏe lắm.

Tuyết buột miệng đáp:

– Thế thì giống anh cả em quá! Anh ấy cũng vậy, chỉ thích chơi diều. Ai cho bộ sáo thì mừng hí hửng có khi đến quên cả ăn.

Chương cười:

– Ô, thế à? Bây giờ anh Tuyết ở đâu?
... Làm gì?

Tuyết sa sầm nét mặt. Nàng thấy Chương nói đến chuyện thả diều thì nàng cũng bàn góp, có ngờ đâu chuyện ấy lại miên man dính dáng tới gia đình nàng!

Đã bốn năm nay, nàng không được tin tức về cha mẹ, về anh em và nàng vẫn cố quên nhãng hẳn đi, không hề bận trí tưởng nhớ đến. Nghe câu hỏi của Chương, và lấy làm ngượng ngùng xấu hổ, nàng liền nói lảng:

– Em thì ngày còn nhỏ, em chỉ thích ăn mâm hồng.

Chương cười:

– Mâm hồng, chồi lạc ấy ư?

Tuyết cũng làm ra vui vẻ cười theo.

– Không, mâm cây hồng kia! Không phải hồng quả đâu, hồng hoa ấy. Cái chồi non của nó vừa mập vừa mềm, tước vỏ đi, ăn ngọt lắm. Thấy em yêu hoa hồng lắm, trong vườn cảnh trồng rất nhiều. Buổi trưa, khi thấy em nghỉ, em cùng em gái ra vườn tìm mâm hồng ăn.

– Lúc bấy giờ, thầy em ở đâu?

– Thầy em tri huyện ở huyện...

Tuyết bỗng im bật. Định nói lảng để tránh chuyện nhà, nàng không ngờ lại đụng tới chuyện nhà. Chương hỏi:

– Huyện nào thế, Tuyết?

– Em quên mất rồi ...

Hai người ngồi im lặng suy nghĩ. Cái đời dĩ vãng của Tuyết. Chương vẫn không muốn biết hay hỏi dò để biết. Nhưng chàng không hiểu sao, mỗi lần hơi đã động đến là Tuyết đánh trống lảng. Cho đến cả gia đình của Tuyết cũng vậy.

Tuyết che đậy ghê gớm. Mà nào gia đình Tuyết có kém hèn gì? Cứ những mẩu chuyện Tuyết vô tình thốt ra thì cha Tuyết hẳn là một người sang trọng, giàu có một thời. Hay Tuyết bịa đặt ra để khoe khoang, cái đó cũng là một sự thường đối với các cô gái giang hồ. Nhưng sao đã bịa đặt lại còn bưng bít, giấu giếm?

Thật Chương phân vân khó hiểu.

Còn Tuyết, Tuyết vẫn có tính khảng

khái và tự trọng, tuy Tuyết đã sống một đời xấu xa, nhơ nhuốc. Tuyết cho dù tấm thân Tuyết dơ bẩn đến đâu, Tuyết cũng không có quyền để ai bình phẩm được danh dự nhà Tuyết, của cha mẹ Tuyết. Mình lầm lỗi thì mình chịu, nhà mình làm gì nên tội mà để kẻ khác chỉ trích, mỉa mai? Nghĩ đến cha mẹ, tâm hồn Tuyết trở nên ủy mị:

Tuyết mất hết tính bướng bỉnh, liều lĩnh của cô gái phiêu bạt: Hai giọt lệ đọng trên gò má.

Chương vỗ về, an ủi, thì thầm hỏi:

– Sao em buồn thế?

Tuyết không trả lời. Chương lại nói:

– Em chớ nên buồn. Anh yêu em, sao em còn buồn?

Tuyết vội lau nước mắt, rồi tính lãng mạn vốn có sẵn trong lòng, bưng bưng biểu lộ ra. Nàng cười cười, nói nói:

– Thế nhé, anh yêu nhé? Linh hồn em ngày nay chỉ còn như mảnh ván nát trôi sông, như chiếc lá úa lìa cành. Trời ơi! Nếu anh thật bụng yêu em thì có lẽ em sung sướng được chẳng, em còn có thể hưởng hạnh phúc ở đời này được chẳng? Nhưng anh có thật bụng yêu em không anh?

Chương âu yếm cầm tay Tuyết:

– Em không trông thấy ư? Anh tưởng anh em bạn không nên ngờ lòng yêu thương của anh một tí nào mới phải.

Nhưng Tuyết vẫn như không nghe thấy gì, mê man nói:

– Thật vậy, anh ạ! Em chỉ như chiếc

lá úa lìa cành. Em không còn cha mẹ, anh em em vẫn sống ở đời. Gia đình em đối với em như một bọn thù hằn độc địa. Mà họ thù hằn cũng phải, anh ạ. Trong một gia đình trong sạch, đời đời cao quý, em chỉ là một con hủi bẩn thỉu xấu xa.

Chương cười:

– Đối với anh, em đẹp như nàng tiên nga giáng thế.

Không lưu ý đến lời bông đùa của tình nhân Tuyết hỏi luôn:

– Những ý tưởng trong các tiểu thuyết thái tây dạy em rằng em hoàn toàn của em, em được tự do hành động như lòng sở thích. Nhưng hình như không phải thế hay sao ấy, anh ạ. Hình như người ta phải có gia đình, phải chịu sự ràng buộc của nhiều dây liên lạc thân

ái. Nếu không, ta sẽ thấy cô độc, đời ta trống trải, không ký vãng, không tương lai. Ta có thể chỉ sống cái đời hiện tại của ta được không?

– Mình nghĩ lồi thoi lắm. Sao lại không có gia đình? Sao lại không có tương lai? Anh với em lại không đủ là một gia đình hay sao? Lại không thể gây lấy một cuộc đời tương lai tốt đẹp hay sao? Em không tin anh thì em không tốt. Hay em muốn anh ra đốc-ly làm phép cưới lấy nhau? Tuyệt kêu rú lên:

– Không được!

Rồi Tuyết nũng nịu:

– Anh thành thật yêu em cũng đủ lắm rồi.

Chương thông thả nói:

– Con người lập gia đình cũng như con chim làm tổ. Một con trống, một con mái, đó là gia đình. Một người đàn ông, một người đàn bà, đó là gia đình. Can chi em phải nghĩ xa xôi?

– Nhưng em muốn phải có sự thiêng liêng ràng buộc được mình. Có lẽ sự thiêng liêng đó ở trong cả một đời dĩ vãng...

– Không ở trong sự cưới xin được ư?

Tuyệt không trả lời. Nàng biết rằng sự cưới xin, sự lấy nhau theo lễ nghi không đủ sức mạnh giữ nổi ở trong giới hạn bốn phạm người đàn bà quá tự do, quá sống đời phóng đảng như nàng. Mà cái chúng cứ chắc chắn là sự bỏ nhà chồng, trốn đi. Chương lại nói:

– Ái tình chân thật không đủ sức

thiên lương để khiến người đàn bà yêu mến gia đình ư?

Tuyết vẫn im lặng. Nàng nhớ tới hai lần nàng rời Chương ra đi, đi với tình nhân cũ. Ái tình, nàng có còn tin ái tình được không? Mà yêu nhiều người như nàng thì còn có thể nào nếm được hạnh phúc của ái tình? Nàng như hiểu lời mờ ràng, trừ những khoái lạc hằng ngày ra, nàng không còn nên hy vọng những hạnh phúc đâu đâu. Gia đình? Một người như nàng không có quyền tưởng đến gia đình. Sự mơ ước của nàng đã quá muộn.

Tuyết càng cảm thấy tâm hồn chán nản và đời mình trống rỗng. Nàng nhắm mắt, liếc nhìn Chương ngồi bên. Không bao giờ nàng ghét Chương hơn lúc bấy giờ, ghét một cách độc địa. Nàng toan tỏ ý khinh bỉ, đứng dậy lảng xa Chương ra thì một sự chẳng ngờ đến cứu hai người

thoát khỏi tình thế khó khăn:

Cái cần Chương gác trên cọc cầu ao bị con cá mắc lưỡi câu, lôi chúc đầu xuống nước, Tuyết trông thấy trước, vội kêu:

– Kìa nó lôi!

Chương không hiểu, hỏi:

– Cái gì?

– Con cá kia kìa!

Chương tất tả chạy lại cầu ao, giật cần lên: Một con cá lớn đã mắc ở đầu dây.

Tuyết chạy theo lại hỏi:

– Cá gì vậy, mình?

Chương vừa lúng túng tháo con cá ở lưỡi câu, vừa trả lời:

– Cá chép, mình ạ.

Hai người ngắm nghía sờ mó con cá coi như nó là một vật sạch sẽ, thơm tho.

Tuyết nói:

– Cá chép béo ăn ngon lắm đấy.

Rồi Tuyết và Chương cười vui vẻ, hầu như đã quên hẳn câu chuyện buồn rầu ban nãy.

Vào khoảng năm giờ, Tuyết kêu đói. Mà các thứ đem theo thì bữa sáng ăn đã hết. Chương muốn về Hà Nội ăn cơm chiều, nhưng Tuyết nũng nịu đòi ăn một thứ gì cho đỡ đói rồi hãy về. Chương chợt có ý tưởng ngộ nghĩnh, bảo Tuyết:

– Hay ta nhờ bác khóa Na làm cơm?

Tuyết chau mày đáp:

– Mình ăn sao được cơm rau nhà quê?

– Ăn được chứ. Ta thử nếm mùi cơm hầm xem sao.

– Ủ phải đấy.

Chương liền gọi bác Na lên đưa đồng bạc, nhờ làm hộ một bữa cơm xoàng.

Hơn một giờ sau, cái Na bung lên một cái mâm gỗ trong đựng đĩa giò, đĩa chả, đĩa thịt quay, đĩa đậu phụ rán, các thứ ấy bác Na đã mua ở Ngã tư Sở về.

Tuyết nhìn Chương mỉm cười, vì nàng thấy các món ăn chẳng có tí gì là nhà quê hết. Cho đến trong niêu đất, nàng ghé mắt dòm cũng chỉ thấy một thứ cơm rất trắng: ý chừng bác Khóa đã đi vay gạo tám về thôi.

Ăn cơm xong mới gần bảy giờ. Nhưng vì hôm đó nhằm ngày mười ba ta, nên trăng mọc sớm, đã lấp ló sau giậu tre thưa. Luồng gió mát như vừa theo bóng trăng trong đến hây hây thổi, rì rào ngọn lá cau và tàu lá chuối. Bên cạnh Tuyết, Chương ngồi ở thềm, hút thuốc lá, tâm hồn bình tĩnh như trời chiều ở thôn dã. Chàng bảo Tuyết:

– Hay ngủ lại đây một tối?

Uể oải, Tuyết trả lời:

– Cũng được.

Chương liền gọi bác Na hỏi xem nhà có màn không thì may sao chủ ấp đã sắm sẵn đủ cả, để thỉnh thoảng về đây ngủ đêm.

Một lúc sau, trăng đã tỏ và lên cao, lơ lửng như rung động trên ngọn cành tre

mềm mại. Chương tưởng tượng ra một cái cần câu lớn cùng để câu chị Hằng Nga. Câu thí dụ khiến tuyết bật cười.

Tiếng dế kêu ri rả bên hiên càng làm tăng vẻ yên lặng. Thỉnh thoảng tiếng chó sủa ở các xóm gần xa đáp lại nhau. Tuyết cặp mắt mơ mộng nhìn trời, nói:

– Cảnh tĩnh mịch nhỉ. Ở Hà Nội quen, về nhà quê thấy khó chịu.

– Mình khó chịu à? Ta trở về Hà Nội vậy.

– Thôi, đã định ở lại thì ở lại.

Thật ra, sự yên tĩnh khiến Tuyết càng cảm thấy sự trống rỗng trong lòng.

Tuyết đương buồn bực thì Chương lại đổ thêm dầu vào lửa cháy:

– Tuyết ngắm xem: trăng sáng, trời

trong, vũ trụ như đúc bằng pha lê.

Tuyết cười chua chát đáp lại:

– Chỉ thân em là đục.

Nàng ngừng vài giây, rồi Chương chưa kịp tìm lời an ủi, nàng đã tiếp luôn, giọng nói có vẻ thành thật:

– Em càng nhìn thấy, em càng ngẫm đến sự trong sạch, thì em lại càng thấu rõ rằng đời em nhơ nhuốc.

Chương mắng yêu:

– Em hay nghĩ lời thôi lắm!

III.9

TỪ HÔM VỀ NHÀ QUÊ CHƠI, TUYẾT càng cảm thấy tâm hồn chán nản, và nhận thấy đời nhạt nhẽo, buồn tênh. Là vì sự ước mong thềm muốn, nhớ tiếc làm cho Tuyết hằng ngày tưởng tượng ra một cuộc đời không phải lý tưởng, nhưng may ra còn có thể thích hợp được với tính tình, với quan niệm của nàng.

Tuyết không tiếc cái thời quá khứ ngắn ngủi, cái thời chung sống với người

chồng chất phác, ngu đần. Nếu chàng có chịu khuất phục cảnh cơm ngon, canh ngọt thì ngày nay, nàng cũng đến giống như bác Na kia mà thôi, tuy cái gia đình của nàng có thể cao quý hơn vài chục bậc, sự sinh hoạt của nàng có thể sung túc hơn một tí. Nàng nghĩ đến đàn con nheo nhóc nhà bác Na mà nàng kinh hãi, mà nàng tạm gượng vui được với cái hiện tại chơ vơ của nàng.

Nhưng Tuyết vẫn nhớ tiếc, nhớ tiếc mơ màng. Nàng như có cái cảm tưởng đã phung phí mất một quãng đời tốt đẹp, đã bỏ qua mất một chuỗi ngày xuân sáng sủa, vui tươi. Nàng sống mà nào nàng có kịp nghĩ nàng sống ra sao!

Mấy năm ròng rã với cái đời phóng đãng, bị những lạc thú vật dục nó lôi kéo, nó in nếp răn ở mặt, những nếp răn mà khi soi gương, đánh phấn nhìn thấy,

Tuyết vẫn rùng mình, lo lắng. Chỉ một ý tưởng già là khiến được nàng đoái tưởng tương lai. Nay nàng mới hăm ba tuổi, đời hẳn còn dài. Nhưng dài với cái già ấy thì dài cũng vô ích ... Lúc bấy giờ nàng sẽ ra sao, nàng sẽ làm thế nào để tự an ủi?

Tuổi già là tuổi mẩn cảnh gia đình. Nhưng Tuyết còn mẩn sao được cảnh gia đình? Nàng bỗng nhớ tới thằng con, thằng Hỉ. Song chẳng qua vì cái ý tưởng gia đình mà nghĩ đến con mà thôi. Chứ nào có phải vì tình mẫu tử? Mà cho đến cả khổ mặt con, nàng cũng không thể phác họa ra được trong trí nhớ.

Có buổi chiều ngồi một mình, mơ mộng liên miên, trí nàng cố tự tạo ra một quang đời tương lai mà nàng còn có thể hưởng được.

Nàng thấy nàng là vợ chính thức của Chương và cùng Chương sống một cách đơn sơ, giản dị. Chồng đi dạy học, vợ ở nhà thuê thửa may vá, trông nom việc dọn dẹp, bếp nước. Được như thế phỏng có khó gì! Những người không có một chút học thức còn làm nổi thì sao Tuyết lại không làm nổi?

Lúc bấy giờ một cái ô-tô qua cổng, đi rất thong thả. Trên xe, hai người đàn ông cùng hai người con gái chơi bời mà Tuyết quen biết, đương cười đùa vui thú. Tuyết vụt tỉnh mộng. Không, Tuyết không còn được phép nghĩ tới lạc thú êm đềm nữa. Có một quãng chông gai nó ngang đường không cho Tuyết trở lại với cái đời trinh tiết.

Thì người ta như thế cả, đã sao? Chán vạ gái giang hồ trở nên những bà trưởng giả. Tuyết bĩu môi khinh bỉ những kẻ giả

đối, những bọn đạo đức quê mùa. Tuyết bỗng mỉm cười, thì thầm tự nhủ:

"Chà! Một liều, ba bảy cũng liều, cầm như con trẻ chơi diều đứt dây!" Tuyết muốn rời bỏ nhà Chương ngay mà đi, mà lăn lộn với cuộc đời mưa gió. Tiếng gọi chốn xa xăm, huyền bí hình như lại đến làm rung động tâm hồn phiêu lưu của nàng.

Nhưng nàng vụt nhớ hai lần trước nàng xa Chương, rồi nàng lại quay về với Chương. Nếu lần này đi mà không đi được hẳn thì ê chề biết bao, thì dơ đại biết bao? Nàng sợ, sợ những cái đâu đâu, sợ cái đời nay đâu, mai đó.

Vợ vẫn nhìn lên tường, mắt nàng không sao rời được bức tranh thủy họa mà Chương vừa mua mấy hôm trước.

Cảnh vẽ trong tranh là một trái đồi chè ở vùng trung châu Bắc Việt. Lưng chừng đồi, một căn nhà tre lợp lá gồi, ẩn núp dưới bóng mấy câu trầu. Có đồi xanh tươi, lá cây xanh thẫm, da trời xanh nhạt màu lam.

Ngắm tranh, Tuyết tưởng tượng ra biết bao cảnh êm đềm đầy lạc thú: cảnh mặt trời mọc, cảnh mặt trời lặn, cảnh sáng trăng trong ... Hai người yêu nhau ở nơi hẻo lánh ấy, còn hạnh phúc nào bì kịp? Tâm trí nàng thì thắm với nàng rằng hai người ấy là Chương và Tuyết.

Tuyết dăm dăm suy nghĩ: Nàng muốn xa ngay Hà Nội, cùng Chương đi tìm nơi ẩn dật. Được thế, nào có khó gì, chỉ bảo Chương làm giấy xin đổi lên vùng trung châu hay tìm một giáo sư quen biết ở một tỉnh lỵ nhỏ nào đó mà đổi lẫn với người ta. Rồi ở đấy cùng người yêu sống

lại hẩn một cuộc đời mới, giản dị mà sung sướng, không tham muốn, không ước mong, chỉ để cho ngày xanh lạng lẽ trôi đi như dòng nước từ từ chảy xuôi.

Hơn nữa, Tuyết sẽ khuyên Chương cần kiệm để dành tiền tậu một cái ấp, rồi năm năm, mười năm sau xin về hưu hay xin từ chức cùng nhau ở đấy chăm nom việc cày cấy, trồng trọt...

Hốt nhiên cái ấp ở làng Khương Thượng lại vẽ ngay ra trước mắt Tuyết với những sự nhỏ nhen, khốn nạn của nó, với cái gia đình nheo nhóc của người coi ấp:

«Chẳng lẽ trở nên một cặp vợ chồng quê mùa như vợ chồng bác Na?».

Trong mấy tháng trời, ngày ngày Tuyết loay hoay những ý nghĩ tương

phản như thế. Tuyết mới có một quan niệm vừa mới nhóm ở trong trí đã bị một quan niệm khác trái ngược hẳn đến xóa nhòa ngay. Tuyết cố hy vọng một cuộc đời đầy đủ hạnh phúc, song mỗi lần Tuyết hy vọng thì hình như cái quăng đời quá khứ lại hiện ra mà cản trở. Đến nỗi Tuyết cúi bản, tự hỏi:

«Một người đã lầm lỗi một lần thì không thể sung sướng được nữa chẳng?»

III.10

XHẤT LÀ TỪ KHI HẾT HÈ,
CHƯƠNG ĐI DẠY HỌC,
mỗi ngày hai buổi, thì Tuyết sinh buồn
bực, càng có những tư tưởng hắc ám.
Một ngày, năm sáu giờ ngồi một mình,
thì tránh sao khỏi nghĩ liên miên.

Đã nhiều lần, Tuyết lấy tiểu thuyết
của Chương ra xem để cố giải khuây,
nhưng cảnh người trong truyện dù sung
sướng hay khổ sở đều làm cho Tuyết
càng thấy rõ rệt sự khốn nạn đời mình.

Về sau Tuyết không dám mó tới sách nữa. Nàng định sửa soạn, thu dọn may vá để quên. Song những việc làm bằng tay, nàng chỉ thấy nặng nhọc, vô vị.

Đến một thứ rất giản tiện mà nàng tưởng có thể giúp nàng đỡ khổ được là «ngủ», ngủ liên miên, ngủ suốt ngày, cũng vô công hiệu nốt. Nằm trên giường không ngủ được thì tâm trí càng thêm loay hoay với ý nghĩ. Mà có ngủ được thì nhiều lần lại bị những chiêm bao ghê tởm, xấu xa ám ảnh.

Một buổi sáng. Chương đi dạy học đã lâu mà Tuyết còn nằm lì ở giường. Hai lần con sen lên gác nói có khách. Nhưng mãi mơ mộng, Tuyết vẫn không nghe thấy gì. Mãi lúc hai người nóng ruột đi thẳng lên buồng ngủ. Tuyết mới chịu trở dậy mặc quần áo.

Khi hai người bạn ngỏ lời rủ Tuyết lại nhà đánh tổ tôm vui mừng và lấy làm lạ rằng sao mấy tháng trước nàng không nghĩ đến cách tiêu khiển ấy.

Từ đó, Tuyết ham mê cuộc đời đỏ đen và qua được mỗi ngày mấy giờ buồn tẻ.

Những cuộc bài bạc hội họp ở nhà bạn dần dần trở nên một thói quen của Tuyết, đến nỗi ngày chủ nhật và chiều thứ năm. Chương ở nhà, Tuyết không đi được, lấy làm bức tức, khó chịu, tình nhân hỏi chẳng buồn thưa.

Buổi đầu, một hôm Chương được nghỉ một giờ trước giờ tan học, về không thấy Tuyết. Khi hỏi Tuyết, Tuyết tìm cách nói dối quanh. Nhưng sang tuần lễ thứ hai, Tuyết đã thuộc lòng bản chương trình của Chương. Biết hôm nào Chương

ngủ sớm thì nàng cũng về sớm. Giờ dạy học và giờ đánh bạc của hai người từ đó đi đôi với nhau.

Nhưng, giấu giếm Chương thì hẳn là Tuyết không sẵn tiền để đánh bạc, vì nàng đã trót ngỗ lời cùng tình nhân thi hành bản chương trình tiết kiệm.

Nàng liền vay mượn chị em rồi một ngày kia dặt tạm mấy người đàn ông thường gặp ở đám bạc. Trong bọn, có một người hể nàng hỏi vay là đưa liền, nhiều lần lại đưa gấp đôi số tiền nàng cần dùng. Trước nàng còn trả ngay, sau thấy người kia dễ dãi, nàng sinh trây lười để nợ hàng tuần, hàng tháng.

Thế là hai người có cảm tình với nhau. Tuyết tìm cách khôn khéo giới thiệu chàng với Chương, đưa chàng về nhà, mời chàng ăn cơm. Chàng là một

nhà thương mại giàu có ở Hà Thành, tính tình hào phóng, rất giỏi khoa tán gái mà lại có tài giao thiệp. Vì thế, chẳng bao lâu, chàng trở nên người bạn thân của Chương.

Và chẳng bao lâu, gia đình Chương trở thành gia đình tay ba. Chương, người tình nhân chính thức, và Giang, tên nhà thương mại, người tình nhân phụ, ba người ở với nhau rất là ôn hòa, vui vẻ. Chương không những không biết một tí gì, mà thấy Tuyết trở lại cái tính đùa bỡn, tinh nghịch, lạnh lẽo như xưa, chàng còn lấy làm sung sướng.

Tuyết chia hẳn thời giờ ra làm hai phần. Tan giờ dạy học của Chương thì nàng ở nhà và là người nội trợ rất đảm đang, âu yếm. Trong giờ dạy học, thì nàng đi với Giang, nghiêm nhiên là tình nhân của chàng, chẳng thêm giấu giếm

chị em bạn. Mà chị em bạn thấy nàng dù được một anh chàng giàu có, dễ dãi thì cũng mừng cho nàng và cho cả bọn.

Những gia đình tay ba thường vẫn được hòa thuận, vui vẻ. Biết mình có ngoại tình là có lỗi, người vợ cố ở với chồng được chu đáo để chuộc tội lỗi mình và khiến người chồng không ngờ vực. Anh tình nhân hiểu rằng muốn ngoại tình quả cảm thì phải hết lòng chiều chuộng người có quả. Cho đến người chồng cũng hí hửng vui mừng vì thấy vợ mình âu yếm mình và bạn mình quý mến mình.

Cái tình thân giả dối của ba người đối với nhau nhiều khi có thể trở nên thành thật được.

Nhưng bao giờ cũng vậy, nếu người đàn bà dễ ghét người chồng thì họ cũng

dễ ghét tình nhân. Khi còn xa nhau tưởng tính tình hợp lắm, song càng gần nhau, càng thấy những nét xấu, những chỗ trái ngược biểu lộ ra...

Vì thế chẳng bao lâu Tuyết chán ghét Giang, mà đời nàng càng thêm buồn tẻ: Còn chút hy vọng cuối nào, nay tiêu tán hết.

Không những nàng ghét Giang mà nàng còn khinh Chương nữa. Có lúc nàng cáu có, gắt gỏng thốt ra lời oán trách chung cả bọn đàn ông: «Họ mù hết!»

Mùa thu với da trời vàng úa với tiết trời bắt đầu hơi lạnh đem lại cho Tuyết những tư tưởng hắc ám, âu sầu. Có khi ngồi trên gác, nhìn qua cửa sổ, Tuyết nghĩ lẫn thân muốn đắm đầu xuống sân cho vỡ sọ ra. Rồi lần nào, nàng cũng như sực tỉnh, tự cho mình là điên gàn mà cắt

tiếng cười lạnh lạnh.

Lại có lần giữa lúc mưa gió sấm sét nàng vụt có cái hy vọng lạ lùng. Nàng thì thầm có một mình: «Giá sét đánh chết quách ta đi thì sung sướng cho ta biết bao!» Phải, nàng muốn chết mà không bao giờ dám can đảm quả quyết lìa đời.

Rồi hết thu sang đông, Tuyết như người không hồn, bám hờ lấy sự sống.

Đối với nàng, Chương càng ân cần chăm sóc, mua thuốc bổ về ép nàng uống, mua thuốc tiêm về tiêm cho. Có khi nàng cũng cảm bụng tốt của Chương, cố hờn hờ cười đùa để làm vui lòng chàng. Song cái vui gượng không thể chống cự nổi cái buồn chán nản nó như mọc rễ trong tâm hồn.

Những đêm hai người ngồi đối diện

nhau bên lò sưởi nóng, Chương đọc sách, nàng đan áo. Tuyết thoáng thấy hiện ra cái cảnh êm đềm của một gia đình thân mật. Những lúc đó, nàng cảm động quá, hối hận quá, muốn thú hết với Chương cái tính giả dối của nàng. Nhưng hễ nàng ứa hai hàng lệ, hé môi ngáp ngừng toan thú tội, thì Chương đã đem những ý tưởng triết lý đầu đầu ra giảng, đem những lời nhạt nhẽo khô khan ra vỗ về, khuyên can, an ủi.

Nàng khó chịu, lãnh đạm ngồi nghe, âm thầm cảm thấy mình khinh bạc và không thể yêu thương được người mình đã khinh.

Rồi lòng khinh bạn chẳng bao lâu lại đổi ra lòng tự khinh mình. Nàng cho dầu sao Chương cũng tốt hơn nàng. Một người thẳng thắn, thành thật như Chương, nàng so sánh sao được, vì nàng

nhận thấy nàng chỉ là một đứa giang hồ man trá, phản trắc, dăm đuối trong vực sâu mà không chịu để ai cứu vớt ...

Thế rồi một buổi sáng, buổi sáng hôm mồng ba tết trong khi tiếng pháo hầy còn vui mừng đón chào xuân mới, một buổi sáng mưa phùn, gió bay, Tuyết lặng lẽ bỏ Chương ra đi. Thà liêu thân với một đời mưa gió, khổ sở, đê tiện, nàng cho còn hơn là sống mãi cái đời lừa dối, bên cạnh một người mà nàng đã cạn tình yêu và trong một gia đình bình tĩnh, êm ấm nó luôn luôn nhắc nàng nhớ rằng địa vị nàng không phải ở đây.

III.11

Ở HẢI CẢNG, TRONG CĂN NHÀ SỐ... Sông Lấp, ba trang công tử và hai gái làng chơi đương thi nhau nô đùa cười như pháo nổ.

Nhà không có gác và chia ra hai ngăn. Một bên là buồng ngủ và buồng tắm, một bên là phòng khách. Ở đó, trong cái khảm lớn, kê một cái sập thấp, cả đều kiểu tàu cổ, chạm trổ rất tỉ mỉ và nước sơn đen đã nhạt, màu vàng thếp đã phai.

Trên sập, một khai đèn thuốc phiện bằng pha lê, cực kỳ sáng sủa, bóng lộn với những móc những tiêm bằng bạc, bằng vàng, với những lọ bằng sứ nhỏ xíu, những gác tiêm bằng ngà, bằng ngọc. Hết thấy mọi vật ấy đều kiểu Tàu, cũng như những bức tranh, những bức tứ bình có chữ Phụng Quốc Tài treo nhan nhản trên tường và gần đấy, bộ bàn ghế gỗ trắc lưng tựa bằng đá Vân Nam, một cái bình phong cũng bằng trắc, dùng để chia phòng khách ra hai ngăn. Cho cả đến những nệm vút là liệt trong phòng trên một tấm thảm cổ cũng may bằng gấm vóc Thượng Hải.

Đó là nơi nhà riêng cực kỳ lịch sự của Hanh để cùng bạn bè hội họp chơi bời.

Hôm ấy có cuộc đón tiếp long trọng. Trên cái bàn trải khăn ăn, dưới ánh lù

mù của ngọn đèn trong cái khung cổ kiểu Tàu, thấy bày rất nhiều chai sâm banh và cốc uống rượu cùng là những món ăn nguội và hoa quả đủ thứ.

Hanh nhìn đồng hồ treo tường, bảo người bạn gái nằm đối diện bên kia khay đèn thuốc phiện:

– YẾN Ạ, anh lo lắm, có lẽ Tuyết không đến chăng? Gần mười hai giờ rồi mà chưa thấy gì.

YẾN ngưng tay tiêm thuốc, trả lời:

– Anh nóng nảy quá. Thì hãy chờ một lát nữa nào?

XUYẾN thở phào khói thuốc lá ăng-lê, nói tiếp:

– Anh phải biết, Tuyết đã hứa một lời thì như đinh đóng cột.

Tiến đương lim dim mơ màng với sự say thuốc phiện, cất giọng buồn ngủ, khàn khàn bẻ lại:

– Xuyên nói chí phải. Đinh đóng cột thì lấy kim nhổ lên rất dễ, phải không anh Tâm?

Tâm ngồi lọt vào trong đồng nệm ở cái «đi-văng» bên cạnh, uể oải, vươn vai ngáp dài và đáp lại:

– Phải, nhất là cái cây cột ấy lại chỉ xây bằng gạch với cát.

Yến hăm hăm tức giận, vút dọc tàu với tiêm thuốc xuống sập:

– Các anh có giỏi thì chốc nữa đối đáp với chị Tuyết. Thật tôi truyền đòi cho các anh biết trước mà tránh những cái tát tay nên thân.

Mọi người cười ồ. Rồi Hanh bắt Yến kể lại cho nghe sự gặp gỡ của nàng với Tuyết.

Sáng hôm ấy, Yến đang đứng hỏi mua một hộp phấn trong hiệu Gô-đa, bỗng có ai vỗ vai. Yến quay thì là Tuyết, Tuyết vui vẻ hỏi thăm tin tức các chị em bạn ở cảng. Lâu nay Yến không gặp Tuyết, nhưng vẫn biết rằng Tuyết ở với Chương. Nàng chưa kịp hỏi thăm thì chính Tuyết gọi chuyện ra mà bảo cho nàng biết rằng Tuyết đã bỏ tình nhân rồi. Yến nói:

– Em xem ra khi chị ấy thuật lại câu chuyện ly biệt thì chị ấy buồn lắm, cặp mắt chị ấy muốn khóc, cái mồm cười như mếu. Em tìm lời an ủi, khen ngợi lòng quả quyết của chị ấy. Thật ra, chị ấy ở với Chương được đến hơn nửa năm, em cũng lấy làm lạ. Với cái tính tự do, bạt mạng của chị ấy thì xưa nay chị ấy

chỉ có yêu ai được một tuần lễ bao giờ đâu...

Hanh cười lơ lửng, ngắt lời:

– Thế rồi có yêu anh được ba ngày không?

– Đốt anh đi! Để người ta kể nốt cho mà nghe đã nào. Muốn cho chị Tuyết khỏi nhớ tiếc Chương, vì em tưởng Chương đuổi Tuyết đi để lấy vợ, em liền nói xấu thậm tệ cái ông giáo đạo đức ấy, Tuyết chau mày dăm dăm ngẫm nghĩ. Rồi chị ấy bảo em rằng chị ấy vẫn yêu Chương.

Hanh lại ngắt lời:

– Vẫn yêu Chương?

– Vẫn yêu Chương. Chị ấy bảo em: «Khổ nhất cho bọn chúng mình là phải yêu người như Chương, hạng người luôn

luôn mơ màng tới những tính tình trong sạch».

Mọi người cười chế nhạo, Tâm nói:

– Trong sạch thì chắc bọn chúng mình không trong sạch rồi; phải không hai em?

Một cái tát yêu giòn trên má Tâm. Tâm cười nhí nhảnh.

Hanh nóng nảy, chấp hai tay sau lưng đi đi lại lại trong phòng rồi ném mạnh điều thuốc lá vào lò sưởi, bảo Yến.

– Quá nửa đêm rồi đấy. Đánh lửa tôi thì đừng trách.

– Thì anh làm cái thơ gì?

Hanh đầu dụi:

– Thế Tuyết hỏi thăm anh thật à?

– Lại chả thật. Em hỏi chị ấy định đi đâu, chị ấy mỉm cười nói một cách khôi hài rằng chị ấy muốn xuống chơi đáy Hồ Tây, nhưng chỉ sợ làm thối mất nước hồ. Em nghe mà ghê sợ. Thôi chị ấy cười xòa mà hỏi ngay sang chuyện khác: «Yến có quen ông Hanh không nhỉ?» Em bảo cái thằng nhãi ranh ấy thì chị em ở cạnh ai mà không nhãn mặt.

– Chả láo!

– Thôi vậy, không kể nữa.

– Anh xin lỗi, vâng, thằng nhãi ranh này nhãi ranh thật. Thế rồi sao nữa?

– Em hỏi sao chị ấy biết anh, thì chị bảo có gặp anh một lần ở Đồ Sơn, rồi chị ấy vừa cười vừa nói đùa rằng: «Anh si tình lắm, ngày ấy tán tỉnh chị ấy riết, nhưng chị ấy yêu Văn hơn, vì Văn là

tình nhân cũ của chị ấy». Em liền khoe khoang những cái hay của anh.

– Cảm ơn em!

– Nếu em không có Tâm (Tâm cười) thì em cũng chẳng giới thiệu hai người làm gì. Nhưng em đã có Tâm mà anh thì góa bụa, em thương hại quá. Em liền tìm cách chấp nối hai người, vì em biết anh mà được chị Tuyết yêu thì thật là phúc bảy mươi đời nhà anh... Thế rồi em mời Tuyết về nhà chơi. Em tả cái «garconnière» này của anh cho Tuyết nghe, nhưng hình như Tuyết không thích lắm hay sao ấy, vì em thấy cặp mắt Tuyết mơ màng như nghĩ đi đâu. Bỗng Tuyết đưa tay ra bắt tay em hẹn sẽ đi chuyển xe lửa tối về đây.

Hanh lo lắng:

– Hay Tuyết không tìm thấy nhà?

– Không, em đã biên phố và số nhà cẩn thận đưa cho Tuyết rồi.

Bấy giờ có tiếng còi xe đặt ở ngoài cửa. Hanh vội vàng chạy ra. Tuyết ung dung đi vào, bắt tay Hanh rồi đưa mắt nhìn quanh phòng, khen:

– Đẹp! Đẹp nhỉ! Chào tất cả anh em, chị em!

Hanh mời Tuyết ngồi, rồi đánh thức Tiến và Tâm đương nằm thiiu thiiu ngủ ở trên sập.

– Được, để anh ấy ngủ. Kia, chị Xuyên xuống đây bao giờ thế?

– Em vẫn ở với... chồng em đấy chứ.

Nàng vừa nói vừa trở Tiến, Tuyết nghe mà rùng mình, vợ vẫn nghĩ đến Chương:

– Thế à?

Hanh sẵn sóc bên mình Tuyết:

– Em đưa “măng-tô” anh cất. Em có lạnh không?

– Cảm ơn anh, cũng hơi lạnh thôi.

Hanh liền cúi húi bỏ củi vào lò sưởi.

Tuyết lại ngồi lên sập, bảo Tiến:

– Anh tiêm cho em vài liều ...

Khi đã hút luôn hai liều thuốc phiện. Tuyết thấy trong mình nhẹ nhàng khoan khoái, đứng lên bảo Hanh:

– Đã lâu lắm, em mới lại được nếm mùi ả phù dung đấy.

Rồi chợt lưu ý đến những chai rượu sâm-banh, nàng hí hửng vui mừng như trẻ con.

– Ô, thích nhỉ! Có rượu kia đấy à?
Sao chưa ai uống?

Hanh âu yếm:

– Còn đợi em chứ.

– Thế à? Vậy em mở nhé?

Vừa nói, Tuyết vừa cầm lấy một chai sâm-banh, vặn dây thép. Tiếng nổ ròn làm cho Tuyết sung sướng cười khanh khách và mọi người ngồi nhóm dậy, tỉnh ngủ hẳn.

Rượu rót ra cốc, màu vàng sáng và trong, Tuyết nâng cốc mời rồi quay ra hỏi Hanh:

– Có diễn thuyết không?

Hanh cười đáp:

– Có chứ!

Chàng liền đứng dậy, giơ cao cốc sâm-banh:

– Hôm nay là ngày ...

Tuyệt chũa:

– Là đêm ...

– Hôm nay là đêm sung sướng nhất trong đời tôi. Hôm nay là tối tân hôn của vợ chồng chúng tôi. Có chén rượu nhạt...

Tâm ngắt lời:

– Sao lắm!

– Vậy có chén rượu nồng mời anh em, chị em đến chứng kiến cho... nghĩa là đến ăn cưới mừng cho chúng tôi.

Tuyệt bữu môi, vẻ mặt khinh bỉ:

– Ông đi mau quá. Trước khi cưới còn phải hỏi, trước khi hỏi còn phải

dạm, trước khi lạm còn phải chạm mặt nữa chứ?

Mọi người đều cười, khiến Hanh bẽn lẽn ngồi xuống.

Bồng Tuyết đặt cốc rượu xuống bàn và ngồi phịch xuống ghế. Mọi người nhìn nhau... Thấy mắt Tuyết có ngấn lệ, Yến thì thầm bảo Hanh:

– Chị ấy vẫn thế đấy, đương vui, buồn ngay được.

– Hay Tuyết giận tôi? Tuyết giận anh đấy à?

– Không.

Thật vậy, Tuyết chẳng giận Hanh. Chỉ vì câu nói mai mỉa cười xin đã gợi trong trí nhớ Tuyết biết bao sự buồn tẻ. Tuyết tưởng tượng trông thấy người nhà

chồng đứng trước mặt, hai tay bưng quả sơn son đặt lên bàn, và câu đường mật... Rồi ngày ăn hỏi Tuyết, ngày ăn cưới Tuyết bỗng lại như vẽ ra trước mắt.

Bữa tiệc hôm nay càng nhắc Tuyết nhớ lại một cách rõ rệt, hầu như mọi sự vừa mới xảy ra.

– Nhưng Tuyết sao thế?

Bỗng Tuyết cười sảng sặc, nâng cốc nói:

– Việc vui mừng! Việc vui mừng!

Rồi nàng uống một hơi cạn cốc. Hanh vội vàng rót đầy cốc khác. Tuyết mặt đỏ hây hây, vẫn cười nắc nẻ, với quả táo, không gọt đưa vào mồm cắn ngốn ngấu. Mọi người lây cái vui của Tuyết, cũng cất tiếng cười vang. Thì Tuyết đã lại dốc cạn cốc rượu thứ hai. Xuyên khen:

– Giải nhĩ!

– Chuyện! Câu châm ngôn của người ta khi uống rượu là: Rót đầy cốc cạn, Uống cạn cốc đầy, Để cốc không bao giờ đầy, Mà cũng không bao giờ cạn.

Ai nấy vỗ tay, Yến bảo Hanh:

– Hể Tuyết vui quá độ thì liệu hồn.

Tuyết nghe không rõ, quay lại bảo bạn:

– Ô hay! Sao chị cứ đổ riết cho người ta buồn?

Yến cãi lại:

– Nào ai bảo chị buồn?

– Phải, nếu tôi buồn thì tôi không vui, mà nếu tôi vui thì hẳn là tôi không buồn.

Mọi người cùng cười. Yển nói:

– Các anh ạ, chị Tuyết có bài bình bán tây hay lắm kia đấy...

Tuyết hình như say quá lim dim cặp mắt hỏi:

– Bài hát gì?

– Bài hát tiếng tây... Nếu tôi sung sướng thì tôi không khổ sở ấy mà.

– À! Nhớ rồi.

Tuyết liền đứng dậy, tay cầm cốc, tay cầm con dao, vừa gõ nhịp vừa hát:

Quand je suis heureuse,

Je ne suis pas malheureuse,

Quand je suis malheureuse,

Je ne suis jamais très heureuse,

Heureux et malheureux,
Sont deux choses différentes.
Comprend qui veut comprendre,
Car je ne chanterai plus...

Dứt câu, Tuyết gõ nhịp sau cùng mạnh quá đến nỗi cái cốc sâm-banh vỡ tan rơi xuống bàn. Trong khi nghe Tuyết hát, ai nấy nằm bò ra cười, cả Yến là người không hiểu chữ Pháp. Tiếng kêu xoảng khiến mọi người ngẩng đầu lên ngơ ngác nhìn Tuyết. Tuyết làm bộ tiếc cái cốc:

– Chết chữa! Hoài của!

Hanh vội an ủi:

– Không sao. Cái cốc ấy được hân hạnh em đánh vỡ là may cho nó lắm rồi.

Vả lại trong một bữa tiệc, vỡ cốc là một sự hay.

Tuyết vờ ngớ ngẩn hỏi lại:

– Thật à?

– Lại chẳng thật!

– Nhưng em không có cốc uống rượu thì làm thế nào?

Hanh đứng dậy mở tủ lấy cái cốc khác, rồi vừa rót rượu, vừa nói:

– May mà lại mua cả tá.

Tuyết cười:

– Nghĩa là em còn có thể làm được trăm sự hay nữa, phải không thưa anh?

– Phải lắm.

Cả sáu người cùng vỗ tay cười. Tuyết nâng cốc nói:

– Nhưng hình như cốc rượu này rót đầy đã lâu mà chưa cạn.

Dứt lời, nàng dốc một hơi, rồi tung mạnh cốc xuống bàn cho vỡ tan mà nói rằng:

– Một sự hay thứ hai.

Tâm, Tiến, Yến, Xuyên đưa mắt nhìn nhau có ý khó chịu về cách chơi quá nhả của Tuyết, nhưng Hanh vẫn vui vẻ đi lấy ngay cái cốc khác đặt trước mặt Tuyết và thì thầm âu yếm bảo nàng:

– Đây lại là sự hay thứ ba. Nó chờ em ban cho nó cái hân hạnh được vỡ.

Tuyết mỉm cười đáp:

– Tay em mơn trớn đến đâu là vỡ đến đấy.

Hanh cũng mỉm cười:

– Trái tim anh cũng muốn vỡ lắm.

Xuyến thấy Tuyết say quá mà đồng hồ đã đánh hai giờ từ lâu, liền bèn ra sập hút thuốc phiện, ngồi quây quần cho ấm, Tuyết đứng dậy lão đảo, phải vịn vào Hanh mới đi được vững. Khi mọi người đã ngồi yên chỗ. Tiến bảo Tuyết:

– Ấy, ông thần nha phiến thiêng lắm cơ đấy, đừng đập phá mà lão bóp cổ chết tươi.

Tuyết nhìn Hanh không thấy chàng nói gì, liền bảo:

– Anh quý bộ bàn đèn của anh lắm, phải không?

– Có em đây thì anh chỉ quý mình em.

Tuyết cười ngất:

– Tình nhỉ!

Rồi đột nhiên, nàng hỏi:

– À, này, đám cưới sao không có pháo?

– Hai giờ sáng ai còn đốt pháo?

– Đốt pháo miêng vậy.

Tuyết đứng lên sập, mồm kêu lẹt đẹt mà sau rớt, cúi xuống cầm rọc tẩu phang mạnh vào cái chụp đèn thuốc phiện mà bắt chước tiếng pháo đùng.

Rồi nàng ngã ngay ra nằm gục xuống cái ghế nệm dài kế bên cạnh sập. Hanh thì thâm bảo mọi người:

– Thôi để yên cho Tuyết ngủ.

Thấy diện tẩu và đèn thuốc phiện

đã vỡ, Tâm, Tiến cũng chán ngắt, cáo từ
Hanh, dắt tình nhân về.

ĐOẠN KẾT

MÔNG MỘT TẾT NGUYÊN ĐÁN. Tiếng pháo cúng cơm chiều, xa gần nổ ran khắp nơi, từ phố khách, phố ta đưa tới.

Chau mày tỏ dáng khó chịu, Chương đứng dậy đóng hết các cửa chớp, cửa kính, rồi vặn đèn điện, lại ngồi bên lò sưởi, mở tập tuần báo số tết ra đọc.

Nhưng cũng như buổi tối hôm trước, mới ngó qua một lượt, chàng đã uể oải

vứt tập báo lên bàn, tuy nhiều bức tranh hí hước đã làm cho chàng phải bật cười.

Trí chàng chán nản, gặp ngày tết, càng thêm chán nản. Lòng chàng trống trải, chàng cảm thấy càng thêm trống trải giữa sự lạnh lùng, thờ ơ của làn không khí khó thở, chứa đầy hương thủy tiên.

Lần này là lần thứ hai, mùi hoa thủy tiên làm rạo rục lòng Chương. Lần thứ nhất là ngày tết năm trước. Vì đã hai năm Tuyết bỏ nhà ra đi, đã hai năm, Chương lủi thủi một thân bơ vơ, sống với sự nhớ tiếc vắn vợ, với những kỷ niệm êm đềm và cay đắng.

Có lẽ đó chỉ là một thói quen, cái thói quen chung sống với đàn bà, cũng như cái thói quen chơi hoa thủy tiên trong những ngày tết mà Tuyết đã truyền lại cho Chương.

Năm ngoái, ngày mồng ba tết, ngày kỷ niệm đau đớn, ngồi trước mấy bát thủy tiên tỏa hương thơm ngát, Chương rào rạt tình thương, nỗi nhớ, rồi Chương thì thầm tự nhủ: nhất định năm sau không chơi hoa nữa, nhất là hoa thủy tiên, mà Tuyết trong một lúc nồng nàn tự ví với tấm thân của mình.

Chương mỉm cười, nhớ lại điều đó, vì chàng cho rằng không một sự so sánh nào không đúng bằng sự so sánh Tuyết với hoa thủy tiên.

Cánh cửa xuống nhà bếp bỗng mở mạnh ra. Một tràng tiếng pháo nổ inh tai, gắt gỏng ủa vào phòng. Theo sau, người vú già chậm chạp bước. Chương cau mặt hỏi:

– Cái gì thế?

- Bẩm ông, con bưng cơm.
- Hãy thông thả. Đóng cửa lại!

Vú già khép cửa toan xuống nhà.
Chương lại gọi giật lại bảo:

- Vú có đói cứ ăn trước đi.

Người vú già ấy, Chương nuôi vừa được hai năm, đúng với thời gian Tuyết bỏ đi. Năm ấy, mấy ngày trước tết, vô cớ, Tuyết đuổi con sen, rồi nhờ chị em bạn tìm hộ một người vú già. Nhưng người vú già mới về ở năm hôm thì Tuyết đi biệt. Tưởng chóng chầy thế nào nàng cũng về, Chương giữ nuôi người vú già và nhận trả công ba đồng một tháng.

Chờ mãi, Tuyết đi không trở lại. Nhưng người vú già chàng thấy chăm chỉ, cẩn thận, lại biết làm cơm, nên một hôm trong lúc gặt gồng, bực tức, chàng

đuổi bếp Vi để nuôi một người đàn bà. Từ đó, mấy lần người ấy đưa con đến xin hầu.

Chương đều từ chối, nói không cần nuôi đầy tớ trai nữa. Chàng cho vú già là người đầy tớ hoàn toàn, đủ các đức tính mà quý nhất là cái đức tính không còn phải lòng trai nữa.

Cái ý tưởng trai gái lại bắt đầu nhớ đến Tuyết, và làm cho chàng sa sầm nét mặt. Ở đời chàng có nhiều sự ngẫu nhiên nhưng chàng cho sự gặp gỡ Tuyết là sự ngẫu nhiên vô lý hơn hết.

Ngày nay nghĩ tới Tuyết, Chương không còn cảm thấy sự thương tiếc nồng nàn như buổi đầu. Hai năm xa cách đã đủ làm phai nhạt sự nhớ nhung: Tuyết chỉ còn để lại bên lòng chàng chút kỷ niệm êm đềm như hương thủy tiên

đượm mùi chè ướp, xa xăm như tiếng đàn nghe trong giấc mộng, không ai oán, tựa giọng cười vui tươi bên lò lửa đối với người khách qua đường ...

Hai năm!

Hai năm không tin tức... Không một bức thư!

Hay Tuyết chết? Cái ý nghĩ Tuyết chết khiến Chương buồn rầu, ngậm ngùi thương kẻ phiêu lưu trên con đường mưa gió. Lẩn thẩn, chàng tin theo số mệnh.

Số Tuyết là số một gái giang hồ thì thế nào làm cho nàng tránh được cái đời vô định, cũng như số chàng là số một người sống đời trơ trọi thì chàng tất phải đành yêu chủ nghĩa độc thân.

Tư tưởng ấy an ủi được lòng Chương, cho dầu nó làm cho chàng nhớ đến Thu.

Chương không còn biết phân biệt, trong sự yêu thương, tình trong sạch với xác thịt nữa, đến nỗi một lần bà phủ mời chàng sang đánh tổ tôm, chàng đã đáp lại sự âu yếm kín đáo của Thu bằng cái bắt tay lả lơi trước mặt mọi người. Từ đó bà phủ đã lạng lẽ xa lánh chàng và chẳng bao lâu, Thu đã nhận lời lấy Khiết ...

Phải, chính vì Tuyết mà chàng không lấy được Thu. Song chàng không oán hận Tuyết, người thứ nhất dạy chàng yêu. Trong hai năm nay, thỉnh thoảng chàng vẫn tìm quên ở trong lòng bạn gái một đêm, nhưng tình hờ của bọn tục tằn chỉ làm cho chàng thêm nhớ tiếc người tình cũ. Rồi càng ngày càng chán nản, phiền muộn, chàng đã quay về với cái đời lạnh lùng, tro troi thuở xưa.

Lần thứ hai, vú già lên mời chàng ăn cơm.

Ngước mắt nhìn đồng hồ treo, chàng thấy đã quá tám giờ.

– Ủ được, cứ bày bàn đi. Tôi chưa đói, nhưng cũng ăn cho xong bữa.

Trông thấy nào giò chả, nào thịt đông, nào dưa hành. Chương mỉm cười bảo vú già:

– Có vẻ tết lắm nhỉ!

– Bẩm ông, còn phải mua trữ giò chả. Vì ba ngày tết không có chợ.

Cao hứng. Chương mở một chai rượu nho. Vì Tuyết, chàng đã ưa cái thú say sưa.

Một cốc, lại một cốc, chàng uống gần cạn chai. Mặt nóng bừng, mắt lim dim, chàng nâng cốc mời đùa người đứng trong bức hình treo trên tường:

– Em xơi với anh một cốc.

– Bẩm, ông say lắm rồi.

Chương ngơ ngác nhìn, tưởng nghe lời đáp của Tuyết ở trong ảnh. Quay lại thấy vú già đứng sau lưng, chàng hỏi:

– Vú có biết uống rượu không?

– Bẩm ông không?

– Ngày tết cho phép vú uống một cốc. Đấy trong chai còn thừa rượu, cho vú cả, đem xuống nhà mà uống.

– Bẩm ông, đàn bà ai lại uống rượu!

Câu trả lời của vú già khiến Chương càng nghĩ tới Tuyết.

Cơm xong, Chương thấy bút rút, khó chịu, men rượu bốc lên làm cho chàng nhức đầu, chóng mặt, nhất lúc ấy

trong lò sưởi, củi đã tàn, hơi than nóng gấp bội. Chương liền mở cửa sổ đứng tì tay, nhìn ra đường.

Tiếng pháo đã ngớt. Nhưng thỉnh thoảng một tiếng nổ đùng của chiếc ống lệnh còn đến làm rung động cái cửa kính kêu rè rè như tiếng ngân bên tai chàng.

Cây đèn điện bên giậu sắt chiếu một luồng sáng nháy múa trong cái màn mưa phùn tha thướt bay lướt theo chiều gió. Sát cửa sổ, cây động đình lắc lư cái thân mềm yếu, chòm lá cứng rầu rĩ than thở không thôi và tí tách nhỏ giọt mưa xuống lối đi lát sỏi.

Chương vụt có những tư tưởng buồn chán về tết. Cái hình ảnh tết là những dãy phố cửa đóng kín mít, những đàn bà con gái cân nhắc trong bộ quần áo còn nếp, mới lấy ở hòm ra hay mới may. Còn linh

hồn tết phải chăng là mùi thơm hoa thủy tiên, phải chăng là sắc thắm hoa đào, hoa cúc, phải chăng là khói hương ngào ngạt ở các chùa, các đền? Hay linh hồn tết là sự sum họp của gia đình?

Chương chỉ cảm thấy tro tro, lạnh lùng, vì từ nay, có lẽ mỗi tết nguyên đán lại sẽ nhắc chàng tưởng đến tới sự biệt ly cùng Tuyết.

Ngày thường, bận về việc dạy học, chấm bài, chàng ít rảnh thì giờ mà mơ màng, hồi tưởng tới quãng đời đã qua. Và có nhớ đến Tuyết thì chàng cũng tìm đủ lẽ phải, đủ lý luận để ghét được, để quên được một cô gái giang hồ như nhuốc. Nhưng trong mấy ngày tết, mọi sự đều biến đổi, cho đến cả tính tình của ta. Người mà ta yêu khi xưa dù là người dơ bẩn vụn hiện hình ra, trong sạch, đứng trong cái khung mộng ảo của hoa

đào thắm trên cái nền trắng dịu của cánh thủy tiên ...

Vì thế mà Chương âu yếm nhớ tới Tuyết.

Sự ao ước được gặp Tuyết, dù gặp trong khoảnh khắc, chàng có ngay từ tối hôm qua, giữa lúc bận khoản không ngủ được, chàng nghe tiếng pháo giao thừa đưa xuân tới, mà chàng cảm thấy xuân phơi phới giục chàng yêu. Trí tưởng tượng của chàng phác vẽ Tuyết ra một cô thiếu nữ trăm phần xinh tươi đầm thắm hơn xưa.

Rồi sáng hôm nay thức dậy thật sớm, chàng lang thang khắp các phố, tò mò đến các đền, các chùa Hà Nội. Chàng đi tìm Tuyết.

Có nhiều lần, gặp người đàn bà trông

sau lưng như hệt Tuyết, chàng rảo bước vượt qua, rồi quay lại nhìn tận mặt khiến người ta phải lấy làm khó chịu.

Mười hai giờ trưa, chàng trở về nhà, mũ và áo ướt nặng trĩu nước mưa, lòng ngao ngán thất vọng.

– Hay Tuyết chết rồi?

Câu hỏi ấy, Chương thì thầm nhắc tới lần này không biết là lần thứ mấy, lòng trắc ẩn khiến Chương không giữ nổi một tiếng thở dài.

Hạt mưa bay tạt vào mặt làm cho Chương giật mình lùi lại. Chàng đóng cửa sổ, lại bên lò sưởi nhưng lửa tắt đã lâu, và trong lò chỉ còn một lớp tro trắng xám. Chương thấy lạnh, lạnh thân thể, lạnh cả tâm hồn: Sự tro trọi càng rõ rệt, càng đau đớn. Chàng liền mở cửa gọi vú

già lấy thêm củi.

Một lát, hơi nóng bốc ra, than nổ lẹt đẹt như tiếng pháo, nhựa củi sôi như reo, bụi hồng lấm tẩm như nháy múa, khiến Chương lại vui vẻ ngồi sưởi mà mơ mộng liên miên tới những sự mong manh của đời người...

Có tiếng chuông ở cổng. Chương nhìn đồng hồ, lăm bảy:

“Mười giờ đêm, ai còn đến chơi thế?... Lại thằng Phương hản thôi”.

Một lát vú già vào nói:

– Bảy ông có một người đàn bà đến thăm ông, nhưng con chưa mở cổng.

Chương cau mày:

– Một người đàn bà?

– Vâng.

– Tên người ta là gì?

– Bẩm con hỏi, người ta không chịu nói tên, người ta bảo người ta là em ông, nhưng con không tin.

Chương nghĩ ngay đến Tuyết:

– Sao lại không tin? Ừ phải đấy. Mở cổng cho cô ấy vào.

II.12

CHƯƠNG CHĂM CHĂM NHÌN LỬA CHÁY trong lò sưởi, ngồi chờ. Cảm động, chàng đang tìm cách nào tránh được hay giấu được sự cảm động, không để biểu lộ ra trên nét mặt. Vì đoán chắc rằng người đàn bà đến chơi khu-ya như thế chỉ có là Tuyết. Chương cảm thấy hai tính tình hiện ra trong tâm hồn: tình yêu thương rào rạt và lòng căm tức dữ dội. Sự dịu dàng của hơi than hồng ấm áp, giữa cảnh đêm đông mưa phùn,

gió lạnh như ôm ấp trái tim khô héo của chàng và âm thầm âu yếm gọi tình yêu. Nhưng sau hai năm cách biệt, những sự lừa dối với bao nhiêu kỷ niệm đau đớn còn sùng sục sôi ở trong lòng.

Một lúc sau, vẫn không thấy vú già trở vào. Chương sốt ruột quay đầu lại, định cất tiếng gọi, thì, kinh ngạc xiết bao, in lên hoa màu xanh tẩm cánh cửa hé mở, hình một người đàn bà run lẩy bẩy trong cái áo nhiễu dài màu nâu sẫm.

Chương thừa biết rằng đó là Tuyết, song cũng vờ đứng dậy nói:

– Mời bà ngồi chơi. Thừa bà muốn hỏi tôi điều gì?

Chương vẫn tưởng Tuyết lại sẽ vui vẻ cười khanh khách như xưa và sẽ đem hết những chuyện bịa đặt ra kể cho chàng

nghe. Nhưng không, Tuyết chỉ cúi mặt nhìn xuống, như bẽ bàng, xấu hổ, như hối hận, sợ hãi. Cái vui khinh bạc ngày xưa không còn nữa. Lòng trắc ẩn bỗng bị xúc động. Chương chẳng giữ nổi mãi vẻ lạnh đậm, se sẽ gọi:

– Tuyết! Tuyết!

Từ từ, Tuyết ngẩng mặt. Chương giật mình, giương cặp mắt ngạc nhiên đắm đắm nhìn. Xa cách nhau có hai năm mà chàng thấy Tuyết già hơn đến vài chục tuổi. Cặp mắt sắc sảo long lanh này đã mờ đã sạm như mất hết tinh thần, chôn trong hai cái quầng đen sâu hoắm. Lốp phấn không đủ dày để che đôi má hóp và những nếp nhăn trên trán. Màu son thắm bôi môi càng làm rõ rệt nổi điêu linh của bộ mặt nhợt nhạt, xanh xao. Cái nhan sắc diễm lệ thuở xưa đã tàn tạ như đóa hoa rã rời sau những ngày mưa gió.

Chương không ngờ, thật Chương không ngờ rằng cái đời trụy lạc đưa con người tới cõi già mau chóng đến như thế. Thốt nhiên hiện ra trước mắt Chương những cảnh tượng ghê gớm, những hình ảnh các gái giang hồ bán vui trong một đêm qua... Lòng trắc ẩn đối với Tuyết đổi ngay ra lòng khinh bỉ, và mấy phút trước, chàng nóng nảy muốn gặp mặt Tuyết bao nhiêu thì bây giờ chàng sốt sắng muốn tránh mặt Tuyết bấy nhiêu. Có sắc đẹp mới có thể khiến được kẻ giận mình tha thứ. Nếu không thì van lơn cũng là vô ích. Có lẽ biết thế chẳng, nên khi thấy Chương cau mày tỏ ý khó chịu, Tuyết chỉ yên lặng cúi đầu đứng đợi.

– Cô còn đến đây làm gì?

Tuyết quay lại đóng cửa, vì luồng gió lạnh lọt qua làm cho nàng rét buốt đến xương. Tưởng đó là cử chỉ tự do thường

có của Tuyết. Chương cười nhạt ngó xuống ghế, không thèm hỏi nữa.

Lúc ấy, vú già ở dưới nhà đi lên để cất cốc chén vào tủ bát đĩa. Chương hát hàm nói:

– Vú hỏi xem cô ấy muốn cái gì?

Chùng Tuyết cho đó là một cách đối đãi quá khiếm nhã, trợn mắt căm tức nhìn Chương, rồi lặng lẽ mở cửa đi ra. Nhưng vì người yếu và bụng đói quá, Tuyết suýt ngã gục xuống, phải vịn vội lấy cánh cửa. Bấy giờ vú già mới nhận ra được Tuyết:

– Ô kìa, bà mà nãy con không biết.

Hai hàm răng đập vào nhau lập cập, Tuyết vừa thở dài, vừa nói:

– Vú làm phúc... cho tôi... xin một chén nước nóng.

– Nhưng bà đứng ở đây có gió. Vào trong này, con khép cửa cho đỡ lạnh.

Miệng nói, tay dắt Tuyết vào, rồi đóng cửa lại.

Cách cử chỉ của vú già làm cho Chương sinh ngượng. Chàng lại gần, hỏi Tuyết:

– Có việc gì không?

Giọng từ tốn, Tuyết khẽ đáp:

– Cảm ơn ông... em có sao đâu!

Thấy Tuyết gầy gò trong bộ quần áo rộng thênh thang và rét run đứng không được vững. Chương thương hại bảo vú già dắt nàng lại ngồi bên lò sưởi, rồi ôn tồn hỏi:

– Tuyết lạnh lắm phải không?

– Vâng.

– Tuyết ốm?

– Vâng.

Vừa trả lời, Tuyết vừa lúng túng giấu chỗ rách ở khuỷu tay, e lệ khép hai tà áo lại để cố che những lỗ thủng của ống quần lĩnh thâm bạc màu. Nhưng quá chậm rồi, Chương đưa mắt đã thấy mấy vết trắng tròn ở chiếc quần lót lộ ra.

– Quần áo Tuyết ướt cả. Tuyết có thay không?

– Cảm ơn ông. Em ngồi sưởi một tí sẽ ráo ngay.

– Trông Tuyết có dáng mệt nhọc lắm. Tuyết cần nghỉ một lát.

Một nụ cười đau đớn nở trên cặp môi Tuyết:

– Vâng, quả thật em đến đây cũng chỉ định xin ngủ nhờ ông một đêm, nhưng sợ không tiện, nên chưa dám ngỏ lời.

Chương vụt nghĩ đến tình cảnh kẻ khốn nạn, không cửa, không nhà, lặn lội trên con đường đầy mưa gió, giữa lúc mọi người vui vẻ đón chào xuân. Quay lại, chàng bả vú già:

– Vú lấy cái màn ren mắc ở buồng bên cho bà ấy nghỉ. Rồi lên nhà, mở tủ lấy chăn chiên. Còn gối thì lấy một cái ở giường tôi ấy. Giường tôi vẫn có một đôi đấy.

Tuyết cúi gằm mặt, không dám nhìn lên. Trong hai năm ở lại một mình, Chương vẫn còn để nguyên đôi gối bên cạnh nhau. Mà cái tình chu đáo của Chương, ngày xưa nàng rất ghét, ngày nay chỉ làm cho nàng cảm động.

Hai người yên lặng nghe tiếng củi nổ, và vẫn vơ mơ mộng nhìn ngọn lửa cháy lom rom trong lò...

– Anh có nước nóng đây chú? (lần đầu Tuyết gọi Chương là anh. Có lẽ Tuyết ngấm nghĩ nhận thấy tiếng ông không được tự nhiên).

– Có... nhưng cô cứ ngồi đây mà sưởi để tôi lấy cho.

Rồi Chương đứng dậy đến gần bàn ăn rót một cốc nước chè nụ đưa cho Tuyết.

Tuyết uống một hơi cạn cốc nước đây:

– Cô khát lắm nhỉ. Cô uống nữa, tôi rót?

– Cảm ơn anh. Em xin đủ.

– Chắc Tuyết đói?

Sợ làm phật lòng Tuyết. Chương nói
chữa:

– Vì về mùa rét, ăn đến chóng đói.

– Thưa anh không, em vừa ăn cơm
xong.

Thật ra, từ chiều hôm trước, từ lúc ta
bắt đầu nghĩ đến bữa ăn của người chết
cũng như bữa ăn của người sống, Tuyết
chẳng có một hột cơm nào trong bụng.

Mười phút sau, khi Tuyết hơi hoàn
hồn, vú già vào nói đã mắc màn xong.

– Quần áo cô hãy còn ướt, cô có
muốn thay không?

Tuyết ngơ ngác nhìn Chương cho
câu chàng nói là một câu mỉa mai chua

cay. Nhưng nghiêm nhiên, Chương bảo vú già:

– Vú lên gác mở tủ lấy bộ quần áo mà tôi để ngăn cuối cùng ấy.

Tuyết thỏn thức ứa hai hàng lệ. Sau hai năm, những quần áo nàng để lại khi ra đi, chàng còn giữ gìn cẩn thận. Nàng nghĩ thầm:

“Nếu ta biết chàng yêu ta đến thế thì ta đừng đến nhà chàng có hơn không. Chàng sẽ mãi sống với hình ảnh không già của ta. Nhưng nay chàng đã trông thấy ta rồi, thì từ đây, ta sẽ không còn chiếm được một chỗ cón con trong tâm hồn chàng nữa”.

Chương vờ đứng dậy rót nước uống vì chàng không muốn để Tuyết nhận biết chàng cảm động...

II.13

MỘT GIỜ SAU, TUYẾT VẪN BẮN KHOẢN không sao ngủ được, dù thân thể Tuyết mệt nhọc, đau đớn như dằm.

Ở buồng bên, ngọn đèn điện dưới cái chụp lụa đỏ vẫn chiếu ánh sáng lơ mờ, ử rử. Tuy không nghe tiếng động nhỏ. Tuyết cũng đoán rằng Chương còn thức, và đương ngồi nguyên chỗ cũ ở bên lò sưởi.

Tuyết trở dậy, hé cửa dòm sang: quả nhiên, Chương vẫn còn ngồi trong chiếc ghế bành, hai tay ôm đầu nghĩ ngợi. Rón rén, nàng lại gần. Lửa trong lò và than đã hầu tàn.

Tuyết ngồi xuống, se sẽ bỏ thêm củi vào lò, rồi lại bồ giấy vụn lấy mấy cái phong bì cũ nhóm lửa.

Nghe tiếng động, Chương mở mắt trông thấy Tuyết, liền hỏi:

– Tuyết chưa ngủ?

– Khuya rồi, mời anh cũng đi nghỉ thôi.

– Được, mặc tôi. Tuyết cứ đi ngủ.

Ngập ngừng, Tuyết nói:

– Anh tha tội cho em.

Chương không trả lời, yên lặng nhìn lửa cháy.

– Thưa anh, em chả đáng được anh giận... Em chỉ đáng để anh khinh bỉ mà thôi.

Chương không trả lời, nét mặt thản nhiên, lạnh lùng. Tuyết ngưỡng nghịu, nói lảng sang chuyện khác:

– Những bát thủy tiên anh gọt khéo nhỉ?

Chương đáp lại khen ngợi bằng cái mỉm cười gượng. Tuyết vuốt lá thủy tiên nói tiếp:

– Nhưng anh tĩa lá hơi muộn. Để lá dài quá như thế thì hoa kém ỨC, mà rễ cũng kém phần trắng. Còn kiểu gọt thì rất khéo, trông như cô tiên trắng nuốt chắp bộ cánh phượng màu xanh mà bay

là trên mặt nước.

Chương nhìn Tuyết bằng cặp mắt mĩa mai, vì chàng lại nhớ đến sự so sánh vô lý của Tuyết ngày năm xưa, Tuyết bỗng ôm ngực cúi xuống ho sù sụ. Từ lúc mới đến, Tuyết đã húng hắng ho nhưng nàng vẫn cố giữ không để cho Chương biết.

Chương thương hại, lại gần hỏi:

– Tuyết mệt lắm?

– Anh... cho em... xin một chén nước. Không sao đâu anh ạ. Có lẽ vì em gặp lạnh.

– Sao trời rét mà Tuyết đi chơi khuya thế?

Thản nhiên, Tuyết đáp:

– Em không có chỗ trọ.

– Không có chỗ trọ?

– Không có chỗ trọ. Ngày tết, ai người ta thèm chứa.

Chương đứng dậy nhường ghế cho Tuyết:

– Em ngồi cái ghế này có nệm êm và ấm hơn.

Lần đầu, Chương âu yếm gọi Tuyết là em, khiến Tuyết vừa cảm động vì lòng trắc ẩn của Chương, vừa tủi cực cho tấm thân nhơ nhuốc của mình, bùng mặt khóc thút thít... Gầy sọp trong bộ «py-jama» rộng lụng thụng. Tuyết giống như cái bù nhìn trong vườn dưa.

Rồi sục sùi, Tuyết kể cho Chương nghe cái đời khốn nạn trong ba tháng gần đây.

Đã ba tháng, Tuyết ốm. Tuyết ho. Người càng ngày càng gầy, càng yếu, nhan sắc một ngày một phai. Buổi đầu, Tuyết còn gượng, nay đi chơi với người này, mai vui thú với người khác. Nhưng sau không sao kham nổi, mà cũng chẳng có ai còn yêu chuộng được mình. Tuyết đến ở nhờ nhà một người chị em bạn, người mà xưa kia Tuyết vẫn thường cưu mang.

Gần hai tháng trời, Tuyết cùng người ấy chia nhau gian phòng chật hẹp.

Người ấy cũng chẳng giàu có gì mà lo được tiền thang thuốc cho Tuyết. Giúp một ngày hai bữa cơm đã quá lắm rồi.

Sáng hôm sau, chẳng biết vì muốn lánh xa Tuyết hay vì lý tài quần bách, người bạn về quê ăn tết, giao gian phòng trả lại cho chủ nhà.

Tuyết, bệnh đã bớt, gượng ra đi, lang thang trên vệ hè thành phố, dưới mưa phùn, gió lạnh, để cố tìm một người bạn...

Nhưng, than ôi! Một cô gái giang hồ hết duyên thì làm gì còn có bạn?

Vì thế, đã hai hôm nay, không một hột cơm trong bụng, không một chút hy vọng trong lòng. Tuyết đi, Tuyết đi tới nơi vô định... Giọng đầy nước mắt, Chương ngắt lời:

- Thế hôm qua em ngủ ở đâu?
- Trong vườn Bách thú.
- Khốn nạn!... Nhưng sao em không đến ngay đây?
- Em xấu hổ... em không dám đến...

Trước lò lửa, hai cặp mắt nhìn nhau, nhỏ lụy.

Tuyết bỗng ngời thẳng dậy, lau ráo nước mắt, gượng cười bảo Chương:

– Chúng mình trẻ con quá nhỉ?

Chương như sức tỉnh giấc mơ, đắm đắm ngẫm Tuyết không nói.

– Anh ạ, mong một mà khóc thì rồi khóc quanh năm. Giá cười được vẫn hơn.

Nghe Tuyết nói đùa, Chương chau mày tỏ ý khó chịu, vì chàng lại nhớ cái tính nhẹ dạ của Tuyết.

– Phải đấy, anh cười đi với em!

Rồi Tuyết cười the thé.

Chương thở dài, cái thở dài vừa thương hại, vừa oán trách...

Nhưng Tuyết như say mê đắm đuối với sự sung sướng mới mẻ vừa trở lại trong tâm hồn, nũng nịu bảo Chương:

– Em không cười được vui và vì em đói quá.

– Ô nhỉ, suýt nữa tôi quên.

Chương đứng dậy mở tủ lấy ra một hộp bánh. Tuyết múa tay reo mừng:

– Ô, bánh bích quy, thích nhỉ. Để em mở cho.

Những cử chỉ ngây thơ của Tuyết mà trước kia Chương cho là rất có duyên, ngày nay chàng chỉ thấy vụng về, dơ dại. Tuyết tưởng làm vui lòng chàng, ngờ đâu khiến chàng thêm ghét, thêm khinh. Là vì... sắc đẹp đã tàn, ngày xanh mòn mỏi, thì còn đâu là ái tình, họa chăng còn lại bên lòng chút tình trắc ẩn đối với kẻ

phiêu lưu khốn nạn.

Nhìn ra vẻ mặt lãnh đạm, thản nhiên của Chương, Tuyết chột hiệu. Trái tim khô héo của Tuyết càng khô héo thêm.

– Tuyết ăn đi chứ. Sao lại ngồi mà nhìn hộp bánh thế?

– Mời anh xơi.

– Tôi vừa ăn cơm, còn no lắm.

Tuyết nhách một nụ cười đau đớn:

– Vậy chờ lát nữa anh đói, cùng ăn một thể.

Cho là Tuyết dối, Chương liền nhắc một chiếc bánh mà nói rằng:

– Ủ thì ăn.

Ngắm Tuyết nhai ngốn ngấu, Chương động lòng thương. Ăn luôn một lúc hơn

mười chiếc bánh nữa, Tuyết chùng đã hoàn hồn, ngồi nghỉ và thở cho đỡ mệt, rồi ngâm thơ bảo Chương:

– Ô, ăn bánh mà cũng no nhỉ?

Chương cười gượng. Tuyết tay vân vê mấy cành hoa thủy tiên, nói để gợi chuyện, vì nàng biết rằng một làn không khí ẩm đậm đương bao bọc hai người.

– Kể các thứ hoa thì đến thủy tiên là đẹp hoàn toàn, đẹp cả hương, cả sắc.

Chương nói đùa:

– Hương thì hẳn không đẹp được!

Chương chỉ có ý bắt bẻ một chữ sai của Tuyết, nhưng Tuyết lại cho đó là lời mỉa mai, ngược nhìn người tình xưa như có chiều oán trách. Rồi cười mũi, lạnh lùng, ồm ờ, nàng nói:

– Bây giờ anh mới biết thế?... Phải, khi đóa hoa còn mơn mớn tốt tươi thì ong bướm đi về, nào có tưởng nó vô hương với lòng bạc bẽo của khách chơi hoa.

Chương cười vui vẻ – cái cười không có ẩn một ý nghĩa mờ ám – bảo Tuyết:

– Trời ơi! Dễ thường Tuyết đã trở nên một nhà thi sĩ.

– Chính! Đời khổ sở lắm, lắm bần, khổ nạn là đời một nhà chân thi sĩ...

Rồi tiếng cười khô khan, Tuyết tiếp luôn:

– Vâng, em thật là một nhà thi sĩ, kể cái đời em cũng là một bài thơ tuyệt tác rồi... Sáng hôm nay, trong lúc người ta vui mừng chào đón xuân, trong lúc người ta sum họp một nhà, cha, mẹ,

anh, em đông đủ thì ngoài đường phố vắng, lang thang, thất thủ một tấm linh hồn phiêu bạt... không cửa, không nhà, không thân, không thích, không một chút tình thương để thăm an ủi...

Giòng châu rơi lã chã, Tuyết vẫn cười:

– Có phải thế là làm thơ không anh?

– Tuyết!

– Dạ!

– Tuyết có muốn... làm lại đời Tuyết không?

Tuyết cười:

– Trời ơi! Anh tây quá, ai lại nói làm lại đời bao giờ?

Nét mặt nghiêm nghị, Chương giơ bàn tay lên bảo Tuyết im.

– Đừng đùa! Anh rất thành thật mà hỏi Tuyết câu ấy. Tuyết có muốn từ nay sống một đời khác hẳn trước, một đời yên lặng, êm đềm, kín đáo.

– Một đời mà được như thế chỉ có một cách: nằm trong áo quan.

– Kìa! Tuyết đã lại nói đùa! Tôi biết Tuyết là một người rất tốt... Nhưng Tuyết nhẹ dạ lắm. Muốn tránh sự buồn tẻ, Tuyết đi tìm sự mới lạ, Tuyết không biết rằng cái vui, cái buồn của con người như chuỗi hạt đuổi theo nhau: sau cái vui, trong cái vui, bao giờ cũng có cái buồn... Nhưng thôi, tôi lại giảng triết lý với Tuyết rồi.

Tuyết sung sướng đáp lại:

– Anh cứ giảng đi, Tuyết ngày nay không còn là Tuyết ngày xưa nữa.

– Anh thương Tuyết, anh muốn cứu vớt Tuyết từ lâu... Nhưng thôi, chuyện cũ kể lại làm chi thêm đau lòng. Bây giờ, anh chỉ hỏi Tuyết câu này: Tuyết có bằng lòng ở lại đây với anh không?

Tuyết kinh ngạc nhìn Chương rồi quỳ xuống đất úp mặt vào lòng Chương mà khóc, khóc nức nở, khóc thổn thức. Dòng châu như thuốc rịn dịu vết thương của trái tim, của linh hồn.

Chương lấy tay mơn xoa đầu Tuyết rồi nâng Tuyết dậy bảo ngồi xuống ghế mà hỏi lại:

– Tuyết có bằng lòng thế không?

Tuyết lau nước mắt, ngẫm nghĩ tìm câu trả lời. Bỗng lơ mờ in vào trong chiếc

nấp hộp bánh nàng cầm ở tay, cái hình khổ mặt gầy gò, hốc hác, với đôi má hóp nhẵn nhéo. Nàng vội lim dim nhắm mắt lại, thở dài.

– Sao? Em nghĩ sao?

– Em nghĩ rằng: em nhớ nhuốc, xấu xa lắm, chẳng đáng được anh đoái thương nữa, mà cũng chẳng nên còn đến quấy rối cuộc đời bình tĩnh của anh.

Chương cố tìm lời an ủi:

– Em không nên nghĩ xa xôi.

Buột miệng Tuyết nói:

– Nhưng em già mất rồi!

Cái ý già luôn luôn vẫn vơ trong trí Tuyết, ngay từ lúc nàng biết rằng Chương còn yêu mình.

Chương lắc đầu:

– Không, em không già đâu. Còn như em ốm thì thuốc thang rồi sẽ khỏi.

Một cơn ho sù sụ của Tuyết đáp lại câu khuyên giải của Chương. Rồi Tuyết chống tay dăm dăm suy xét... Lửa than trong lò sưởi lách tách nổ... Tuyết bỗng vui vẻ bảo Chương:

– Em xin cảm ơn anh và xin vâng lời anh.

– Ừ, có thể chứ. Em Tuyết vẫn ngoan lắm!

Tuyết cười thẳng thắn.

– Em Tuyết của anh lại còn phải nói! Vậy bây giờ em xin mời anh lên gác nghỉ, chẳng đêm khuya rồi. Còn em, đêm nay em xin ngủ một mình ở giường bên để

sám hối hết tội lỗi xưa. Đời trước các cụ ta khi sắp làm một việc long trọng phải ăn chay năm mộng ba đêm. Ngày mai sẽ bắt đầu cuộc đời mới của em, em cũng xin ăn chay năm mộng đêm nay.

Chương cười, Tuyết cũng sung sướng cười theo.

– Thôi, xin mời anh đi ngủ. Sáng mai, chúng ta còn nhiều chuyện kể cho nhau nghe.

– Cũng được. Vậy em nghỉ thôi, chẳng mệt. Mai anh đi mời thầy thuốc. Chỉ một tuần lễ là khỏi ngay, em đừng lo.

Rồi hai người chia tay.

III.14

MẤY NĂM SAU - CŨNG
CHẲNG NHỚ LÀ MẤY
NĂM - trong một bữa tiệc ồn ào đầy
những tiếng cười và lời đùa bỡn là lời
hai người nói chuyện:

– Anh có biết Tuyết bây giờ ở đâu
không?

– Không.

– Đã lâu lắm rồi không gặp mà cũng
không nghe ai nói đến.

– Hình như một năm, giữa tối mồng một tết, Tuyết ốm, ho lao, mò đến nhà một người tình cũ, ngủ nhờ một đêm. Sáng hôm sau dậy sớm, lấy hết các bức ảnh của mình treo trên tường xé vút vào lò sưởi, rồi đi biệt. Từ bấy đến nay không thấy đâu nữa.

Thoáng nghe câu chuyện của hai người, một trang thiếu niên ngồi bên nâng cao cốc rượu sâm-banh mời và nói:

– Xin ai nấy uống cạn với tôi một cốc rượu. Còn như câu chuyện cô Tuyết nào đó của hai anh đây thì xin hai anh xếp mau lại cho. Sống ngày nay nhớ đến chi ngày xưa, tưởng chi đến ngày mai. Cô Tuyết ấy có chết đi đã có các cô Tuyết khác đẹp, xinh tươi hơn. Phải không các em?

– Phải lắm! Phải lắm!

Mọi người vỗ tay cười vang.

Năm 1934

